خدمت سفریه

محرری :

فون در — غولتس پاشا

ایکنجی جلد

مترجمی

مکتب فنون حربیهٔ شاهانه ومهندسخانهٔ بریٔ ملوکانه تعبیه وخدمت سفریه وتعبیه تطبیقاتی معلمی ارکان حربیه بیکباشیلرندن

احمد اسعد

برنجی طبعی

مجلس معارف عسکریه نك تحت تدقیق وتصدیقنده طبع اولنمشدر .

سنه ١٣١١ و ١٣٠٩

مکتب فنون حربیهٔ شاهانه مطبعه سی — پانغالتی

تنقیح

بسم الله الرحمن الرحیم

مقدمه

جنـاب حق حضرتلری پادشاه عسکر پرور وشهریار ترقیکستر ولی نعمت بی‌منتمز شوکتلو قدرتلو السلطان ابن السلطان السـلطان الغازی عبد الحمیـد خان ثانی افنـدمز حضرتلرینی الی یوم القیام کمال شرف وشـان ایله اریکه پیرای سلطنت بیورسون آمین .

روز جلوس میمنت مأنوس حضرت شهریاریلرندن برو تنسـیق امور دولت وتزیید سطوت وسـلطنت وتعمیم علم ومعرفت امر اهمنـه مصروف وابذال بیوریلان مسـاعیٔ مشـکورهٔ حمیدانه‌لرینی کورمکله تنویر دیدهٔ افتخـار ایدن وآغوز ظل اللهیـلرنده هرآن وزمان فـدای جانه حاضر وآماده بولنمق وظیفهٔ مقدسه‌سیله مکلف اولان هرعسـکر

ایچون علی قدر الاستطاعه قاماً وبدناً چالشمق فرض عین اولدیغندن پادشاه عالمپناه افندمز حضرتلرینك بو عبداصدقلری دخی وظیفهٔ حاضرهٔ عاجزانهم اثناسنده سلاح ارقداشلریمه برخدمت ناچیزه اولمق اوزره (خدمت سفریه) نك ایکنجی قسمنی تشکیل ایدن وخاصةً صوك بهار تعلیم ومانوره‌لرندن باحث بولنان وخدمت سفریه‌نك (ایکنجی جلدی) نامیله توسیم قلنان شو رساله‌جکك ترجمه ومقصد عالی‌یه نظراً تحریر ونشرینی وظیفهٔ عبودیت وصداقته موافق بولدم .

رسالهٔ مذکوره اساساً فریق سعادتلو غولتس پاشا حضرتلرینك فرانسزجه اوله‌رق تحریر وعاجزلرینه اعطا ایتدیکی مجموعه ایله قسماً مشار الیهك ارائه ایتدیکی بعض اجنبی خدمات سفریه‌سندن ترجمه وتلفیق اولنمشدر . خاصةً صنوف مختلفهٔ عسکریه‌نك استحضارات سفریه‌سندن باحث وبرراده‌یه قدر احوال حاضره‌مزه موافق برصورتده ترتیب وتحریر قلنان وتطبیق واستعمالی من کل الوجوه حائز اهمیت عظیمه بولنان شو رساله‌نك فوائد ومحسناتنه دائر تطویل مقالدن صرفنظرله یالکز رسالهٔ مذکوره‌نك قطعات مختلفهٔ عسکریه‌یی قوماندا ایده‌جك هر سلاح ارقداشمك حقیله باعث

استفاده‌سی اوله‌جغنی امید ایدر وقلت بضاعهٔ کمترانه‌م حسبیله وقوعی محتمل اولان قصـور وخطیئات ناچیزانه‌مك عفوینی ارباب مطالعه‌دن نیاز واسترحام ایلرم .

﴿ والله الموفق ﴾

احمد اسعد

ایکنجی قسم

عسکرک استحضارات سفریه سیاسیه صوك بهار مأموره لرینك اصول اجراسی

برنجی باب

ترتیبات رسمیه

۱ — زمانمز سفرلرنده اردولر حال سفربریدن صکره خدمات سفریه عملیاتلرینی اجرایه میدان قالمدن همان حرکات حربیه‌یه بدأ ومباشرت ایلمکده اولدقلرندن تربیهٔ سفریه‌لرینی وقت حضرده وغایت جدی ومنتظم برصورتده صنوف مختلفهٔ عسکریه‌یه اجرا ایتدیرمك بغایت اهم والزمدر .

بناءً علیه سفربرلك امر عمومیسنك ارادهٔ سنیه‌سی

شرفتعلق ايتمزدن يعنى افراد شاهانه سلاح آلتنه دعوت اولنمزدن مقدم بالجمله قطعات مختلفهٔ عسكريه ، سفره حاضرلنمش بولنمق ايچون خدمات سفريه تعليم وعملياتلرينى اجرا ايتمكه مجبوردر . قطعات مختلفهٔ عسكريه‌نك موقع ومركزلرندن سيار اردولرك قوناق واردوكاهلرينه ويا تجمع منطقه‌سنه سوق ونقلى خصوصنك تسريعى امرنده ممالك شاهانه داخلنده طرق ومعابر وتيمور يوللر مثللو وسائط واتصالات تكثر ايتدكچه مذكور حاضراق تعليم وعملياتلرينك اجرا وتطبيقى دخى اولمرتبه كسب اهميت ومجبوريت ايده‌جكى شبهه‌سزدر .

۲ — اوزرنده حركت اولنان اراضيدن ودشمنك وضعيتندن واحوال سائره دنطولايى ايجاب ايدن تعديلات مستثنا اولمق اوزره خدمات سفريه عماليانلرى بالجمله اردوى همايونلرده عينى براصولده اجرا وايفا ايدلمك لازمدر . اكر بالعكس اجرا ايديلور ومثلا هر قطعهٔ عسكريه خصوصى براصوله توفيقاً ايلرى قره‌غول وسائر خدماتنى تعليم ايتمك ايسترسه اوحالده قوماندانلر خدمات مذكوره‌نك وترتيبات لازمه‌نك كندى افكار ومقصدلرينه مطابق وعسكرك ايوجه امنيت ومحافظه‌سنه موافق اوله‌رق اجرا اولنه‌بيلمسنه امنيت

حاصل ایتمك ایچون پك چوق تفصیلاته وغایت اوزون وقاریشق امرلر اعطاسنه مجبور اولورلر .

فقط اتخاذ اولنان اصول بالجمله اردوی همایونلرده عینی اولورسه قوماندانلر دخی اکثریا تفصیلاته گیریشمیوب خدمت مذکوره‌نك ترتیب واجراسنه عائد امرلره راپورلرینی موافق برصورتده ونسبةً قیصه اوله‌رق اعطا ایدرلر .

٣ — بوندن ماعدا هرصنفده اکتساب ملکه ایچون افراد شاهانه‌نك من القدیم حائز اولدیغی استعداد وقابلیت طبیعیه‌سنی متمادیاً تعلیم وتعلم وعملیات مختلفه ایله توسیع ایلمکه احتیاج واردر . دشمنی کشف ایتمك ، قوتنی تقدیر وتخمین ایلمك ، مقصد وترتیباتنی اکلامق اقتداری آنجق قارشولقلی عملیات ومانوره‌لرك کوستردیکی اشکال ووضعیتلرله وجود بولور . افراد عسکریه‌نك غیرتی ووظیفهٔ مقدسه‌لرنده‌کی حرص وآرزوسی آنجق خدمت سفریه تعلیم وعملیاتلرینك محاربه تقلیدلریله جانلانور .

شوصورتله قزانیلان نتایج وموفقیتلر افراد شاهانه‌نك امنیت واعتمادینك کندی کندینه حصول وتزایدینی وافکار واخلاق عالیه‌لرینك ترقیسنی موجب اولور . بوندنبشقه بوسایه‌ده جسارت ، شجاعت ، زکاوت ومهارت ذاتیه‌نك ترقی واعتلاسیله وجود بولان حس تمایز ومسابقت فضائل

حربیه وافکار عالیهٔ عسکریه‌نك توسع واستکمالنی حاصل ایلر .

٤ — بونکله برابر خدمت سفریه تعلیم وعملیاتلرینك اجراسی ایچون وقوعبوله‌جق حرکات صغیرهٔ عسکریه توقف واقامتده ، برسیاقده جریان ایدن زمانك اوصانج کتیرن حالنی تبدیل ایله برنوع اکلنجه‌یی موجب اولورکه شوجهتله حرکات مذکوره عسکرك صحت بدنیه‌سنه دخی حسن تأثیر ایدر

٥ — الحاصل برطاقم رسمی وفنی خصوصات واردرکه آنلرك اوکرنلمسی محضا صنوف مختلفهٔ عسکریه‌دن مرکب قطعات صغیره وجسیمه‌نك اردوکاه وقوناقلری واوزون یورویش قوللری وسائر تطبیقات وعملیاتك اجراسیله حصول پذیر اولور .

٦ — مکمل برتربیهٔ سفریه تعلیمنامه‌سی بروجه آتی موادی حاویدر :

ب — کوچوك جزوتاملرك یعنی پیاده ، سواری وطوپچی بلوکلرینك منفرداً تعلیمی ؛

ج — برطابور پیاده وبرسواری بلوکیله برطوپچی بلوکندن مرتب برمفرزه تشکیلنه قدر ایکی ویا اوچ صنفدن مرکب اولان کوچوك مفرزه‌لرك عملیاتی ؛

د — آلای تعلیملری ؛

هـ — لوا » ؛

و — صوك بهارمانوره‌لری دنیلان بیوك مانوره‌لر ؛

ز — استحكام ، تلغراف وسائر صنوف معاونه‌نك عملیاتندن عبارتدر .

بونلردن (ب) و (ج) حرفلرینه عائد تعلیم وعملیاتلر علی‌العاده قیش وایلك بهارده اجرا اولنوب ممالك شاهانه‌نك اكثر ولایاتنده شدتلی صیجاقلر حلول ایدنجه‌یه قدر دوام ایدر .

بودوره‌ده عسكره آلای تعلیملریله پیاده طابوری وسواری وطوپچی بلوكلری یكدیكریله مركب اولدیغی حالده یا شدتلی صیجاقلردن مقدم ویا مؤخر اوله‌رق صوڭ بهار مانوره‌لرینك بدایتنده اجرا اولنمایدر .

لوا تعلیملریله بیوك مانوره‌لر (صوڭ بهار مانوره‌لری) وصنوف سائرهٔ عسكریه‌نك تعلیم وعملیاتلری اصولاً یاز موسمنی متعاقب یعنی صوڭ بهارده اجرا ایدیلور .

ممالك محروسهٔ شاهانه‌ده ایجابات موقعیه‌دن وبعض ملاحظاتدن طولایی اكثریا قاعدهٔ عمومیه‌دن تباعد وانحراف ایتمك وبعضاً ده بوقاروده بیان اولنان پروغرامك برقسمنك اجراسیله اكتفا ایامك مجبوریتی واقع اوله‌بیلورسه‌ده فقط صنوف مختلفهٔ عسكریه‌نك بللی باشلی تعبیه وسوق الجیش خدماتنه عائد عملیاتلردن صرفنظر ایتمك یعنی خدمات سفریه تعلیم وعملیاتلرینك عمومندن فراغت ایامك هیچ بروقتده تجویز اولنه‌مز .

بونكله برابر هر ايشده ممكن اولان خصوصى اجرا ايتمك آرزو اولنوب حسب‌الحال اجراسى ممكن اوله‌ميان برشيئى استمكدن دها اعلادر .

٧ — هرسنه ايلك بهارده اردو وقول اردو ومستقل فرقه قوماندانلرى اوسنه ظرفنده زير قوماندالرنده‌كى قطعات مختلفهٔ عسكريه‌نك اجراسنى مناسب كوره‌جكارى خدمت سفريه عملياتلريله صوك بهار مانوره‌لرينه دائر برر پروغرام ترتيب وتنظيم ومقام عالئ حضرت سرعسكرى‌يه عرض وتقديم ايتمك مجبوريتنده‌در [*] .

اشبو پروغراملر اركان حربيهٔ عموميه طرفندن اكمال وتصديق اولندقدنصكره عتبهٔ علياى جناب ملوكانه‌يه عرض ايديله‌حكلر وبووجهله عموم اردوى همايونلرك خدمت سفريه تعليمنامه‌سنه يعنى عمليات ومانوره‌لره اساس اتخاذ اوله‌جقلردر . آنجق بالآخره اركان حربيهٔ عموميه دائره‌سنده برلشديرلمش اولان اشبو پروغراملرك جدولنده [**] مختلف تعليم عملياتلريله مانوره‌لرك زمانلرى هراردو ، قول اردو ويا فرقه دائره‌سنك عرض جغرافياسنه يعنى اقليمنه وادارهسنه وسائر

[*] بوخصوصه عائد تفصيلات آتيده (١٤) نجى فصلده بيان اولنمشدر .

[**] بوندن مقصد عملياتك اوقات جدوليدر .

شرائط محليه‌سى ايجاباتنه توفيقاً قرارلشديريله‌رق ارائه اولنه‌جقدر .

مدت مقننهٔ نظاميه‌لرينى اتمام ايتمش اولان افراد شاهانه‌نك صوڭ بهار مانوره‌لرندنطولايى استبداللرى زمانى دكيشديريلميوب آنجق مذكور مانوره‌لردن مملكتلرينه عودت زمانى احتياط تذكره‌لرينك وصولى زماننه مصادف اوله‌جق وجهله ترتيب اولنه‌جقدر .

٨ — بوندن‌ماعدا عمومى پروغرامده (اركان حربيهٔ عموميه طرفندن برلشديرلمش اولان پروغراملرڭ هيئت مجموعه‌سنده) قطعات مختلفهٔ عسكريه‌نك صوڭ بهار مانوره‌لرينى اجرا ايده‌جكلرى منطقه (مانوره منطقه‌سى) صورت عموميه‌ده بيان واشارت اولنمليدر .

مذكور منطقه‌نك انتخابنده مانوره اجرا ايده‌جك قطعات عسكريه‌نك مقدارى نظر دقته آلنه‌جقدر .

بعض منطقه‌لر يعنى دوائر ونواحى واردركه اورالرده اراضى وزمينك شكل وحالى يالكز برصنفدن عبارت بيوك جزؤ تاملرڭ هردرلو محاربه تقليدلرينى سهولتله اجرايه مساعد اوله‌جق وجهله كنيش وعوارض جسيمه‌دن عارى اولورده صنوف مختلفه‌دن مركب كوچوك مفرزه‌لرڭ تعليم ومانوره‌لرينه مساعد اولمز . ديكر برطاقم اراضى منطقه‌لرى واردركه بالعكس قاعدةً برمحاربه ايچون كليتلو قطعات

عسکریه‌نك حرکتنه ویاخود یاپیلمسنه امکان ویرمز .

خدمات سفریه ایچون انتخاب اولنان تعلیم میدانلریله علی العموم مانوره منطقه‌لری کرك هرسنه اهالیٔ محلیه‌یی ازعاج ایتمامك وکرکسه صنوف مختلفهٔ عسکریه‌نك مختلف اراضیده عملیات اجراسیله قابلیت ومهارتلرینك توسیع وتزایدینه خدمت ایامك ایچون هرسنه بشقه بشقه محللرده انتخاب اولنمایدر .

بوندنماعدا مانوره‌ده بولنه‌جق قطعات عسکریه‌نك قوهٔ کلیه‌سی مانوره منطقه‌سنه وارمق وبعده مواقع اصلیه‌لرینه عودت ایتمك ایچون وقت ونقدك فائده‌سز یره ضیاعنی موجب اوله‌جق اوزون یورویشلر اجراسنه مجبور اولمامایدر .

اردو ، قول اردو ایله مستقل فرقه‌لر کندی پروغراملرینی ترتیب وتنظیم ایدرکن اوزرنده صوك بهار مانوره‌لری اجرا ایده‌جکلری اراضینك یعنی تعلیم میدانلریله مانوره منطقه‌سنك انتخابی حقنده بیان مطالعه ایله عرض تکلیفاتده بولنه‌جق ومذکور محللر دخی اوشنمکسزین آنلرك ارکان حربیه‌سی طرفندن کمال دقت واهمیتله کشف وتحری ایدیله‌جکدر [*] .

۹ — صوك بهار مانوره‌لرینه عزیمت ایدیله‌جکی زمانده

[*] (۱٤۰) نجی ماده‌یه مراجعت اولنه

تعبیه جزؤ تاملرینی ممکن اولدیغی قدر نقصان بولندیرمامق وعلی‌العموم افراد شاهانه‌یی مذکور مانوره‌لردن محروم ایتمامك ایچون مواقع عسکریه‌ده ضبط وربطه ودوریه وقره‌غول خدمتلرینه لازم اولان مقداری صوڭ درجه‌ده آرالتمغه چالیشمالیدر .

مساعدهٔ سنیهٔ حضرت شهریاری‌یه نظراً جزؤ تاملری اکمال واتمام ایتمك ایچون موقتاً یا افراد احتیاطیه‌دن ویاخود ترتیب ثانیدن لزومی مقدار عسکر سلاح آلتنه آلنه‌بیلور .

فقط آتلو صنفلرنده موجود حیواناتدن زیاده افرادی دعوت ایتماملی ومانوره‌لرڭ مشقتنه تحمل ایده‌میه‌جك اولان یکی وکنج حیوانلری دخی برلکده کتورمامليدر .

اردو . قول اردوی همایونلر ومستقل فرقه‌لر قوماندانلری مانوره پروغراملرینی مقام سامیٔ سرعسکری‌یه حین تقدیمده سلاح آلتنه آلنمسی ایجاب ایدن سالف‌البیان افراده دائر بیان مطالعه ایده‌جکلردر .

موقتاً سلاح آلتنه آلنه‌جق اولان افراد شاهانه خدمات عسکریه‌یه آلیشه‌بیلملری ایچون عموماً یورویشلره بدأ ومباشرت ایتمزدن مقدم جلب ودعوت اولنه‌جقلردر .

١٠ — بالجمله صوڭ بهار مانوره‌لری ممکن اولدقچه جزؤ تاملر ترتیب تام سفری‌یه ابلاغ ایدلمش اولدیغی حالده

اجرا اولنەجق وكندولرينـه وقت سـفرده لزومى اولەجق يوك حيواناتى وسائره مثللو وسائط نقليه دخى احضار واعطا اولنەجق وفقط اشبو وسائطك مقدارى موجود حضرىيه كوره حساب وآنكله اكتفا ايديلەجكدر .

۱۱ — صوك بهار مانورەلرينك پروغراملرى حقنده ارادۀ اصابتعادۀ حضرت شهريارى شرفصدور ايدرك مقـام عالىٔ جناب سرعسكريدن ايجاب ايدنلره تبليغ اولنور اولنمز همان مانوره اجرا ايدەجـك قول اردو وفرقـەلرك اركان حربيـەلرى مذكور مانورەلرك اجرا ايديلەجكلرى محـللره وقطعات مختلفۀ عسكريەنك صورت اداره واعاشەسنه واهالىٔ محليه وسائرەنك چوجقه بولنمسنك منعنه دائر اتخاذى ايجـاب ايدەجك اولان تدابيرك قرارلشـديرلمسى ضمننده حكومات ملكيه ومحليه ايله درحال مخابراته كيريشەجكلردر . اهالينك تعليم ميدانلرى ويا مانوره منطقـەلرينى طولديروب حركاتى تصعيب ايتاملريچون انضباط مفرزەلرينك تحت نظـارتلرنده بولنديرملرى يعنى ژاندارمه ومحلى پوليس وضبطيـەلرى ويا عسكر واسطەسـيله سوق ايدلملرى ايجـاب ايدەجكندن علىالعموم سيرجيلرك نرەلرده طوپلانەجقلرى وقت وزمانيله اعلان ايديلەجكدر .

۱۲ — اساساً اردو وقول اردو كبى قطعـات جسيمۀ

عسکریه حقنده بیان اولنان اشبو موادك کافه‌سی مستقل فرقه ویا لوا ومرکب مفرزه‌لر حقنده دخی تمامیله مرعیدر.

١٣ ـ بروجه آتی بیان اولنه‌جق ترتیبات وخصوصات خدمت سفریه‌ده طوتیلان اصول مکمله ومنتظمه‌یی اشعار ایده‌جك واندنصکره **حالات** خصوصیه واستثنائیه ذکر اولنه‌جقدر .

ایکنجی باب

زمانك وتعليم عمليا تلريله مانوره مدتلرينك ترتيبات عموميه سی

١٤ — دولت بهار مانورهلرينك اجراسندن ومدت نظاميهلرينی اتمام ايتمش اولان افراد شاهانهنك مملكتلرينه اعاده سندن صكره خدمت سفريه عمليا تلرينه دوام ايله بيوك بر فائده حاصل اولهمیهجغندن مقداری جزئی قالان معلم عسکر واسطهسيله یکی گلان قرعه نفراتنك تعليم وتربيهلری اجرا ایدلملیدر .

بر دوزییه ودائماً نفر تعليمنك يعنی تربيهٔ شخصيهٔ منفردهنك اجراسيله عجمی افرادك جانلرینی صيقمامق ايچون آرده صرده نفرات مرقومهیی قشله وقره غول تعليمخانهسنك خارجنه ومختلف محلاره كتيروب اقتدار وقابليتلرینی وباخصوص لسانلرينه كوره ذهنلرينك استيعاب ايدهبیلهجكی بعض تعبيرات واصطلاحاتی بللتمك واراضی یه وزمين عارضهلرينه دائر كوچوك كوچوك معلومات ويروب

اوکرتمك وتفصیلاته کیریشمکسزین بوزوویشلر ، کشف قوللری محاربه تجسس قوللری ، تك وچفته نوبتچیلر ، آوجیلر وبوکا مماثل شیلر حقنده عملی برصورتده درس ویرمك پك چوق فائده‌یی موجبدر .

اشبو عسکری گزمه‌لری واکلنجه‌لی درسلری اویله بیوك قطعه‌لره واوزون مسافه‌لر قطعنه حاجت مس ایتمیوب آنجق یوقاروده بیان اولندیغی وجهله قشله وقره غولخانه ومواقع سائره جوارنده وکوچوك قطعه‌لرله (مانعه ، یارم طاقم ، طاقم ویاعسکره بلوك کبی) اجرا ایدلملیدر .

عجمی نفرات تعلیملرینك یعنی تربیهٔ شخصیهٔ منفرده‌نك ویبنجیلك (آلای مسیرنده) عملیاتك بعضیلرینه طوغریدن طوغری‌یه قیش موسمنك خروجیله ایلك بهارك همان حلولی هنگامنده طاقم تعلیمی عملیاتلرینه باشلانیلمسی ویا آرتق بوزوویش اجرا ایتدیرلمسی وبو صورتده اوچ کشف قولی ، وآوجیلق (سواریده جبهه‌جیلق) عملیاتلرینی یاپدیرمالیدر .

فقط طوبجی صنفی بو عملیاتلرده مستثنا اولوب اصل تعلیمخانه‌سنده قوشامش طوپ تعلیمنی اجرا ایدر .

١٥ — عجمی نفرات تربیهٔ منفرده‌ده ومتعاقباً طاقم داخلنده ابراز ملکه ومهارتله بلوکلره داخل اولدقده

تربيهٔ سفريه عملياتی كسب اهميت ايدرك توسيع وتزييد ايديلور .

طاقلردن بلوكلر تشكيل اولنديغی يعنی طاقلر بلوكلرينه داخل اولديغی وقتده (يورويش خدماتی) عملياتنه بدأ ايدرك اوچ درت دفعه تكرار ايتمك موافق ايسه‌ده يورويشلرده اوزون مسافه‌لر قطع ايتمك وافرادی يورغونلغه آلشديرمق مطلوب اولميوب يالكز انلری صره داخلنده وبر آز مجتمعاً حركت ايتمك وبو اثناده مافوقلرينی ابوجه طانيق وضبط وربطه دها زياده ميل ايتديرمك والی آخره كبی كوچوك شيلره آلشديرمقله اكتفا ايدلمليدر .

اندنصكره اولجه مانغه وبوكا مماثل كوچوك جمعيتلر وطاقلرله باشلانمش اولان عمليات ايلری قرهغوللر خدمتی عمليات لازمه‌سنك علاوه‌سيله تكرار ايديلور . آنجق پياده‌ده تجمی نفرات بلوكه داخل اولور اولمز بلوكلر اولا بلوك تعليملرنده كسب ملكه ايتمكه وبعده طابور تعليملرينه كچمكه مجبور اولدقلری جهتله بوصره‌ده مذكور خدمت سفريه عملياتلرينی اجرايه بك اوقدر زمان بولنه‌ميه‌جغندن اشبو بلوك وطابور تعليملری اجرا واكمال ايدلدكدنصكره خدمت سفريه عملياتی الك مهم وظائفی تشكيل ايتمليدر . اشته بوعملياتده اولا تعرضی وتدافعی محاربه تقايدلری

ومواضعك هجوم ومدافعه‌سی وتعقیب ورجعت یعنی پیشدار ودمدار محاربه‌لری وبعده اورمان ، کچید ، وادی ، باغ‌وبغچه وبوستان ومحال مسکونه یعنی موقع محاربه‌لری واستحکاملرك هجوم ومدافعه‌سی کی تعبیهٔ اساسیه عملیاتلری‌اجرا ایدیلوب بعده صنوف مختلفه‌نك یکدیکریله منفرداً اصـول حربلرینه دائر عملیاتلر یاپلملیدر .

١٦ — بالاده بیـان اولنان علی‌العموم تعبیهٔ اســاسیه عملیاتلرینی قاریشق برسوق الجیش فرضیاتی اوزرینه ترتیب واجرا ایتدیرملك قطعیاً ممنوعدر .

چونکه بوکبی عملیاتدن مقصد علی‌العموم رتب مختلفه‌ده بولنان قوماندانلرك ملاحظات وقرارلرینی‌اجرا ایتمك اولمیوب آنجق افراد شاهانه‌یی عملیات اعانه‌سیله اقتدارلرینی آرتیره‌رق ، معلم ایتمك اولدیغندن بوخصوصده عملیاتك اساسنی تشکیل ایدن فرضیات نقدر ساده وبسیط اولورسه مطلوبه اودرجه‌ده موافق اولور .

بنـاءً علیه کاملاً رسم عملیـاتلری ایچون یالکز بر (فکر عمومی) اتخاذ ایدرك متعاقباً اعطا اولنه‌جق (فکر خصوصی) لر اکا تطبیق اولنمق هرحالده فائده‌لیدر .

اشبو عمليياتلرده خصم دائماً برقاچ نفرله كوستريلمليدر .

۱۷ — بتون ايلك بهار ايله ياز موسملرينی كچيرن بودوردنصكره صوك بهار مانوره‌لرينه قدر تشكيل وترتيبی قولای وممكن اوله‌بيلان صنوف مختلفه‌دن مركب مفرزه‌لرك تعليم وعملياتيله اوغراشلمليدر .

بوعملياتلرده قطعات عسكريه‌نك حال ووضعيتی كيتدكجه حقيقی سفر حالنه ياقلاشه‌جغندن عسكری تدريجاً بيوك مسافه‌لری قطع ايتمكه وسفر يورغونلقلرينه تحمل ايلمكه آلشديرمق ايچون يورويش خدماتنه دائر عملياتلری كيتدكجه اوزون مسافه‌لر داخلنده اجرا ايدملی وصوك بهاره طوغری مذكورمفرزه‌لرك پياده‌سی پيدرپی برطابوره قدرچيقاريلوب موجود سواری وطوپچی قطعه‌لريله برلكده مركب اولدقلری حالده قارشولقلی اوله‌رق حركتله كوچوك مانوره‌لر ياپديرملیدر .

۱۸ — خدمت سفريه عملياتنه تخصيص اولنمق لازمكلان كونلری قطعی اوله‌رق تحديد ايتمك مشكل ايسه‌ده فقط هفته‌ده علی العاده ايكی كون كفايت ايدر . بونكله برابر صنوف مختلفه‌نك بلوك تعليملريله اوغراشديغی زمانلرده هفته‌ده بركون تخصيص ايتمك مناسبدر .

١٩ — مرعى‌الاجرا تعليمنامه‌لره نظراً آلاى تعليملرينك اراضىء مختلفه‌ده اجرا اولنمسيچون پياده آلايلرينه على‌العاده برهفته كافى ايسه‌ده سوارى آلايلرينه دها زياده برمدت اقتضا ايتديكندن (١٠) كون تخصيص ايتمك لازمدر .

طوپچى صنفنه كلنجه طابورلر برقشـله ويا موقعـده طوپلو اوله‌رق بولنورلرسـه آلاى عملياتلرى يريـه بلوك وياخود طابور مانوره‌سى ياپديرمق واڭ بسيط نظاملرڭ تطبيقاتى اوكرتمك دها مناسبدر .

٢٠ — يارموسمڭ شدتلى صيجاقلرى باصمزدن اول آلاى تعليمڭ عملياتلريى احرا واتمام ايتمش اولان آلايلر صوڭ بهـارده لوا تعليملرينـه كچمزدن مقدم ايكى اوچ كون قدر مذكور عملياتى تكرار ايتمليدر . برمحلده طوپلو بولنان طوپچى بلوكلرى ايسه برايكى كونده طابور عملياتنى اجرا ويا تكرار ايدر .

٢١ — لوا تعليملرينڭ دخى مختلف اراضيده اجرا اولنمسيچون على‌العاده (٥) الى (٦) كون ونهايت برهفته كافيدر . چونكه‌بو تعليم وعملياتدن مقصد آلاى قوماندانلرينى كندى لوا قوماندانلرينڭ قيصه ، آچيق وسـاده امرلرينى متحداً وقصورسز اوله‌رق ايفا واجرا ايتمكه آلشديرمقدر .

مدت مذکوره‌نك صوك ایکی کونلرنده تعلیم میدانننك مساعده‌سی اولوبده اورالرده سواری وطوپجی دخی موجود اولورسه اوحالده پیاده لواسنه برطوپجی بلوکیله برمقدار سواری (برطاقم ویا بلوك ویاخود آلای) وسواری لواسنه دخی بر ویا برقاچ سواری طوپجی بلوکی ربط والحاق ایدرك متحداً عملیات اجرا اوله‌بیلور .

نشانجی طابورلری دخی آلای ولوا تعلیملرنده پیاده آلایلرندن بریله عملیاتلرینی اجرا ایده‌جکدر .

۲۲ – آلای ولوا تعلیم وعملیاتلرینك اجراسی زماننده قطعات عسکریه‌نك قوناق واردوکاه محللری تبدیل اولنمیه‌جق ایسه‌ده فقط بیوك حزؤ تاملرك اصول تجمعنی کوسترمك ایچون مستثنا اوله‌رق مذکور تعلیملرك صوك کونلرنده اشبو قاعده‌دن انحراف ایدیله‌بیلور .

۲۳ – استحکام وبوکا مماثل صنوف معاونه امراسیله علی‌العموم ارکان حربیه امرا وضابطاننده بعضیلری معلومات لازمه‌یی آلمق ویاخود مفتش عنوانیله آلای‌ولوا تعلیملرنده بولنمق اوزره پیاده وسواری‌یه ویاخود طوپجی‌یه التحاق ایده‌بیلورلر .

بناءً علیه اردو ، قول اردوومستقل فرقه ارکان حربیه‌سی بوکا دائر ایجاب ایدن تکلیفات وترتیباتلری سنه‌وی مانوره

پروغراملرنده عرض واراثه ایتملری مقتضیدر . فرقه ارکان حربیه‌سی بالطبع مذکور عملیاتلرده بولنه‌جقلردر .

٢٤ — بیوك مانوره‌لر ویا تعبیر دیکرله صوك بهار مانوره‌لری بروجه آتی قسملره منقسمدر :

ب — لوا ویاخود مرکب مفرزه مانوره‌لری ؛

اشبو مانوره‌لر اصولاً قارشولقلی اوله‌رق اجرا اولنوب بوخصوصده لوا تعلیملرینی اجرا ایتمش اولان پیاده وسواری لوالری ایکی مرکب مفرزه تشکیل ایتمك اوزره برلشورلر . بعده مذکور لوالره برقاچ طوپجی بلوکی ربط والحاق اولندیغی حالده بر تعبیة الجیش ویا سوق الجیش فرضیاتی اوزرینه یکدیکری علیهنه حرکت ایتمك اوزره تفریق اولنورلر .

بومانوره‌لرك مدتی (٤) کوندن عبارت ایسه‌ده فقط حین حاجتده بومدت برهفته قدر اوله‌بیلور .

ج — فرقه مانوره‌لری ؛

فرقه مانوره‌لری مرکب مفرزه مانوره‌لرینك ختامنده یکیدن برلشمش اولان پیاده لوالرینه ، مذکور مفرزه مانوره‌لرینه اشتراك ایتمش اولان طوپجی ایله سواری مقصده

کوره تقسیم وتوزیع اولنه‌رق تشکیل قلنان مرکب پیاده لوالری طرفندن اجرا اولنورکه بوخصوصده دخی مذکور لوالر برسوق‌الجیش فرضیاتی اوزرینه یکدیکری علیهنه یعنی قارشولقلی اوله‌رق حرکت ایدرلر .

بونك ختامنده ایکی مرکب لوالر برلشوب فرقه تشکیل ایدرلر وبعده قطعات مفروضه ایله ارائه اولنان برخصم علیهنه مانوره اجراسنه مباشرت ایلرلرکه بوخصوصده برایکی طابور پیاده ویا سواری بلوکی ایله برالی‌ایکی طوپجی بلوکی‌واسطه‌سیله ارائه اولنور .

شویله‌که : خصمی ارائه ایدن اشبو مفرزه ایلروده‌کی محللرده کوریله‌جکی وجهله پیاده طابورلریله سواری‌بلوکلرینی وبرقاچ طوپجی بلوکنی کوستره‌جك وجهله کوچوك قسملره آیریلوب هرقسمك پیاده ویا سواری ویاخودطوپجی اولدقلرینی تفریق وتشخیص ایچونده مختلف شکل ورنك وجسامتده فلامه‌لر استعمال اولنور . طوپجی بلوکلری ویا طوپلر علی‌العاده صریقلرك رأسنده چاقلمش مربعواری وبویالی شاخصلر واسطه‌سیله کوستریلور .

فرقه مانوره‌لرینك مدتی اصولاً برهفته‌دن‌عبارت اولوب بومدتك ایکی نهایتده‌کی کونلری کاملاً برمحلده تجمع ایتمش اولان فرقه‌نك مانوره‌سنه حصر اولنه‌جقدر .

د — قول اردو مانوره‌لری :

فرقه مانوره‌لرینك نهایتنده برلشمش اولان فرقه‌لرك یکدیکری علیهنده اوله‌رق حرکت ایتمك اوزره ترتیب اولنان مانوره‌لرینه (قول اردو مانوره‌لری) دینور . اشبو مانوره‌لر دخی برسوق‌الجیش فرضیاتی اوزرینه اولدقچه کنیش برمنطقه‌ده اجرا اولنور . شویله‌که : بالاده بیان اولنان دور اخیرك نهایتنده ایکی فرقه یکدیکرینه برقوناق (برکونلك) یورویش مسافه‌سی قالنجه‌یه‌قدر تقرب ایدر . اکرقارشولقلی حرکت ایدن پیاده فرقه‌لرینه مستقل سواری لوا ویافرقه‌لری ربط والحاق ایدلمش ایسه مذکور سواری قطعه‌لری سوق‌الجیش پیشدارینی تشکیل ایده‌جکندن خصمنك قوتی کشف وتحقیق ایتمك وسوق‌الجیش نقطهٔ نظرنده وظائفی ایوجه ایفا ایده‌بیلمك ایچون طرفینك بالاده‌کی مسافه‌یی (١) الی (٢) ویا اوچ‌قوناغه‌قدر تزیید اولنملیدر .

اشبو قول اردو مانوره‌لری نك صوك دورنده دخی — وقت‌وحال مساعده ایدرسه — فرقه‌لر برلشدیریلور . بعده عموم قول اردو ایله یا قطعات مفروضه ایله ارائه اولنان خصم علیهنه ویاخود موهوماً کوستریلان دشمن اوزرینه مانوره‌لر اجرا ایدیلور . مذکور مانوره‌لر قول اردو

قوماندانی بولنان فريق ويا مشير پاشانك تحت قومانداسنده اجرا واتمام اولندقدنصكره على‌العموم قطعات عسكريه‌يه بر رسم كچيد ياپديريلور .

قول اردو مانوره‌لرينك مدتی دخی قاعدةً بر هفته‌دن عبارتدر .

ه — اردو مانوره‌لری ؛

حالات استثنائيه‌ده بالاده‌كی قول اردو مانوره‌لرينك ختامنده بر قول اردونك ديكر قول اردو عليهنه مانوره اجرا ايتمك وياخود ايكی قول اردويی برلشديره‌رك قطعات مفروضه ويا موهومه ايله ارائه اولنان بر خصم عليهنه حركت ايتمك اوزره اردو مانوره‌لری علاوه اولنه‌بيلور .

فقط اركان حربيهٔ عموميه دائره‌سنك بوكبی مانوره‌لره دائر اولجه مقتضی اولان ترتيبات خصوصيه ولازمه‌يی تهيئه واحضار ايتمسی لابددر [(١٤٤) نجی ماده‌يه مراجعت اولنه] .

و — خصوصی مانوره‌لر ؛

اشبو مانوره‌لرك باشليجه‌لری وقت سفرده اردولرك اوكنده اولدقجه مستقلاً حركت ايدن بيوك سواری جزؤ تاملرينك حركات سوق‌الجيشيه‌سندن عبارتدر .

قاعدةً حركات مذكوره حقنده برطاقم ترتیبات خصوصیه اتخاذ ایدیلورسه ده صورت عادیه‌ده مذكور جزؤ تاملر طوغریدن طوغری‌یه سواری لوالرینك تعلیملرینی تعقیب ایدرلر .

بونك ایچون برقاچ سواری لواسی ودها طوغریسی قاعدةً اوچ سواری لواسیله بر سواری طوپچی بلوكی (ویاخود برسواری طوپچی طابوری) وبر ویا برقاچ استحكام بلوكندن مركب برفرقه تشكیل اولنه‌رق بش الی‌التی كون قدر مانوره اجرا ایدیلور . بوندن ماعدا اكر ایكی سواری فرقه‌سنك تجمعده بر محذور یوقسه بالاده‌كی دورك نهایتنده ایكی اوچ كون قدرده ایكی‌فرقه‌یه قارشولقلی اوله‌رق حركت ومانوره اجرا ایتدیریلور .

اشته مذكور مانوره‌لردن مقصد قلعه حربلرنده یعنی مواضع ومواقع مستحكمه محاربه‌سنده دخی احاطه ومحاصره عملیاتنه دائر برفكر ایدنمكدن وطوپچی ایله استحكام صنفنك خصوصی مانوره‌لریله وظائفی تشكیل وارائه ایتمكدن وقلاع ومواضع مستحكمه‌نك بر ویا برقاچ جبهه‌سنه متعلق هجوم ومدافعه عملیاتنك اصول اجراسنی كوسترمكدن عبارتدر .

بوبابده اركان حربیهٔ عمومیه دائره‌سیله طوپخانهٔ عامره واستحكام دائره‌سی طرفندن متحداً برطاقم تدابیر وترتیبات مقتضیه‌نك اتخاذی لازمدر [(١٣٩)نجی‌ماده‌یه‌مراجعت‌اولنه] .

سالف‌الذكر خصوصى مانوره‌لرك مدتى ايجاب حاله‌كوره تعيين قلنور [٠] .

٢٥ — خدمت‌سفريه تعليم وعملياتلرنده وباخصوص صوك بهارمانوره‌لرنده قطعات مختلفهٔ عسكريه‌نك اقامت واستراحت محللرى حركات عسكريه‌نك ومانوره‌نك حال وروشنه توفيقاً تبدل ايده‌جكندن اوحالده عسكرك كيجه‌ليه‌جكى محللر مواقع مسكونه‌ده‌مى يعنى قوناقلرده‌مى ؟ كوى اردوكاهنده‌مى ؟ چادرلى اردوكاهده‌مى ؟ آچيق اردوكاهده‌مى ؟ يوقسه سائر بر اردوكاهده‌مى ؟ اتخاذ ايديله‌جكى ايجابات محليه وموقعيه‌يه نظراً بالانتخاب قرارلشديريلور .

بونكله برابر قطعات مختلفهٔ عسكريه‌يى هرنوع قوناق واردوكاهلرده برلشمكه آلشديرمق ايچون آره صره اقامت محللرينك نوع وجنسنى دكشديرمك دها فائده ايدر . آنجق سالف‌البيان سوارينك خصوصى مانوره‌لرى مستثنا اولمق

---

[٠] پياده ايله طوپچينك بيوك مقياسده منتظماً انداخت ونشان تعليم وعملياتلرى اجرا ايتمسى ايستنلديكى حالده اشبو عملياتلرى بالاده بيان اولنان بيوك تعليملر ويا مانوره‌لرك مختلف دورلرى ميانده اجرا ايتديرمك بك مناسبدر . چونكه بودورلرده بالطبع قطعات مختلفهٔ عسكريه تدريجاً برلشمش بولنه‌جغندن صورت مخصوصه‌ده قطعات مذكوره‌يى جمع وتحشيد ايله مصارف عظيمه اختيارينه حاجت قالمز .

اوزره بعض خصوصی مانوره‌لرده قطعات مختلفهٔ عسکریه‌نك اقامت محلرینك تبدیلنه امکان بولنه‌میه‌جغندن طولایی بوبابده هرزمان هرقطعهٔ عسکریه‌نك قوناق ویا اردوکاهنك تبدیلنه‌ده موفق اولنه‌مز .

۲٦ — یوقارودنبرو بیان اولنان مختلف تعلیم و مانوره‌لره تعیین وتخصیص قلنـان مدت داخلنده اسـتراحت کونلری حساب ایدلمامشدر .

بونك ایچون جمعه کونلری هرحالده استراحته مخصوص اولدیغی کبی تعلـیم ومانوره اجرا ایدیلان هفتـه‌ده هراوچ (بعض حالانده هرایکی) کونی متعاقب برکـونده آیروجـه اسـتراحته تخصیص ایدیله‌جکدر . تجمع یورویشـلرنده یعنی قطعـات مختلفهٔ عسکریه انتخاب اولنـان تجمع منطقه‌سـنده طوپلانمق ایچون اجرا ایتدکلری یول یورویشلرنده مستثنا اوله‌رق هفتـه‌ده (٦) کون یورودوب یالکز جمـه کوننك استراحتیله اکتفا ایتمك قابل ایسه‌ده مذکور تجمع یورویشلرنده هرکون قطع اولنان مسـافه‌نك کوچوك قطعات عسـکریه ایچـون (۲۵) الی (۳۰) وصنوف مختلفـه‌دن مرکب لوا وفرقه‌لرکبی بیـوك جزؤتاملر ایچـونده (۲۰) الی (۲۵) کیلو متره‌یی تجاوز ایتمامسی شرطدر .

۲۷ — صنوف مختلفهٔ عسکریه برلکده اوله‌رق یورودکلری

زمانلرده خصم یقیننده اجرا ایدیلان بالجمله استکشافات وامنیت خدمتلرینی ایفا ایدرك بالاده‌کی یول یورویشلرینی حرب یورویشنه بالتحویل استفاده ایتملری مقتضیدر .

اکر پیاده وسواری برلکده یوریورسه ینه امنیت ترتیباتیله حرکت ایدرك بالاده‌کی تجمع یورویشلری حرب یورویشلرینه تحویل اولنه بیله‌جکی کبی سواری قطعه‌لری یالکز بولندیغی حالده یعنی حرب یورویشیله حرکت ایدرك استکشافات خدمتنی ایفا ایده‌بیلور .

اشبو یورویش عملیاتلرنده دخی ممکن اولدقچه خصم مقامنه قائم اولمق اوزره برکوچوك قطعهٔ عسکریه احواله ومقصده موافق برصورتده ترتیب وافراز اولندقدن صکره یورویش قولنك برمقدار ایلروسنه وبعضکره یانطرفنه کوندریلملیدر . بومثللو تعلیم وعملیاتلر اکثریا یورویشی آغرلشدیروب زمان غائب ایدلسنه باعث اوله‌جغندن مذکور تعلیملرك محدود برصورتده اجرا ایدلمسی وبرکونده قطع اولنه‌جق مسافه‌نك قیصه اولمسی وعلی‌العاده (۲۳) کیلو‌متره‌یی تجاوز ایتمامسی الزمدر .

مع‌هذا مستثنا اوله‌رق‌مانوره‌لرده‌بعضکره صیقی یورویشلر ویاتعبیردیکرله سریع وجبری یورویشلر اجراسیله کونده (۳۵) الی (۵۰) کیلو متره ویا دها زیاده مسافه قطع اولنه‌بیلور .

بوندن مقصد افراد شاهانه‌ایله علی‌العموم حیوانلرك یورومك حقنده‌کی اقتدارلرینك نه‌صورتله توسع ایتدیکنی ونه‌مرتبه‌لرده بولندیغنی وسفرده یوروییش مشقتنك نه حالده ایدوکنی قطعات عسکریه‌یه کوسترمکدر .

آنجق اکتسابی الزم اولان ملکه وادمانك حصولیچون جبری یورویشلرنی ویاخود کونده (۳۰) ویا(۳۵) ونهایت(٤٠) کیلومتره قطع‌ایتمك اوزره سریع یورویشلری مانوره‌لرك نهایتلرنده اجرا وهرصنف وقطعهٔ عسکریه‌یه متناوباً ایفا ایتدیرمك ایجاب ایده‌حکی طبیعیدر .

۲۸ — علی‌العموم بیوك تعلیملرله صوك بهار مانوره‌لرینه دائر کافهٔ تدابیر وترتیبات اردو ، قول اردو ومستقل فرقه ارکان حربیه‌لری طرفندن ترتیب واحضار اولنه‌جقدر .

اشبو ارکان حربیه هیئتی، ملحق اولدقلری قوماندانك زیر اداره‌سنده بولنان فرقه ولوا مثللو بیوك جزؤ تام قوماندانلرینك کندی قوماندالری آلتنده بولنان قطعات عسکریه‌یه احرا ایتدیره‌جکلری مذکور عملیاتلرله مانوره‌لر حقنده‌کی افکار ومطالعه‌لرینك برتفصیل بیلدیرلمسنی مذکور جزؤ تام قوماندانلرندن ومفرز قطعات‌عسکریه قوماندانلرندن اصولاً سئوال وطلب ایده‌جکلردر .

قطعات مذكوره‌نك تعليم وعمليات ميدانلری ويا مانوره منطقه‌لری ايلروده فرقه وياخود قول اردولرك اجرا ايده جكلری صولقبهار مانوره‌لرينك محل اجرا وتجمعلرينه مناسبت ومربوطيتی جهتيله مذكور ميدان ومنطقه‌لر اركان حربيه هيئتی طرفندن بالانتخاب بيان اولنمسی مقتضيدر [٭] .

۲۹ — بعض تصرف مطالعه‌سنه واسباب مبرمه‌يه مبنی بيوك جزؤ تاملرك عملياتلريله صولك بهار مانوره‌لرينك جزئی كلی اجراسندن صرفنظر اولنمق ايجاب ايدرسه اوحالده كرك قطعات عسكريه وكرك كسه على العموم رتب مختلفه هيئت ضابطانی ايچون ايفا واجراسی الزم واهم اولان كوچوك خدمات سفريه عملياتلريله اكتفا اولنه‌جقدر .

بوكبی حالات استثنائيه‌ده قطعات مختلفهٔ عسكريه اقامت ايتدكلری محللری ترك ايتميوب بولندقلری مواقع جوارنده خدمت سفريه عملياتی اجرا ايده‌جكلردر . بوسببه مبنی اشبو مانوره‌لره (موقع مانوره‌لری) دينور .

آنجق بركون عملياتندن صكره قشله‌لرينه ويا سائر

[٭] مانوره‌لرك بومثللو ترتيبات احضاريه‌سيچون اركان حربيه ضابطانه مقتضی اولان معلومات سعادتلو قولتس پاشا حضرتلرينك [وقت سفر وحضرده — اركان حربيه وظائفی — قسم ثلثی] نام اثرنده مندرجدر .

التكاملرینه عودت ایده‌بیله‌جك درجه‌ده جوارده ویقین مسافه‌ده بولنان قطعات عسكریه‌نك متحداً خدمت سفریه عملیاتلرینی اجرا ایتمسی وبوصورتله صنوف مختلفه‌نك ویا هیچ اولمزسه ایكی صنفك برلكده عملیات اجرا ایلمسی فائده‌لی اوله‌جغی طبیعیدر .

۳۰ — اشبو تعلیم وعملیات ایچون جمع اولنان قطعات عسكریه‌نك قوهٔ موجوده‌سی بیوك جزؤ تاملرك عملیاتلریله مانوره‌لرك اجراسنه كفایت ایتمزسه مذكور عملیات ومانوره‌لر (قطعات مفروضه) اصولیله اجرا اولنوركه بوخصوصده قطعات مفروضه جزؤ تاملرینك قوتی پك ضعیف اولمامسنه دقت ایدلمك مقتضیدر .

قطعات مفروضه اصولی بروجه زیر صورت عمومیه‌ده ایضاح اولنمشدر :

مثلا برپیاده طابوری ، طابور تعلیمنی اتمام ایتدكدنصكره آلای تعلیمنی اجرا ایتمك ایچون درت بلوكندن هربرینی بربر طابور اتخاذ وفلامه‌لر اعانه‌سیله هرطابورینك بلوكلرینی تشكیل ایدر . ایكی طابور پیاده دخی لوا تعلیم وعملیاتی اجرا ایلمك ایچون سكز بلوكك هربرینی بربر طابورفرضیله طابورلرك بلوكلرینی آز عسكرله (بربر طاقله) ومناسب فلامه‌لرله ارائه وترتیب ایلر .

. برسواری بلوکی دخی بلوك تعلیمنی اتمام ایتدکده عسکره هرطاقمی بر بلوك فرض ایدرك آلای تعلیمنی وهر آلای دخی بومنوال اوزره درت ویا بش بلوکنی مناسب صورتله تفریق وله‌وا تعلیمنی اجرا ایلیه‌بیلور .

برسیار صحرا طوپجی بلوکی دخی بلوك تعلیمنی (مانوره‌سنی) تامیله بالاجرا الازمکلان ملکه‌یی اکتساب ایتدکده عسکره طاقملرینی تفریق ایدرك طابور مانوره‌سنی وایکی طوپجی بلوکنك اجتماعندن دخی آلای تعلیم ومانوره‌لرینی ایفا ایده‌بیلور .

مفرزه مانوره‌لری دخی قطعات مفروضه اصولنه توفیقاً اجرا اولنه‌بیلور . آنجق بومثللو مانوره‌لرده ممکن اولدیغی قدر هرجزؤ تامك ، کندیسنك فوقنده بولنان جزؤ تامدن زیاده قطعه‌لری ارائه ایتماسی یعنی طاقملرك بلوك وبلوکلرك پیاده ایله طوپجیده طابور وسواریده آلای و . . . الخ اتخاذ ایدلمسی شرطنه رعایت الزمدر .

۳۱ — قطعات مختلفهٔ عسکریه‌نك بالاده بیان اولنان «موقع مانوره‌لرینك» ترتیباتی اصولاً صورت مکمله‌ده اجرا ایدیلان مانوره‌لرك ترتیبات عمومیه‌سی کبی اولوب اولا تعلیم عملیاتلرندن یعنی الده بولنان تعلیمنامه تطبیقاتندن باشلانور بعده خدمت سفریه عملیات ومانوره‌لرینه کچیلور .

فقط على العموم عمليات مدتلرى اختلاف ايدرك قطعات عسكريه‌نك ترتيب تام اوزره اجرا ايده‌جكلرى عمليات ومانوره‌لره قطعات مفروضه ايله ياپه‌جقلرى مانوره‌لردن زياده زمان تخصيص اولنه‌جقدر . چونكه قطعات مفروضه ايله اجرا اولنان عمليات ومانوره‌لردن مقصد رتب مختلفه‌ده بولنان قوماندانلر ايچون امر وقوماندا وعمليات خصوصنده اكتسابى الزم واهم اولان ملكه ومهارتى تحصيلدن عبارت اولوب يوقسه افراد عسكريه‌نك بومثللو مانوره‌لرده بيوك براستفاده‌سى اوله‌من .

اكر اوچ ، درت طابورك اتحادى قابل اوله‌مزسه قطعات مفروضه ايله آلاى ولوا تعليمنه (٣) الى (٤) كون كافيدر .

بالعكس مفرزه مانوره‌لرينه (١٠) كون قدر تخصيص اولنمسى شايان قبول اوله‌بيلور . چونكه برطابور پياده ايله بربلوك سوارى وبرطوپجى بلوكنك برلشمسى ، صنوف ثلثه‌نك متحداً اصول استعمالى ايوجه كوسترر .

بواصولده فرقه مانوره‌لرى ، يالكز برويا برقاچ ميرلوا موجود بولنوبده آنلره هيچ اولمزسه قطعات مفروضه حالنده مركب برلوايه قوماندا ايتمك فرصتى الده ايتمك ايچون اجرا اولنور .

قول اردو مانوره‌لرینه كلنجه بك مستثنا اوله‌رق بو اصولده (قطعات مفروضه ایله) اجرا اولنه‌بیلورکه بو حالده‌ده ایکی فرقه‌نك قارشولقلی حرکتله مانوره اجراسیچون (۳) کون بول بول کفایت ایدر .

بوندکله برابر عمومیتله قطعات مفروضه ایله یاپیلان موقع مانوره‌لرنده عسکر کندی موقع حقیقیسنی ترك ایتمیه‌جکی جهتله عملیات ومانوره زمانلرینك ترتیب وتنظیمنده دیکر حقیق ومنتظم مانوره‌لردن دها زیاده سربسیت واردر .

۳۲ــ اردو وقول اردو ارکان حربیه‌سی ، فرقه ارکان حربیه‌لریله مرکز وموقع قوماندانلرینك قطعات مفروضه وموقع مانوره‌لری حقنده‌کی تکلیفات ومطالعاتنه‌دائر انلرله لازمکلان مخابراتی بعدالاجرا مذکور مانوره‌لری سوق واداره ایدرلر [*]

بیوك رتبه‌لی قوماندانلرك یعنی بالفعل قطعات‌عسکریه‌یی قوماندا ایدن پاشالر حضراتیله امرای عسکریه ، وقت‌سفرده قوماندانسه مأمور بیوریله‌جقلری قطعات عسکریه‌یی سنه‌ده بر کره اولسون یا موجود حضریله ویاهیچ اولمزسه قطعات

[*] بوکا دائر تفصیلات آلمق آرزوسنده بولنان ارکان حربیه ضابطانی سابقاً بیان اولنان ارکان حربیه وظائفنه مراجعت بیورسون .

مفروضه اصولنده بالفعل قوماندا ایتمك فرصتنه نائل اولملری غایت اهم والزمدر .

٣٣ — تعلیم وعملیاتلرله مانورهلرك صورت اجراسنه دائر اشاغیده بیان اولنهجق اصول وقاعدهلرك كافهسی قطعات مفروضه مانورهلری حقنده جاریدر .

اوچنجی باب

آلای ولوا تعلیملری

٣٤ — آلای ولوا تعلیملری ممکن اولدقچه غیر مزروع حکومت سنیه یه عائد محللر یاخود بالخاصه استیجار ایدلمش اراضی اوزرنده اجرا ایدلملیدر . اکر بو میدانلر پك کوچوك ایسه برای توسیع قول اردوی همایون ویا مستقل فرقه‌لر لوازم وادارهٔ عسکریه هیئتلری عسکرك تعلیمی مدتنجه استعمال ایتمك اوزره مذکور یرلرك اطراف وجوارنده بولنان غیر مزروع اراضی‌یی صاحبلرینی بالارضا استیجار ایتملیدر . بوخصوصده‌کی مذاکرات حکومت محلیه وملکیه واسطه‌سیله اجرا اولنور .

اراضیٔ میریهٔ خالیه‌نك وسعتی کفایت ایتمیوبده جوارنده استیجار ایدیله بیله‌جك اراضی دخی بولنه‌مزسه مذکور عملیاتلره مقتضی اولان اراضی ارکان حربیهٔ عمومیه‌نك تکلیفی وجهله صوك بهار مانوره‌لرینك اجرا اولنه‌جغی منطقه جوارنده تهیئه واستیجار اولنملیدر .

تعلیم میدانلریله مانوره منطقه‌لری استیجار اولنه‌مدیغی تقدیرده مناسب امرا وضابطاندن وحكومت ملكیه مأمورلریله اراضی صاحبلرندن وارباب وقوفدن مركب بر ویا مناسب مقدارده قومیسیون تشكیل اولنه‌رق بوصورتله واقع اوله‌جق ضرر وزیان مقداری اولجه تقدیر وتخمین وعملیات ومانوره‌لردنصكره خزینهٔ دولتدن تضمین اولنور .

تعلیم عملیاتی میدانلرینه مقتضی اولان منطقه‌نك متره جنسندن ابعادی عرضاً وطولاً بروجه آتی اولمق ایجاب ایدر :

	عرضاً	طولاً
برپیاده آلایی ایچون	۱۰۰۰	۱۵۰۰
« « لواسی «	۱۵۰۰	«
برسواری آلایی ایچون	۱۰۰۰	۱۰۰۰
« « لواسی «	۱۵۰۰	۱۵۰۰
درت الی التی سواری آلایندن مركب بر سواری فرقه‌سیچون	۲۵۰۰	۲۵۰۰

بونكله برابر بالاده‌كی رقملر تقریبی اولوب بونلرك جزوی تبدلی واراضینك شكلی احواله تابعدر .

. برسواری فرقه‌سنه کفایت ایده‌جك درجه‌ده بولنان
ایو بر اراضی اوزرنده لوالر ایله آلایلر دخی عملیاتلرینی
ایفا ایدرك مختلف جزؤ تاملرك تعلیملرینی مزج وترکیب
ایلمك وینه زمانلرك ترتیب وتنظیمی مساعد اولمق شرطیله
موجود اولان پیاده وطوپجی قطعه‌لریچون دخی اواراضیدن
استفاده ایتمك قابل ایسه‌ده یکدیکرینی ازعاج ایدن صنوف
مختلفه بیوك جزؤ تاملرینك عملیات ومانوره زمانلرینك
بر برینه تصادف ایتمامسنه دقت ایتمك بك الزمدر .

۳۵ — بومشللو تعلیم میدانلرینك انتخابنه مأمور
اوله‌جق قول اردو ویا فرقه ارکان حربیه‌لری انتخاب ایده -
جکلری منطقه صنوف مختلفهٔ عسکریه‌نك تعبیهٔ اساسیه‌لرینی
یعنی تعلیمنامه‌لرنده مندرج اصول ونظاملری لایقیله اوکرنه -
بیلملرینه مساعد اولمسنه دقت ایدوب بوبابده نظامات
وترتیبات مذکوره‌نك تطبیقاتی یعنی تعبیهٔ تطبیقه یه عائد
خصوصاتی نظر دقته آلمغه حاجت یوقدر . چونکه اشبو
تعلیملرینی تعقیب ایده‌جك اولان مانوره‌لر تعبیهٔ تطبیقیه
ویاخود تعبیر آخرله تعبیهٔ جسیمه عملیاتی اوکرتمکه
کافیدر .

مع ملفیه آچیق ویا مستور مدافعه موضعنه ، هجوم

حاضرلق وبوصو موضعلرینه دائر خصوصی محاربه تقلیدلری ایچون آز چوق عارضه‌لی وطالغه‌لی اراضیدن استفاده ایتمکده ممکن وفائده‌لیدر .

بالاده بیان اولنان تعلیم وعملیات ایچون دوز ومستوی برمیدان انتخابنه اصلا چالشلمامه‌لیدر . چونکه بسیط محاربه تقلیدلری ایچون بعض قسملری دوز وبعض محللری خفیفجه عارضه‌لی وطالغه‌لی وبعض تپه‌جك ودره‌جكلری حاوی اولان تعلیم میدانلری اك زیاده موجب استفاده‌در .

آنجق قطعات عسکریه الده بولنان تعلیمنامه‌یه توفیقاً می علی العاده تعلیم ایده‌جك ؟ یاخود تعلیمنامه‌نك تطبیقات قسمنی‌می ؟ یوقسه تعبیه قواعدینه توفیقاً می ؟ تعلیم وعملیاتلرینی اجرا ایلیه‌جکدر . بونلرینی اولجه تفریق ایتملی واکا کوره تعلیم میدانلری انتخاب ایدرك قوماندانلر دخی معیتلرنده بولنان قطعات عسکریه‌یه مذکور تعلیم وعملیاتلری اخبار ایلملیدر .

دردنجی باب

سواری فرقه سنك مانوره لری

۳۶ — فرقه مانوره لرینه اشتراك ایده جك اولان سواری آلایلری ، تعلیمنامه ده محرر لوانك تطبیقات قسمی اصولاً مذکور مانوره لرده کوره جکلری جهتله لوا تعلیملرینی اوچ کونه حصر وتنزیل ایده بیلورلر .

بدایتده فرقه تعلیمنه داخل اولان آلایلر اندنصکره صوك بهارده لواوفرقه مانوره لرینه دخی اشتراك ایده جکلر سه ده تشکل ایدن اشبو فرقه لرك قول اردو ویا اردو مانوره لرینه اشتراك ایدوب ایتمامرلری ایجاب حاله وعلی الخصوص اداره وتصرفه تابعدر .

۳۷ — بالخاصه بیوك مانوره لرك اجراسی ضمننده تجمع ایتمش اولان سواری قطعه لری مختلف اردوی همایونلره منسوب ایسه مذکور مانوره لرك ترتیبات واستحضارات لازمه سی ملحق ومربوط بولندقلری اردوی همایونه عائد اولوب اشبو اردو ، خصوصات مذکوره حقنده دیکر آلایلرك

منسوب اولدقلری اردوی همایونلرله مخابرات مقتضیه‌یی اجرا ایتمسی لازمدر .

سـواری صنفنه عائد اشـبو تعلیم وعملیاتلرك سـوق واداره‌سـیله نظارتنه خاصةً برفریق پاشـا تعیین بیوریلوب مشار الیه‌دخی مذکور تعلیم‌ومانوره‌لرك ترتیبات‌واستحضارات اولیه‌سنك مذاکره واجراسنده حاضر بولنملی وسوق الجیش جزؤ تامی مقامنده بولنان بیوك جزؤ تاملرك تعلیم ومانوره ـ لرینك امتدادی مدتجه‌ده کندیسنه بر ارکان حربیه ضابطی ترفیق اولنملیدر .

۳۸ — اکر حال وزمان مساعده ایدرده برقاچ سواری فرقه‌سی برمنطقه‌ده جمع وتحشید اولنور ویکدیکری علیهنه حرکت ایتمك اوزره قارشـولقلی مانوره‌لر اجرا ایدرلرسه بونلرك اصـول حرکتلرینه دائر اولان فرضیات سـوق‌الجیش یعنی حرکات جسیمهٔ عسکریه نقطـهٔ نظرندن اوله‌رق اعطا اولنملی وامنیت واستکشاف خدمات مهمه‌سیله بر اردو ویا قول اردونك جبهة‌الحرکاتی ایلروسـنده حرکت ایدن مستقل سـواری فرقه‌لرینك وظائفنه مماثل ومشـابه بولنملیدر .

بشنجی باب

صوك بهار مانوره لری

برنجی فصل

قواعد عمومیه

۳۹ — صوك بهار مانوره لری ، تعبیر آخرله بیوك مانوره لر ایجابات طبیعیه دن واسباب محققه دن اوله رق وقت حضرده واثنای صلح و آسایشده سفرك مقصد وحالنه الك زیاده مشابه ومماثل اولمق وحرب تقلیدلرینی یاپمق اوزره اجرا ایدیلان بیوك تعلیم وعملیاتلرندن عبارتدر .

بومانوره لرده صنوف مختلفهٔ عسکریه سائر تعلیملرنده یعنی قشله وموقعلرینك تعلیمخانه لرنده اولدیغی کبی تجاوز ایدمیه جکی اراضیٔ محدوده یه باغلی قالمیوب ایفاسی کندولرینه

امر اولنمش اولان تعبيه ويا سوق الجيش مسائلنك حل واجراسيچون بولنديغی منطقه‌ده غايت سربست اوله‌رق حركت ايده‌بيله‌جكدر .

كرچه اداره وتصرف ملاحظه‌سنه مبنی بعض مزروع ويا سورلمش ترلا ومحللری چيكنه‌مامكه مجبور اولورسه‌ده بونلر باغ ، بوستان ، بغچه مثللو شيلردن عبارت اولدقلری حالده هنكام سفرده دخی حركاتی ايجه تأخير وتوقيفه باعث اولان موانعدن صاييلور .

موجود اولان اراضينك حال وطبيعتی حقنده برطاقم فرضيات وخيالاته صاپارق اوزرنده هيچ موجود اولمديغی حالده هرنوع صولر ، بطاقلقلر ، اورمان ، اورمانجق ، چاليلق ، باغ وبغچه‌لر وسائره مثللو قطعات عسكريه‌نك مروريی آز چوق تصعيب ايدن شيلر تصور ايتمك اصلا جائز اولميوب عمليات ومانوره‌لر أثناسنده اراضی نه حالده بولنيورسه عينيله وتماميله اويله‌جه قبول اولنه‌جقدر .

قوناقلرده ، كوی اردوكاهنده ويا سائر اردوكاهلرده كيجه‌يی كچيرمك كيفيتی دخی وقت سفرده يومی يورويشك وياخود برمحاربه‌نك ختامی متعاقب بولنديغی محلده كيجه‌يی كچيرمك غايت سربست برصورتده وقوعبوله‌جق وفقط

غايت مستوراً ومحفوظاً كيجه‌يى كچورمك ايچون كوزل يرلو آرامقدن كاملاً اجتناب ايديله‌جكدر .

صوك بهار مانوره‌لرى قوماندان پاشالر حضراتيله امراى عسكريه‌يه ، بيوك جزؤ تاملرى فن حرب اصول وقواعدينه توفيقاً سوق واداره ايتمك تجربه وملكه‌سى كبى غايت قيمتدار ومقدس بر فرصت اعطا ايدرلر .

مذكور مانوره‌لرك مشار وموى اليهمه بخش ايلديكى بصارت سرعت انتقال ، وقوف ، تجربه ومهارت اودرجه مهمدركه انلرك بالفعل اسفار مستقبله‌ده تحصيلنه اوقدر امكان اصلا تصور اولنه‌مز . كوچوك رتبه‌لى هيئت ضابطان دخى مقصد حقيقى‌يه آلشورلر ، افراد مثللو مشقتك لذتنى آكلارلر ! وايلروده سايهٔ حضرت شهرياريده نائل اوله‌جقلرى رتب مختلفه وظائفنى پيدرپى تجربه، ونقصانلرينى اتمام ايدرلر .

افراد شاهانه‌يه كلنجه بونلر دخى حقيقتده مقارن بر محاربه تقليدى كورمك جهتيله سفره دائر برفكر حاصل ايده‌جكلرى كبى جداً خدمات مقدسهٔ سفريه‌يه دخى آليشورلر .،

الحاصل صنوف مختلفهٔ عسكريه‌نك ثمرهٔ ظفر آورى

اولوب جمله‌سنه فائق وجوداً مرجح اولمغه لايق اولان عملياتلر بالخاصه قارشولقلى مانوره‌لردن عبارتدر [*] .

---

[*] صحرا محارباتنه پك مشابه اولان اشبو مانوره‌لره (صحرا مانوره‌لرى) دخى دينور .

ایکنجی فصل

قارشولقلی مانوره‌لرك ترتیبات عمومیه‌سی

٤٠ — بر بری علیهنده حرکت ایدن ایکی مفرزه ویاقطعات عسکریه‌نك اجرا ایتدکلری مانوره‌لره سابقاً بیان اولندیغی وجهیله (صحرا مانوره‌سی) ویاخود دها ساده‌جه قارشولقلی مانوره‌لر دینور .

قارشولقلی مانوره‌لرك هیئت مجموعه‌سنه یعنی طرفینك ایکیسنه‌ردن ماهر بر باشیا قوماندا ایتملی ویا مذکور مانوره‌لر هیچ اولمزسه قارشولقلی حرکت ومانوره اجرا ایدن ایکی طرف باش قوماندانلردن رتبه‌جه بیوك ویا دها قدملی برذات طرفدن سوق واداره اولنملیدر .

اشبو قوماندان ویا بیوك رتبه‌لی ذات (طرفین باش قوماندانی) ویاخود (مانوره مدیری) نامیله یاد اولنور.

طرفین باش قوماندانك (مانوره مدیریك) وظیفه‌سی مانوره‌لره دائر اولان فرضیاتی ترتیب ومانوره‌نك حرکات

ووضعیت عمومیه‌سنه نظارت ایتمك ونهایتده حركات واقعه‌یی استفاده بخش اوله‌جق برصورتده مناقشه وتنقید ایلمكدر .

مانوره مدیری اول امرده اجرا اولنه‌جق مانوره ایچون بر (فكر عمومی) ترتیب وقرارلشدیرەرق دشمنك عسكره طرفین باش قوماندانلرینه اعطا وارسال ایدر ویاخود بالذات طوغریدن طوغری یه مشار الیهمایه یازدیریر . اشبو (فكر عمومی) حقیقی برسفرده بولنوره‌جه‌سنه حركات عسكریه‌نك باشلانغجنده طرفینك بولندقلری حال ووضعیتی ایضاح ایتمسی ایجاب ایدر .

شوقدر واركه بوبابده ویریله‌جك جزؤی تفصیلات بالفعل سفرده اویله بر ترتیبات ویا وضعیته دائر طرفین باش‌قوماندانلریك یكدیگری حقنده استحصال ایده‌بیله‌جكلری معلومات سوق‌الجیشیه‌دن زیاده اولمامليدر .

مانوره مدیری ، فكر عمومی یی نقل وبیان ایتدكدن صكره طرفین باش قوماندانلرندن هربرینه آیری آیری خاصة كندی وضعیتلرینه دائر برر (فكر خصوصی) دخی اعطا ایلركه بوده هرطرفك قوه‌موجوده‌سنك تشكیلات اصلیه‌سنی مشعر (نظام حرب) صورتك ومذكور قوتك او آنده بولندیغی وضعیت وحالك وخصمنه دائر اله‌بیله‌جكی

معلوماتك والحاصل حقیقی سفرلرده کسب وقوف ایده‌بیلوب کندیسنك خاصة تعبیه حرکاتنه تأثیر ایده‌جك اولان حالاتك بیان وایضاحندن عبارتدر .

برطرفه عائد اولان (فکرخصوصی) دن دیکر طرفك خبردار اولماسی لازمکله‌جکی وارسة قید وتذکاردر .

مانوره مدیری ایسترسه هرطرف باش قوماندانلنك بولندیغی حالدن وخصمنك وضعیتندن اوأثناده هرطرفك اجرا وحل ایده‌جکاری مسئله‌یی کندی کندیلرینه بوله‌جق وجهله انلره (برفکرخصوصی) اعطا ایدر . ایسترسه بالذات مسئله‌یی ویره‌رك (فکر خصوصی) یه دخی مسئلهٔ مبحوثه‌یی بیان وایضاح ایدن ومافوق قوماندانلق جانب عالیسندن کلمش فرض اولنان برامر علاوه ایلر .

مواقع عسکریه‌جوارنده اجرا اولنان مانورهلر مثللو کوچوك مانورهلرایچون (فکرعمومی) ایله (فکر خصوصی) تفریق ایتمکه اوقدر حاجت یوقدر . بوکبی مانورهلرده طرفین باش قوماندانی هرطرفه مختصراً بر (فرضیات) اعطاوفرضیاتك نهایتنه مسئله‌یی علاوه ایدرویاخوداراضی اوزرینه چیقلدقدنصکره هرطرفك بولنه‌بیله‌جکی حال ووضعیتی بیان وآیرو آیرو وحقیقته مقارن برصورتده ایضاح ایدرك بعده مسئله‌یی اعطا ایلرکه بواصول لوایه قدر اولان قطعات عسکریه‌نك مانورهلری حقنده قبول اولنه‌بیلور .

(فكر عمومى) ايله (فكر خصوصى) غايت اوزون وظيفنى مشكل برحاله قويه‌جق وجهله قاريشق اولمامايدر .
اكلاشلمسى قولاى اولان بسيط ، ساده وآچيق وضعيتلر على العاده الك زياده استفاده‌لى اولديغى كبى تأمل ايله ملاحظه وقراره ميدان براقه‌جغيچون مختلف مسئله‌لرك حلنده بك مساعد اولديغى آشكاردر .

٤١ — مانوره مديرينك ترتيب واحضار ايدوب طرفينه اعطا ايده‌جكى وضعيت متصوره بروجهله اوللیدركه طرفين قطعات عسكريه‌لرى يكديكريله طوتشمزدن وحركات حربيه‌يه باشلامزدن مقدم هرطرف ممكن مرتبه كشف وامنيت خدماتى ايفا ايده‌بيله‌جك قدر بربرندن اوزاق برمسافه‌ده بولنسون .
چونكه خدمات سفريه‌نك الك مثمر والك مفيد برقسم مهمنى تشكيل ايدن ومقصد اصلينك اجراسيچون مبدأ ومدخل اولان كشف وامنيت خدمتلرى ، حركات ابتدائيهٔ حربيه‌يه زياده‌سيله دخل وتأثير ايده‌حكى كبى طرفين باش قوماندانلرى حقنده‌ده عموميتله استفاده بخش اوله‌جغندن وبوندن ماعدا مانوره‌نك باشلوجه برقسمنى دخى تشكيل ايده‌جكندن مانوره‌نك باشلانغجنده طرفينك مناسب برمسافه ايله تفريق اولنملرى درجهٔ وجوبده‌در .

شو نیده دوخاطر ایتملیدرکه (فیکر عمومی) ایله (فکر خصوصی) واسطه‌سیله نشر واعلان اولنان وضعیت مقتضاسندن اوله‌رق طرفین مخاصمین قوهٔ عمومیه‌لرندن ...شمنك — حرکاتك برنجی کونی — استعمالیله یایلمسنه مجبوریت حاصل اوله‌جغی جهتله کرك بالخاصه مذکور قسمك وکرکسه بونك کیروسنده حرکت ایدن قوهٔ باقیه‌نك حرکاتی ستر وامنیت پرده‌لریله تأمین ایتمك ومقابل طرفك وضعیتی کشف ایلمك ایچون سالف البیان مسافه‌نك اولدقچه بیوك سواری قطعه‌لرینك کشف خدماتیك تشکیل وترتیبنه مساعد اولمسی اهمدر .

٤٢ — سابقاً بیان اولندیغی وجهله قول اردو ، فرقه ، لوا مانوره‌لرنده طرفینك وضعیت متصوره‌سنی سوق الجیش نقطهٔ نظرندن تصویر وبیوك برمقیاسده ترتیب واعطا قلنان (فکر عمومی) نك مذکور مانوره‌لر اثناسنده هرکون تبدیلنه حاجت اولمیوب حقیقتده اولدیغی کبی حرکاتك مهم بردورینه قدر محافظه اولنملیدر .

فقط مانوره مدیری قطعات مختلفهٔ عسکریه‌یی سفرك هردرلو احوالنه آلشدیرمق واراضیدن مختلف صورتله استفاده‌یی اوکرتمك ایچون یکی وضعیتلر احداث ایدرك دار الحرکاتك برجهتندن ویاخود طرف آخردن کلش وبرطرفك حرکات عسکریه‌سنه اجرای تأثیر ایده‌جکنه دائر

مهم بوقتا برمعلومات آلمش اولدیغنی فرضنده علی العاده (فکر خصوصی) لری هرکون تبدیل ایده‌بیله‌جکدر .

بونك ایچون طرفین باش قوماندانی (مانوره مدیری) طرفیندن بری کلیتلی ضایعاته دوچار اولمش ویاخود برطرفك امداد آلمش اولدیغنی والحاصل مافوقدن برامر مهم کلدیکنی فرض ایدرك ایجاب ایدن طرفه معلومات لازمه‌یی اعطا ایتملی وانلرده بوکبی معلومات واوامری اساس اتخاذ ایدوب ملاحظات وقرارلرینی مقصده کوره ترتیب وتبدیل ایلملیدر .

بونکله برابر مانوره مدیری اولدقجه سربستجه اجرای حرکته مأذون بولنان هرایکی جهت قوماندانلرینك اجراآت وتصحیحات واقعه‌لرینه ومانوره‌نك ترتیبات فرعیه‌سنه مداخله ایتمکسزین افراد عسکریه‌یی خارق العاده یورغونلقدن وقایه ایتمك واسکان واعاشه‌سنه مقتضی هردرلو حوائج ومالزمه‌یی وقت وزمانیله تدارك واستحضاره موفق اوله‌بیلمك ایچون مانوره‌نك استقامت عمومیه‌سیله حرکات عسکریه یعنی مانوره منطقه‌سنی تعیین وتحدید ایتمك صلاحیتنه مالکدر .

هرایکی طرف قوماندانلری قطعات عسکریه‌نك سوق واداره‌سنجه نقدر ماهر ومقتدر ایسه‌لر اونسبتده مانوره‌لرك ترتیب وتنظیمی وقرارلرینك اعطاسی حسن نتیجه‌یه منجر اولوب مانوره مدیرینك مداخله‌سنه حاجت قالمیه‌جغی وارسته قید وبیان کاردر .

فی‌الحقیقه اکر مشار الیهم فراست ومهارت تامه لربابندن اولوبده وظیفه‌لرنده مقدم وحرکات حربیه‌نك وضعیتلرینی قولایلقله اکلامغه مقتدر بولنورسه اوحالده کندی‌صلاحیتلری داخلنده قرار ویره‌بیله‌جکلرندن مانوره مدیری دخی استقلالیتلرینه مداخله ایتمیه‌رك انلره برسربستیء تام اعطا ایتمسی لازمکلور . اکر بالعکس طرفین قوماندانلرینك اقتدار وبصارت عسکریه‌لری مفقود اولورسه اوزمان ایفاسیله مکلف اولدقلری وظائفك اصول اجراسی یا طوغریدن طوغری‌یه اوامرله ویاخود وسائط سائره ایله مافوقدن تعیین وتحدید ایتمك مقتضیدر .

٤٣ — طرفین قوماندانلری بالطبع مانوره‌ده موجود قطعات مختلفهٔ عسکریه‌یه کسب وقوف ایده‌جکلری جهتله هرطرف مقابلده بولنان خصمنك قوتنی اولجه تخمین وتقدیر ایده‌بیله‌جکندن مانورده کندیسنه فائده‌لی کورینان محللری ضبط وحقیقی حرکات عسکریه‌یه نظراً دها قولایلقله قرارینی اتخاذ ایده‌بیلور .

بوندنماعدا مانوره‌نك دوام وجریانی اثناسنده قطعات مختلفهٔ عسکریه‌نك قوتی تبدل ایتمزسه حرکات حربیه تقلیدلری حقنده اعطا اولنه‌جق قرارلر همان علی‌الدوام نسق واحده قاله‌جغی آشکاردر .

« ایمدی مانوره‌یی شو حالدن قورتارمق ایچون اولجه بیان اولندیغی وجهله (فکر خصوصی) یی تبدیل وبو طرفك قوتی تزیید ایتمك لازمدر . فقط شونی درخاطر ایتملیدرکه مانوره مدیری مانوره‌نك بدایتنده حرکاته اشتراك ایتاملك اوزره برقطعهٔ عسکریه‌یی احتیاطده آلیقویوب مؤخراً بر طرفدن دیکر طرفه کوندرمك وبوکا نظراً آرزوسی وجهله مانوره‌یه استقامت ویرمك شایان فائده وقبول دکلدر . چونکه مذکور قطعه هم مانوره‌نك مهم بردوروندن محروم اولور وهمده اولجه بولندیغی طرفك ترتیبات ومقدارینه کسب وقوف ایتمش بولنور . »

بناءً علیه مانوره مدیری ایجابنده مانوره‌نك وضعیت وحال عمومیه‌سنی ویا مهم بردوریی دکیشدیرمك مقصدیله بر طرفك قطعات عسکریه‌سنی بیراق وفلامه‌لرله ارائه اولنان قطعات مفروضه [*] ایله تقویه ایتمك دها موافق ایسه‌ده بوبابده خصوص مذکوری سوء استعمال ایتمیه‌رك محدود بر صورتده استعمال ایتملی ودائرهٔ اعتدال خارجنه چیقماملیدر .

بونکله برابر حالات خصوصیه میاننده مستثنا بر وضعیت ترتیب وتنظیم اولنه‌بیلور . مثلا مانوره اجرا ایدن قطعات مختلفهٔ عسکریه اولجه ویریلان فکر عمومی‌یه نظراً دیکر

[*] (۳۰) ومتعاقبی ماده‌لره مراجعت اولنه .

برقطعهٔ عسكريه‌نك پيشدار وياخود هرقنغی بر مفرزه‌نك (جانبدار) ويا (دمدار) تشكيل ايتديكی فرض اولنمش ايسه اوحالده قسم كلی دخی قطعات مفروضه ويا موهومه ايله ارائه اولنه‌رق مانوره‌يه يكی بر وضعيت ويرمك وبرطرفك وظيفه‌سنی دكيشديرمك ممكندر . آنجق قطعات مفروضه‌نك ارائه واستخدامی بردقت مخصوصه‌يه محتاج اولديغنی بيلمليدر . بوبابده نظر دقته آلنه‌جق موادك بريسی قطعات مفروضه ايله كوستريلان ـ قوهٔ امداديه هرقنغی طرف حقنده اولورسه اولسون آنسزين منطقة الحركاتده ويا محاربه ميداننده چيقمامسی كيفيتيدر . چونكه حقيقت حالده بومثللو قوهٔ امداديه‌نك وصولی وقوعبولمز . بناءً عليه قطعات مفروضه‌نك منسوب اولديغی طرف اولجه مذكور قطعه‌لرك ترتيباتنه واقف اولملی وياخود ترتيبات ووظيفه‌لری حركات عسكريه اوامريله اعلان ايدلمليدر . بوندنبشقه بوكبی قوهٔ امداديه وقت مناسبنده خصملری بولسان ديكر طرفدن كشف اولنه‌جق صورتده حركت ايتمك وحقيقی مسافه وآره‌لقلرله واحوال اراضی‌يه موافق برصورتده كندولرينی كوسترمك مجبوريتنده‌در . فی الواقع قطعات مفروضه ايله ارائه اولنسان مثلا برلوا ترتيب حضری‌يه نظراً آره‌لق ومسافه‌لرينی

محافظه ایتمز وانجماع نظامنده ترتیب اولنمز ویاخود اصولاً یاپیلمزسه اوحالده حقیقی تعبیه قواعدینه مخالف اوله‌رق کوچوك برزمین عارضه‌سی کیروسنده کیزلنه بیلور وخصمی علیهنه آره‌صره‌ده باصقین اجرا ایده بیلور !

بناءً علیه قارشـولقلی مانوره اجرا ایدن طرفلرك قطعات مفروضه‌یی حرکاتك بدایتنده احتیاط عمومیده بولندیرمق وحالات استثنائیه‌ده ویاخودکیج وقتده برنجی خطه ادخال ایتمك لازمدر . زیرا بوواسطه ایله خصملر ممکن مرتبه قطعات مذکوره‌یی کشف ایتمك ایچون وقت بوله‌بیلور .

٤٤ — فرقه‌وقول‌اردوکبی سوق‌الجیش جزؤ تاملرینك اجرا ایتدکلری بیوك وقارشولقلی مانوره‌لر اثناسنده ممکن اولدیغی حالده قطعات مختلفهٔ عسکریه‌نك علی‌العموم اسباب ووسائط نقلیه‌لرینی یعنی آغرلقلریله نقلیه قطارلریی برلکده توفیق ایتمك شایان اهمیتدر .

واقعا اسباب ووسائط مذکوره‌نك تدارك واحضاری یولنده دوچار اولنه‌جق مصارفات کلیه سببیله خصوص مذکورك موقع اجرایه قونلمسنه مانع ایسه‌ده بونلرك تجمیع [illegible] استحصال اولنان فوائد عظیمه‌ده هرحالده [illegible] غالبدر

زيرا وقت سفرده قطعات جسيمهٔ عسكريه‌نك آغرلق ونقليه قطارلری حس اولنور درجه‌ده حركات عسكريه‌يه بطائت ايراث ايتمكده وباش قوماندانلر اوزرينه بك بيوك وغايت مهم برتأثير اجرا ايلمكده‌در .

فی‌الواقع هنوز سفر كورميان وحربك مدهش دورلرينه تصادف ايتميان قوماندانلر بوكبی وسائطی كورمكسزين وبونلره دائر وقت حضرده قطعی وحقيق برفكر ايدنمكسزين يكدن سفره مأمور ايدلدكلری حالده حركات عسكريه‌نك ايلك كونلرندن اعتباراً مذكور آغرلق ونقليه قطارلرينك احداث ايتديكی موانع ومشكلاتدن طولايی فوق‌الحد تلاشه دوشرلر .

قارشولقلی مانوره‌لرك اصول اجراسی

٤٥ — هرطرفك باش قوماندانی (فكر عمومی) و (فكر خصوصی) ی آلديغی كبی درحال دشمن مواجهه‌سنده [illegible] بولنه‌جغی [illegible] ايجابنه [illegible]
[illegible]
[illegible]

وقطعات مختلفهٔ عسكریه‌نك اسكان واعاشه‌سنه مقتضی حوایج ومالزمه‌یی وقت وزمانیله تدارك واحضاره موفق اوله بیلمك ایچون هرطرف باش قوماندانی اتخاذ ایده‌جكی ترتیباتك ویا ویره‌جكی امرك برنسخه‌سنی مشار الیهه عرض واشعار ایلمك مجبوریتنده‌در .

اكر وقت حضر الجاآتی امرلرده بعض تعدیلات خصوصیه‌یی ایجاب ایتدیررسه بوكبی حاللری حاشیه قلقلو امره علاوه ایتمك ولزومنده عین حاشیه‌ده قطعات مختلفهٔ عسكریه‌نك اقامت محللرینی (كیجه‌لیه‌جكلری یرلر) بیان ایلمك لازمدر . بونكله برابر اكر حسب‌الحال قوناق ویا اردوكاه محللری حقیقتده اولدیغی كبی انتخاب اولنه‌میه‌رق یالكز فرض اولنمش ایسه بنه نوطه ایدرك آیروجه امره علاوه ایتمك لابددر .

٤٦ — قطعات عسكریه‌یه، آغرلقلره ، نقلیه قطارلرینه وجبخانه پارقلرینه عائد اولان ترتیبات طبقی سفرده وقوعبولدیغی وجهله امرلره درج ایدیله‌جك وحتی‌مانوره اجرا ایدن عسكر ترتیب حضری اوزره بولنسه واسباب ووسائط نقلیه‌سیله سائره‌سی نقصان دخی اولسه بنه خصوص مذكوره دقت ایدرك حقیقته یاقلاشمغه غیرت اولنه‌جقدر .

بوندن‌ماعدا اكر مانوره اجرا ایدن قطعات مختلفهٔ عسكریه‌نك اسباب نقلیه‌سی سفرده اولدیغی كبی بر بشقه

طرزده ومثلا (تدارك وسائط نقليه نظامنامه‌سنه) كوره تشكيل وقطعات مذكوره‌نك يم وييه‌جكی لوازم واداره‌ٔ عسكريه‌لر واسطه‌سيله تدارك واعطا اولنه‌جق ايسه اوحالده عسكرك اداره واعاشه‌سنه مقتضی خصوصات آيروجه براص‌له اعلان اولنملی وحركات عسكريه حقنده ويريلان اوامرده بوكا دائر برشیٔ ذكر ايدلماملیدر .

٤٧ — دوست ايله خصم يعنی طرفين قطعات عسكريه‌لری مناسب علامت فارقه‌لرله يكديكرندن ايوجه تفريق اولنه‌جقدر .

مثلا برطرفك ياالبسه‌سی اوزرنده بر بياض بز پارچه‌سی دكيله‌جك وياخود دها ايوسی فس وقالپاقلر اوزرينه ايكی اوچ پارمق عرضنده وصارق شكلنده برر بز صاريله‌جقدر .

٤٨ — مانوره اجرا ايده‌جك قطعات مختلفهٔ عسكريه بعضكره غايت طاغنق قوناقلرده بولنوب جمع وتحشيدی ايچه برزمانه محتاج اولديغندن طرفين باش‌قوماندانی (مانوره مديری) انلرك عزيمت زمانلريله تعليم ومانوره محللرينی تعيين وتحديد ايتمليدر .

واقعا سفرده بوكبی حاللر طبيعی نظر مطالعه‌يه آلنمزسه‌ده فقط خاصةً مانوره‌نك حسن صورتله جريانه مدار اولمق ايچون طرفين باش قوماندانی مانوره‌نك اجرا اولنه‌جغی زمانی قطعياً تعيين ايتمسی وطرفين ايچون هيچ اولمزسه

صورت عمومیه‌ده خریطه ویاخود اراضی اوزرنده برخط ویا منطقه ارائه ایدرك تعیین اولنان ساعتدن مقدم طرفینك کشف قوللری ویا سائر کیمسه‌لری طرفندن خط فاصلك کچلمامسنی ایجاب ایدر .

٤٩ — وقت حضر مانوره‌لرنده اجرا اولنان محاربه تقلیدلرینك هرحال و وضعیتی حقیقی محاربه‌لره تقابل ایده‌میه‌جکنی بیلملیدر . چونکه حقیقی محاربه‌نك نوع وجنسی دائماً احواله تابعدر .

فی‌الواقع مذکور مانوره‌لرده اسلحه‌نك حقیقتده وقوعبولدیغی وجهله خصوصیله بیوك مسافه‌لرده تأثیرینی اکلامق ممکن دکلدر . بعضکره برخصمك آتشی قنغی قطعهٔ عسکریه‌یه قارشو توجیه اولندیغی کوجلکله فرق وتمییز اولنه بیلدیکی حالده بالطبع عملیات ومانوره‌نك ختامنه‌قدر تأثیرینی ترصد ایتمك قابل اوله‌مز . هله دومانسز باروتك عمومیتله قبول واستعمالی رصد کیفیتنی قات قات کوچلشدیردی .

شو سببدن اکثریا خصم آتشلرینك تأثیراتنه دائر برفکر صحیح ایدنمکسزین حرکاته دوام ایتمك وبرآن اول مقصده نائل اوله‌رق و همی برشان قزانمق آرزو اولنیور .

حالبوكه حقیقی محاربه‌ده ودشمن مرمیلرینك دائرهٔ تأثیری داخلنده سریعاً ایلرولمك وتعبیه‌نك مقصدینه تابع اولمقسزین حركاته دوام ایتمك ممكن اولمدیغندن طرفین قوماندانلری شوكبی خطالردن قطعیاً اجتناب ایتملیدر .

فی‌الحقیقه وقت حضر مانوره‌لرندن مقصد وهمی بر شهرت كاذبه اكتساب ایتمك اولمیوب آنجق پاشالر حضراتنه، امرا وضابطانه قطعات جسیمهٔ عسكریه‌نك اصول سوق واداره‌سنی اوكرتمك و وقت حضرك مساعده‌سی درجه سنده مشار وموی الیهمی سفره و صنعت حربه آلشدیرمق وافراد شاهانه‌نك تربیهٔ سفریه‌لرینی مهما امكن اتمام ایلمك ایچون قوللانلدیغندن نقدر حقیقته تقرب اولنورسه اونسبتده مقصد اصلی‌یه خدمت ایدیله‌جكی وارستهٔ قید واشتباهدر. شوراسنیده درخاطر ایتملیدركه آتشك بوكبی محتمل اولان تأثیراتی اكثریا مانوره‌لرده برچوق مناقشات وتنقیداته دوچار اولدیغی كبی حس اولنه‌جق درجه‌ده افكار خصوصیه‌یه دخی كرفتار اولور .

شوحالده طرفین باش قوماندانلری نقدر خصم آتشنك تأثیرینی دقتله نظر مطالعه‌یه آلورسه آلسون ینه بعضكره برطاقم قصورلره وعموم مانوره‌نك مساواتاً ومنتظماً اجرا اولنه‌مامسنه سببیت حاصل اولمقده‌در .

بناءً علیه مانوره مدیری درحال شو انتظامسزلغك اوکنی آلمق ایچون ایکی طرفی توقیف ومانوره‌نك نتیجهٔ مأموله‌سی اوزرینه حکم وقرارینی اعطا واعلان ایتملیدر .

مشار الیه ، خصوصیله قطعات جسیمهٔ عسکریه‌نك مانوره‌لرنده بومثللو افکار مختلفه‌یی بالذات کوروب مقایسه وحکمنی اعطایه قادر اوله‌میه‌جغندن ایجاب حاله کوره ارکان حربیه‌دن ویا امرای سائرهٔ عسکریه‌دن مقدار کافی (حکملر) انتخاب ومحال مختلفه‌یه سوق واعزام ایدر .

حکملرك تعبیه قواعدینه ویا سائر خصوصاته دائر اعطا ایده‌جکلری قرارلره متابعت واطاعت ایتمك مقتضی ایسه‌ده فقط خصوصات مذکوره قطعات مختلفهٔ عسکریه قوماندانلرینك معلومی اولملیدر [*] .

٥٠ — مانوره اجرا اولندیغی صره‌ده حقیقی محاربه‌لرده اولدیغی کبی بعض حاللره تصادف اولنور که مثلا طرفین عسکری بربرینه قاریشور وبرقطعهٔ عسکریه‌نك ضبط واشغال ایتدیکی شئی دیکرینه تسلیم ایتمك استمز وباخصوص محال مسکونه داخلنده اجرا اولنان محاربه تقلیدلری مصرانه دوام ایدرسه اوحالده مانوره مدیری ایجاب ایدن تعدیلاتی

[*] حکملرك وظائفی (٦)نجی فصلده بیان اولنه‌جقدر .

یاپمق ونظام وانتظامی اعاده ایلمك والحاصل طرفینی مناسب برمسافه ایله بربرندن تفریق ایتمك ایچون مانوره‌یی موقتاً تعطیل ایتملی ومقصدینی اجرا ایتدیردکدنصکره تکرارمانوره‌یه باشلاتدیرملیدر .

٥١ — خصوصات سابقه دنطولایی مانوره‌نك تعطیلی ایچون یا مانوره مدیری ویاخود مانوره میداننده اثبات‌وجود ایدن برمفتش عمومی طرفندن مناسب بربوری ویاترنپته اشارتی ویردیریلور .

اشبو اشارت مذکوره مانوره محلنده بولنان تکمیل قطعات مختلفهٔ عسکریه‌نك بوری وترنپته‌لری طرفندن تکرار اولندقده قطعات مذکوره آنیده اطاعته مجبوردر .

(دقت !) اخبار [٠] اشارتنده کشف قوللری ، آوجیلر وسائر قطعات‌عسکریه اولدقلری محلده وبولندقلری وضعیتده همان طوروب (طور !) اجرا اشارتنه منتظر اولورلر .

اگر (طور !) اشارتی ویریلورسه اوحالده ایکی‌طرف باش قوماندانلری همان مانوره مدیرینك امرینی آلمق ویاخود ملاحظات ومناقشه‌سنی دیکلمك اوزره درت نعل وایجابنده

---

[٠] بواشارت مانوره محلنده بولنان بالجمله قطعات عسکریه‌یی جمع ایتمك ایچون دخی مستعملدر .

هجوم درت نعل یورویش وزن وقراریله مشارالیهك (مفتش عمومی وارسه انك) نزدینه کیده‌جکلردر .

بو اثناده پیاده‌لر سلاح چاتوب سواری وطوپجیلر دخی یره اینرلر وعموم افراد عسکریه استراحت ایتمك اوزره یرده اوطوررلر ویاخود سلاحلرینك یقیننده طوره‌بیلورلر .

اکر (ضابط !) بوری اشارتی ویریلورسه تکمیل آتلو بولنان امرا وضابطانله مانوره مدیرینك یقیننده بولنان یایا ضابطان مشارالیهك مناقشه‌سنی دیکلمك ویاخود تعلیمات لازمه‌یی آلمق اوزره سریعاً نزدینه کیدرلر . قول اردو ، (ویا اردو) کبی قطعات جسیمهٔ عسکریه‌نك بیوك مانوره‌لرنده وکنیش مانوره محللرنده بوقاعده‌دن انحراف اولنه‌رق یالکز طابور قوماندانلرندن اعتباراً بالجمله پاشالر حضراتیله امرای عسکریه ومفرز بلوکلرك قوماندانلریله مشار ومومی الیهمك یاور حربلری مانوره مدیرینك نزدینه عزیمت ایدرلر .

طرفین باش قوماندانلرینك (مانوره مدیرینك) یقیننده بولنان دیکر ضابطان دخی انلره التحاق ومشارالیهك مناقشه وملاحظه‌لرینی دیکلمك صلاحیتنه مالکدر [*] .

[*] صنوف مختلفهٔ عسکریه‌نك بلوك قوماندانلری عسکره نظارت ایتمك وضبط وربطی محافظه ایلمك اوزره منسوب اولدقلری قطعه‌لر نزدنده قالمق مجبوریتنده‌در .

افراد عسکریه بولندقلری محل یقیننده صووارایسه بر مقدار استراحتی متعاقب صو ایچرلر وحیوانلره صوویروب مناقشه‌نك ختامنه قدر استراحت ایدرلر . شوراسنی درخاطر ایتملیدرکه مانوره مدیرینك مناقشه‌سی اعظمی اوله‌رق برساعتی تجاوز ایتمیه‌جکندن هرقطعهٔ عسکریه اکا نظراً استراحتنی ترتیب واتمام ایتملیدر .

(یاور !) بوری اشارتنده تکمیل قطعات عسکریه قوماندانلرینك یاور حربلری درحال مانوره مدیرینك اوامرینی آلمق ایچون مشارالیهك نزدینه سریعاً کیده‌جکلردر .

مانوره مدیرینك یاننه کلان پاشالر حضراتیله امرا وضابطانك محللرینه واصل اولدقلری اکلاشلدقده مشار الیه (دقت !) وبونی متعاقب (ایلری !) بوری ویا ترنیته اشارتلرینی چالدیرر واصولی وجهله بتکرار مانوره‌یه بدأ اولنور .

اکر مانوره‌یی اوکون ایچون تعطیل ایتمك لازمکلورسه مانوره‌مدیرینك امریله (دقت !) و (پایدوس !) اشارتلری چالدیریلور . (پایدوس !) اشارتی متعاقب ایلری قره‌غول مفرزه‌لرینه تعیین اولنان قطعات عسکریه‌دن ماعداسی

قوناقلرینه ویا اردوکاهلرینه ویاخود سائر اقامت محللرینه کیده‌بیلورلر .

بعضکره اصول مذکوردن انحراف ایدیله‌بیلور . مثلا قطعات عسکریه فوق الحد یورغون دوشدیکی ویا هوانك مساعده‌سزلکی کبی اسباب مشروعه ظهور ایتدیکی حالده عسکرك استراحتنی تأمین ومشقتدن وقایه ایتمك ایچون مناقشه‌نك ختامندن مقدم بالاده‌کی بوری ویاترنپته اشارتلری اعطا اولنور . بناءً علیه قطعات عسکریه یاننده قالان ضابطانك الك قدمایسی موقتاً قومانداپی درعهده ایدرك قوناق ویااردوکاه ویاخودسائر براقامت محانه طوغری یورویشنی اجرا ایتملی ومناقشه‌نك ختامنده طرفین باش قوماندانتك (مانوره‌مدیرینك) اطرافنده تجمع ایدن هیئت ضابطان دخی سریعاً قطعه‌لرینه التحاق ایلمایدر .

مانوره‌نك نهایتیله مانوره مدیرینك مناقشه‌سی

٥٢ — مانوره مدیری ممکن ایسه حقیقی سفرلرده وقوعبولدیغی کبی برکونلك حرکات عسکریه‌دنطولاپی حاصل اولان صوك یورغونلق زماننده ویاخود طرفین باش قوماندانلری مقصدلرینه نائل اولدقلرینی ظن ایدرك بالذات

قطعات عسکریەلرینك آتشلرینی کسدکلری هنکامده مانورەیه ختام ویرملیدر .

حقیقی محاربەنك احواله نظراً اسلحەنك تأثیراتنه وصنوف مختلفهٔ عسکریەنك تعبیەسنه دائر حکم وقرارلر ، مانوره مدیریله معیتنده بولنان حکملری واسطەسیله تعیین ایدیلوب اشبو قرارلره نظراً طرفین باش قوماندانلری مانورەنك حرکات مستقبلەسنی ترتیب واحضاره مجبوردرلر . شوقدرکه وقت حضرده افراد عسکریەنك صحتنی وقایه ایتمك دها زیاده مقتضی اولوب صوك نفسەقدر مانورەیه دوام ایتمك جائز اولمدیغندن طرفین باش قوماندانی بعضاً بالادەکی مادەده ذکر اولندیغی وجهله مانورەدن فراغت ایتمك امرینی اعطا ایدر .

مع مافیه مانوره مدیری (دقت !) اشارتندنصکره احواله نظراً درحال عسکری صالویرمکمی؟ ویا برمولەدنصکره مانورەیه تکرار دوام ایدرك مؤخراً برحال طبیعی ایله حرکاته ختام ویرمکمی ؟ لازمکلیور بورالرینك تفریق وتمییزی مشار الیه عائددر .

سابقاً بیان اولندیغی وجهله لوا وفرقه مانورەلرنده عسکرك اقامت واستراحتندن بالاستفاده مانوره مدیرینك مناقشات وملاحظاتیله تعلیماتی برحال خصوصی ویا برسبب

معقـول وقوعبولمدقجـه هرکون قوماندان پاشـالره وامرا وضابطانه رسماً اعلان ایدلمك اقتضا ایدر .

فرقه‌دن بیوك قطعات جسیمهٔ عسـکریه‌نك مانوره‌لری اکثر یا اوچ کونی تجـاوز ایتمدیکی کبی بومثـللو مانوره‌لرده هرکون قوماندانلری جمع ایتمك مشـکل وبعضکره غیر ممکن اولدیغنـدن مانوره مدیرینـك تنقید ومناقشاتی مانوره‌نك ختامنده وقوعبولمیدر .

شوقدرکه مـذکور مانوره‌لر اوچ کوندن زیاده امتـداد ایدرسه اوحالده مانوره مـدیری (٢) الی (٣) کونده بر مناقشات وملاحظاتنی شفاهاً ویاخود تحریراً بیان واعـلان ایتملیدر .

٥٣ — مانوره مـدیری بالذات مانوره منطقه‌سـنده وقوعبولان حالاتی بالطبع کاملاً کوره‌میه‌جکندن مناقشه‌دن اول طرفین باش قوماندانلرینك ملاحظات وایضاحات شفاهیه‌ـ لرینی طلب ایده‌جك وحکملردخی عینی وجهله مانوره‌یه دائر مشهودات وقرارلرینی اولجـه مشار الیهـه عرض واشـعار ایلیه‌جکاردر . بعده طرفین باش قوماندانی (مانوره مدیری) اطرافنده طوپلانمش اولان قوماندان پاشالر حضراتیله امرا وضاـ بطانه مختصراً فرضیاتی یعنی مانوره ایچون اولجه ویرلمش اولان

(فکر عمومی) و (فکر خصوصی) یی وطرفینك صـورت عمومیه‌ده اخذ ایتمش اولدقلری وضعیت وترتیباتی ومانوره‌نك روشنی بلند آواز ایله بیان ایدر .

یالکز شوراسنی درخاطر ایتمك لازمکلورکه اکرمانوره‌یه دوام ایتمك اقتضا ایدرسه اوحالده مانوره مدیرینك قوماندا هیئت عالیه‌سنه بیان ایده‌جکی خلاصه طرفیندن بری دیکرینك حرکاتنـه کسب وقوف ایتمیه‌جك ومتعـاقباً اجراسی تصمیم اولنـان حرکات عسـکریه‌دن خبردار اولمیه‌جق صـورتده اوللیدر .

مانوره مدیرینك آنف‌الذکر کوچـوك نطقنی متعاقب مانوره‌نك نتایجنه دائر مناقشات وتنقیداتنه با شـلایه‌رق قرار ذاتیسنی بیان وتفهیم ایدر .

مشـار الیهك تنقیـدات ومطـالعات واقعه‌لری مختصر ومفید وهردرلو طرفدارلقدن قطعیاً وارسـته اولمسی مقتضی اولدیغی کبی طرفین باش قوماندانلریله معیتـلرینك نقصـان وقصورلرینی شدتله تقبیح ایتمکدن اجتناب ایتمسی واحتیاط واعتـدالی اصلا الدن براقیه‌رق احـواله نظراً برصورت نازکانه‌ده وقوعات ومانوره‌نك ادوار مختلفه‌سنی بیـان وفکر

ذاتیه‌سنه نظراً حركاتك الڭ اعلا طرزنی ایراد واشعار ایلمسی لابددر .

شایان قصور وتخطی اولان بر وقوعاتك مسببی اولان قوماندانی هیئت حاضره مواجهه‌سنده تكدیر ویاحركتنی تقبیح وتصحیح ایتامك ایجاب ایدر .

شوقدركه بعضكره مناقشه اثناسنده صورت عمومیه‌ده وقوعحالی كوستررر واكلاتورجه‌سنه معتدلانه‌وغایت ملایمانه برصورتده اوجهته حصر فكر ایدیلور .

اشته طرفین باش قوماندانی (مانوره مدیری) مناقشه‌یه حصر اولنان بوكبی تجمعلردن بالاستفاده مانوره‌نك دوامی ایچون لزومی حس اولنان یكی معلوماتی ویا خدماته دائر اوامر وتعلیماتی نشر واعلان ودیكرلرینك تعلیم وترقیسی مقصدیله ایجاب ایدن قوماندانلری تبدیل ایده‌بیلور .

اكر بالاده بیان اولندیغی وجهله طرفین قوماندانلری تبدیل اولنه‌رق مانوره‌یه دوام اولنه‌جق ایسه اوحالده مانوره مدیری انلره اقتضا ایدن معلوماتله ترتیباتی ویاخود اوامر لازمه‌یی اشعار وتبلیغ ایتدكدنصكره هرقوماندان سفرده اولدیغی كبی معیتنه ایجاب ایدن امرلری سربستانه اعطا

ایتمسی لازمـدر . آنجق مانوره مدیری احـواله وقطعات مختلفهٔ عسـکریه‌نك وضعیتنه نظراً تکرار مانوره‌یه مباشرت ایتمك ایچـون ویریله‌جك اشارات عمومیـه‌دن مقدم طرفین باش قوماندانلرینه مقتضی اولان زمانی براقلیدر .

اوچنجی فصل

مانوره‌لرده اصول اقامت

٥٤ — مانوره‌نك ختامنده قطعات مختلفهٔ عسکریه‌ مستثنا اوله‌رق قوناق ویا اردوکاهلرینه کیتمك ایچون اوزون بر یورویش اجرا ایتمسی مقتضی ایسه او حالده مناقشه اثناسنده ویاخود همان مناقشه‌یی متعاقب شومقصدك ایفاسیچون یورویشنه باشلاملیدر . آنجق بوکبی برسبب یوقسه حرکات عسکریه‌نك یکدیکریله اولان مناسباتی ایفا ایتمك اوزره حقیقی محاربه‌لرده وقوعبولدیغی وجهله مانوره‌یی تعطیل ایتمك پك مهمدر .

استراحت واقامت ایچون اولجه بیان اولندیغی وجهله محاربه‌یه طوتشمش اولان طرفین قطعات عسکریه‌سی بیننده مناسب برمسافه‌نك ترکی مقتضی ایسه‌ده حقیقته قریب اولمسی شرطدر . بونکله برابر استراحت واقامتدنصکره بتکرار مانوره‌یه دوام اولنه‌جق ایسه او حالده کویا محاربه‌یه فاصله ویرلمامشجه‌سنه مباشرت اولنملیدر .

اکر کیجه‌یی کچیرمك اوزره طرفین باش قوماندانلری مانوره‌نك روشنه وحال طبیعیسنه نظراً حرکات عسکریه‌لرینی کندولکلرندن تعطیله قرار ویرمزلر ایسه اوزمان مانوره مدیری ایشه مداخله ایدرك مانوره‌یه نهایت ویریر. حقیقت حالده کندوسنی غالب کورن طرف باش قوماندانی جدی وفعال اولورسه مظفریتك ثمره‌سنی اقتطاف ومرام ومقصدینه نائل اولمق ایچون کیجه اثناسنده بیله معینته استراحت ویرمك استیمز. آنجق وقت حضر مانوره‌لرنده بوکبی حاللر قبول اولنه‌مز.

بناءً علیه مانوره مدیری غالب اولان طرف عسکرینك ضایعات وتلفات کثیره‌سندن ویا پك یورغون اولمسندن ویاخود اسباب سائره‌دن طولایی استراحته محتاج اولدقلرینی نظر مطالعه‌یه آله‌رق انلرك منطقه‌سنی ومغلوبینك تعقیبنه مأمور اولان قطعات عسکریه‌نك صورت عمومیه‌ده ایلری قره‌غول خطیله کیجه‌لیه‌جکلری مواضعی تعیین وایجابنده دیکر طرفه ترك وتخلیه‌سی مقتضی اولان محللری قطعیاً تحدید وامر ایتملیدر.

٥٥ — آوجی خطلرینك آتشی کسلدیکی کبی طرفین ایلری قره‌غول مفرزه‌لری تشکیل اولنه‌جقلری حقیقی سفرده وقوعبولدیغی وجهله کشف قوللرینك حمایه‌سی آلتنده منطقه‌لرینی اشغال ایده‌جکلردر.

شـوقدرکه وقت‌حضر مانوره‌لرنده تصادف اولنان بعض حاللر اثنای سفرده نادراًوقوعبولور . مثلا : طرفینی‌بربرندن تفریق ایدن مسافه‌لر اکثریا حقیقی محاربه‌لرده‌کی مسافه‌لردن‌دها آز اولدیغندن طرفین عسکرینك هوسی ، غیرت وجسارتی اوزون‌برسفرده پك‌چوق مشقت‌وزحمته ودرلودرلو مخاطره‌لره دوچار اولان عسـکره نسـبةً قات قات زیاده بولنور .

بوندن‌ماعدا مذکور مانوره‌لر هرکون دوام ایدرسه‌ده سفرده نادراً وقوعبولور .

بناءً علیه مانوره‌لرده ایلری قره‌غول مفرزه‌لری سفره نسـبةً همان دائماً دها زیاده قوتلی وکثیف اوله‌رق تشـکیل وتأسیس ایدیلور . آنجق برکونلك حرکاتك نهایتی حقیقته تقرب ایده‌جك وجهله وقوعبولورسه اوزمان ایلری قره‌غوللر دخی ضعیف برصورتده تشکیل وترتیب اولنملیدر .

بونکله برابر هرطرف قوماندانی کندی خصمنك نره‌یه قدر رجعت وقنغی‌موضعلری اشغال ایتدیکنی کشف واستخبار ایتمك وبوصـورتله ایلری قره‌غول سواریسنك وظیفهٔ حقیقیه‌سـنی ایفا ایدوب ایتمدیکنی آکلامق ایچون مانوره مدیرینك مذکور سواریلره کنیشـجه برمنطقه ترك ایتمسی مقتضیدر .

بوندن‌بشقه اگر طرفین ایلری قره‌غوللری یکدیکرینـه

يك يقين بولنورسه چرخه محاربه‌لری وباصقين كبی حركات حربيۀ صغيره اكسيك اولميه‌جغندن اوحالده حقيقی محاربه‌نك حالات عاديه وطبيعيه‌سی خلافنده اوله‌رق ايلری قره‌غول قدمه‌لری بتون كيجه‌ده سلاح باشنده وهردقيقه‌ده محاربه‌يه حاضر برحالده قالملری ايجاب ايده‌جكندن طرفين باش قوماندانی برسبب حقيقی حس ايتمدكجه بوكا مساعده ايتاملی وبونك منعی ايچون بالاده ذكر اولنديغی وجهله طرفينك ايلری قره‌غول خطلری بيوك برمسافه ايله تفريقه غيرت اولنمليدر .

٥٦ — وقت سفرده ايلری قره‌غوللرك فائده‌سز محاربه‌لردن اجتناب ايتملری مقتضيدر . چونكه مذكور قره‌غوللرك ولوله وتلاشی وياخود سلاح باشنه كچملری قسم كليك وياخود قطعات سائرۀ عسكريه‌نك استراحتنی اخلال ايدر .

فقط وقت حضرده بعضكره شوقاعده‌دن انحراف ايتمك لازمدر . فی‌الحقيقه يالكز برقاچ‌كون دوام ايدن مانوره‌لرده ، عسكری بوكبی مهم خدمات صغيرۀ حربيه‌يه آلشديره‌رق تربيۀ سفريه‌لرينك اتمامنه غيرت اولنورسه اثنای سفرده فرصت دوشدكچه كندولرندن طلب اولنان شوخدمتلری قولايلقله ايفا ايده‌بيلورلر .

٥٧ — بالاده‌کی حاللره کوره ایلری قره‌غول مفرزه‌لری موضعلرینه یرلشمکه باشلادقلری کبی قطعات سائرهٔ عسکریه دخی ممکن اولدیغی قدر وقت سفرده وقوع بولدیغی مثللو مذکور مفرزه‌لرك تحت حمایه‌سنده اوله‌رق قوناق ویا اردوکاهلرینی انتخاب واشغال ایتملیدر .

آنجق وقت حضر الجاآتی بعضکره شوقاعده‌یه توافق ایده‌میه‌جکندن مانوره مدیری قوناق واردوکاه محللریله رعایت اولنمسی لازمکلان خصوصاتی تعیین وتحدید ایتمسی لازمکلور . فی‌الواقع قوناقلرده اقامت ایده‌جك قطعات عسکریه وقت سفرده اولدیغی کبی یرلشه‌میوب بالنسبه طاغنق بولنمسی ایجاب ایدر . بونکله برابر قوناق واردوکاه محللری ممکن اولدیغی‌مرتبه حرکات عسکریه‌یه موافق اوله‌جق‌صورتده انتخاب اولنملی ومذکور محللر ایلری قره‌غول مفرزه‌لریله‌ستر اولنمش بولنملیدر .

اگر بالعکس بعض احوال خصوصیه‌دن طولایی قوناق منطقه‌سی پك کنیش اولوبده ایلری قره‌غوللرله ستروحافظه‌اولنه‌میه‌جق ایسه اوزمان مانوره مدیری اوزاقجه دوشن قوناقلرده مقیم قطعات عسکریه‌یه محارب نظریله باقلمیه‌جغنی وبوکبی قطعات عسکریه سفر حالنك خلافنده اوله‌رق بیطرف عد واعتبار اولندقلرینی امر واعلان ایتمسی مقتضیدر .

۵۸ — تعبیه نقطهٔ نظرندن کیجه‌یی آچیقده کچیرن قطعات عسکریه‌نك امنیت خدماتیله تجمع حرکاتی قولای وفائده‌لی ایسه‌ده آنجق مانوره‌لرده افراد عسکریه‌نك صحتی وقایه ایتمك ایچون علی‌الدوام آچیق اردوکاهلر استعمال اولنه‌میه‌جغندن آره‌ده صره‌ده قوناق‌واردوکاهلری‌یکدیکریله تبدیل ایتمك‌اقتضا ایدر . بوندنبشقه ایلری‌قره‌غول‌مفرزه‌لرینك اشغال ایتدیکی منطقه کیروسنده ویا جوارنده منفرد ابنیه‌لر ، چفتلك ، خان وبوکا مماثل سائر موقعلر وارسه مانوره مدیریتك امریله مناسب قطعات عسکریه طرفندن اشغال واك موافقلری تیقظخانه‌لر مقامنده استعمال اولنه‌بیلور . بوکبی تیقظخانه‌لرده کیجه‌یی کچیرن قطعات منتظردلر سفرده اولدیغی کبی امنیتلرینی استحصاله وحین حاجتده خصمنك باصقین ویا هجومنی طرد وتوقیف ایتمك ایچون ایلری قره غوللره یاردم واعانه‌یه مجبوردر .

حقیقتده اجرا اولنمسی ملحوظ اولان بوکبی حرکات حربیهٔ صغیره یا قوناقلرله ایلری قره‌غوللر برقاچ کون دکیشدیرلمدیکی زمانده ویاخود کیجه‌نك معین بروقتنده‌طرفین باش قوماندانلک امریله اجرا وتجربه ایدلمالیدر .

شوقدرکه اکر طرفین باش قوماندانلری کیجه اثناسنده

باصقين ويا بوكا مماثل چرخه محاربه‌لرينك اجراسنه كندولكلر-
ندن تشبث وقرار ويررلر ايسه اوحالده اولجه طرفين باش
قوماندانه بيلديرمكه مجبوردر .

مشار اليه دخی ايشك اهميتنه نظراً يا كندوسی بالذات
وقعه محلنه كيدر وياخود معيته‌كی حكملردن برينی اورايه
ارسال ايدوب ايشه كسب وقوف ايلر .

ايلری قره‌غول قدمه‌لری دائماً سفرده اولديغی كبی وظيفه‌لرينی ايفايه مجبوردر .

اكر مانوره منطقه‌سنده بولنان بعض محال مسكونه وقت
سفرده اولديغی كبی عسكرك اقامتنه تخصيص واعلان ايدلمامش
ايسه اوحالده قطعات عسكريه‌يی وقت صلحده اولديغی كبی
قوناقلره يرلشديرمك اقتضا ايدر . شويله‌كه : هرقطعه‌نك
نوبتچی ضابطانندن بريسيله مأمورين ملكيه ومحليه‌دن الك
مناسبلری وقوناقچی ضابطلری وائمه ، مختارلر ، كهيه‌لر ،
ضبطيه وژاندارمه‌لر والحاصل ايجاب ايدرسه بونلرله برلكده
بريوسته يعنی مؤخراً قوناق ويا نظام قره‌غولی وظيفه‌سنی
ايفا ايده‌جك قطعهٔ عسكريه اعانه‌سيله قوناقلر انتخاب وتعيين
اولنوب قطعات عسكريه بيننده تقسيم وتوزيع اولنملی وفقط
اهالينك ازعاجندن مهما امكن اجتناب ايدلمليدر .

٥٩ — طرفين قطعات عسكريه‌لری طرفندن چيقاريلان

ایلری قره غوللر آره‌سنده بولنان محال مسکونه‌یی کاملاً بوش براقمق ممکن اوله‌مدیغی ویاخود ایجابنده ومثلا فناهوالرده خاصةً مذکورقره غوللرك اقامتنه تخصیص ایتمك ایجاب ایتدیکی زمانده‌مانوره مدیری محال مذکوره‌نك بیطرفلغنی امر واعلان ایتمسی مقتضیدر .

بناءً علیه طرفیندن هیچ بریسنك محال مذکوره‌نك ضبط واشغالنه ویاخود باصقین اجراسنه اصلا حق وصلاحیتی اولمیه‌جقدر .

٦٠ — مانوره مدیری کیجه‌یی آچیقده کچیرن قطعات عسکریه‌نك جوارنده محال مسکونه وارسه یغمورلی وفنا هوالرده قطعات مذکوره‌یی قوناقلره یرلشدیره‌بیلور . بوکبی قوناقلرده‌عسکرك استراحتی یکده‌آرانمیوب صیق اوله‌رق یعنی (یناشق قوناق) اصولیله یرلشدیریلور . بونك ایچون طرفین باش قوماندانی اولجه‌حکومت ملکیه ومحلیه مأمورلری واسطه‌سیله یناشق قوناقده بولنیله‌جغنی یعنی عسکرك صیقجه یرلشدیریله‌جکنی اهالی‌یه بیلدیرملی ولزومنده درحال اجرا اوله‌جق شو واسطه‌نك سریعاً تهیه واحضارینی مذکور مأمورلردن طلب ایتمایدر . مع مافیه شو خصوصی تسهیل ایتمك ایچون مشار الیه تخمیناً چفتلك ، کوی ، قصبه ، شهر

کبی موقعلرده اقامت ایده‌جك اولان هیئت ارکان ، امرا ، ضابطان ، افرادوحیواناتك مقدارینی الك ایلری کلان مأمورین محلیه‌یه اعطا ایده‌بیلور .

فقط شوراسنه دقت ایتملیدرکه بوکبی قوناقلرده قطعات عسکریه‌نك اهالیدن اعاشه‌سی مشکل اولدیغندن قطعات مذکوره‌نك اقامتی اهالیٔ محلیه‌یه بار اولمامق ایچون یم ویه‌جکلری لوازم وادارۀ عسکریه هیئتی واسطه‌سیله تدارك واعطا قلنمسی اقتضا ایدر .

بونك ایچون عسکرك یم ویه‌جکی یا اقامتدنصکره اصولی وجهله قوناقلرنده توزیع ایدیلور ویاخود دها ایوسی اولجه اردوکاه محللرنده مطبخ چقورلری ترتیب ویمك پیشیریلوب عسکره یدیردکدنصکره قوناقلرینه تقسیم ایدیلور .

بومثللو حالات فوق العاده‌ده حقیقی خدمات سفریه قواعدندن انحراف ایدیله‌بیلورسه‌ده فقط مانوره‌مدیری عسکری آچیق اردوکاهدن قوناقلره وباخصوص برطرف عسکرینی دیکر طرفك منطقه‌سی داخلنده‌بولنان ابنیه‌لره ویاخود حرکات عسکریه‌یه تماس ایتمیان محال مسکونه‌یه یرلشدیرمکه قرار ویردیکی حالده سابقاً بیان اولندیغی وجهله وقتیله اعلان وطرفین باش قوماندانلرینه اخبار واشعار ایتمسی ایجاب‌ایدر .

٦١ — برکونلك مانوره‌نك ختامنده قطعات مختلفهٔ

عسکریه‌نك قوناق واردوکاهلری تماميله وقت سفرده اولدیغی کبی انتخاب وترتیب اولنملیدر .

شوقدرکه وقت حضر مانوره‌لرنده اسباب غیر مأموله دنطولایی بالفرض اکیلمش ترلا ، بوستان وبوکا مماثل محللری خرابیتدن قورتارمق ایچون خدمت سفریه‌نك برنجی قسمنده بیان اولنان قاعده‌لره تماميله رعایت ایتمك اقتضا ایتمز .

بوندنماعدا قطعات مقننه موجودلری ترتیب تام سفری اوزره بولنه‌میه‌جقلرندن اردوکاهلرك جبهه ودرینلکلری‌دخی حقیقته نسبةً دون بولنه‌جقلری طبیعیدر .

فی‌الحقیقه موجودِ حضری اوزره بولنان بر پیاده طابورینك آچیق اردوکاه جبهه‌سی کسرسز اوله‌رق اعظمی (۱٤۰) وبش بلوکدن عبارت برسواری آلاینك جبهه‌سی دخی (۱۸۰) وبرطوپچی بلوکنك جبهه‌سی دخی اعظمی (۸۰) خطوه‌در .

بالاده‌کی جزؤ تاملرك مانوره‌لرنده چادرلی وآچیق اردوکاهلری برتقریب خدمت سفریه برنجی قسمنك (۲۷٦) ومتعاقبی ماده‌لرنده کورلدیکی وجهله ترتیب وتأسیس اولنور .

شوقدرکه قطعات مذکوره اکثریا موجود حضری اوزره بولنه‌جقلرندن بالطبع هیئت ارکانله سائره ایچون تفریق اولنان

محللره حاجت قالمیه‌جغی واسباب و وسائط نقلیه طاوله‌لرینك امتدادلری بالنسبه پك جزؤی اوله جغی جهتله اردوكاهك بعض آره‌لق ومسافه‌لرندن صرفنظر ایتمك لازمكلور . باخصوص طوپجی بلوكلری اكثریا برنجی قدمه لره مالك اوله میه‌جغی وحتی بعضكره یالكز دردر ویا آلتیشر طوپدن مركب بولنه‌جغی جهتله برطوپجی بلوكنك جبهه‌سی (٥٠) الی (٨٠) خطوه‌دن عبارت اولوب آرابه‌لر خطنك مركزی كیروسنده نظام قره‌غولی وبونك آرقه سنده دخی طاقملرك طاوله‌لری تأسیس اولندقدنصكره اردوكاهك تفرعات سائره‌سی ترتیب قلنور [بعضكره برطوپجی بلوكنك آچیق اردوكاهنك درینلكنی تنقیص ایتمك ایچون هرطاقمك حیواناتی كندی طوپلرینك آره‌سنده وبرصره اوزره ترتیب اولنه بیلورسه‌ده فقط بطریه‌نك بعد تاملی صف حرب نظامنده بولنمسی ایجاب ایدر] .

مانوره‌لرده قطعات مختلفهٔ عسكریه سریعاً اردوكاهلره یرلشه‌جك ولزومسز وفائده‌سز حركتلردن وبیهوده یره زمان غائب ایتمكدن قطعیاً اجتناب ایده‌جكدر .

بناءً علیه قطعات مختلفهٔ عسكریه‌نك وقت وزمانیله استراحتنی تأمین وییه‌جك ومحروقاتی تدارك وممكن ایسه اوت ، صمان وسائر حوایج ضروریه‌سنی تهیه واحضار ایتمك وامنیت وضبط وربطه عائد خدمتلریله همجوار اولان قطعات سائره ایله ارتباط ومواصله‌سنی تأسیس ایلمك ایچون اردوكاه

(ویاقوناق) قوماندانلریله بالجمله قطعــات مذکوره قوماندا ـ نلرینك فوق‌الحد غــیرت ایتملری وسریعاً هرکسك محــل ومنطقەسنی کوسترەرك اصلا تکاسل ایلماملری مقتضیدر .

٦٢ ــ اردوکاه قوماندانلری خدمته متعلق بر محذور کورمزلرسه آتلو بولنان قوماندانلرك حیوانلرینی صاحبلرینك پارەسیله جوارده بولنان آخورلره کوندرمك ایچون رخصت ویره بیلورلر . بوندنبشقه مومی الیهم ، افراد عســکریەنك یورغونلغنی تخفیف ایتمك وشوق وهوسلرینی آرترمق ایچون بعضکره قوناق ویا اردوکاهلرده شرقی سویلمکه وســیرجی بولنان اهالی‌یەده اردوکاهه کیروب عادتلری وجهله اوینامغه وعسکری اکلندیرمکه مساعده ایدەبیلورلرسەده بونك ایچون مناسب بر زمان تعیین ایتملری مقتضیدر .

الحاصل مانوره اجرا ایدن عموم قطعات عسکریەخدمت داخلیه نظامنامۀ همایوننه توفیقاً بش‌وقت نمازلرینی ادایه وخاصةً قســم کلی‌یی تشــکیل ایدن قطعــەلر اصولاً اخشام ویاتسو یوقلمەلرینی اجرایه مجبوردر .

*

مانورەیە تــکرار مباشرت

٦٣ ــ برکیجه اقامت واستراحتدنصکره فرداسی کون سفرده اولدیغی کبی تکرار مانورەیە مباشرت اولنەجغنــدن

طرفین باش قوماندانلرینه ممکن مرتبه برسربستیء کامله ویرلملیدر .

اگر قطعات عسکریه اردوکاهلرده کیجه‌یی کچیرمش ایسه اوحالده مانوره‌مدیری ، یورویشه ویا حرکات سائره‌یه باشلامق ایچون مقتضی کوریلن زمانك تعیینی طرفین باش قوماندانلرینك رأینه حواله ایتملیدر .

فی‌الواقع مانوره‌نك دوام وجریانی اثناسنده طرفینه اولوجهله برسربستیت اعطا اولندیغی حالده پك چوق فائده‌لی اوله‌جغی طبیعیدر . چونکه هرطرف باش قوماندانی حرکات عسکریه‌سنك حسن صورتله اجراسی ایچون ارکنجه ایشه باشلایه‌جغندن قطعات عسکریه دخی سفرك زحمت ومشقت خارق‌العاده‌سنی تجربه ایتمش اولور .

فقط اگر قطعات مختلفهٔ عسکریه قوناقلرده ویا کوی اردوکاهلرنده کیجه‌یی کچیرمش ایسه اوحالده مانوره مدیری مانوره‌یه باشلامق ایچون طرفین قطعات عسکریه‌سنك ساعت قاچده ایلری قره‌غول خطلرینك کیروسنده ویا سائر برتجمع محلنده طوپلنملری مقتضی اولدیغنی تعیین ویا عزیمت زمانلرینی تحدید ایتملیدر . بونکله برابر بوکبی زمانلر تعیین اولنمزسه اهالیء محلیه پك چوق ازعاج اولنمیه‌جقلرندن برازکج حرکت اولنسه بأس یوقدر . بناءً علیه حالات

خصوصیه ومجبره‌نك غیری زمانلرده وقت سفرده اولدیغی کبی حرکت اولنملیدر .

تکرار مانوره‌یه مباشرت ایتمك ایچون اجرا اولنه‌جق تجمع حرکاتی احوالك مساعده‌سی نسبتنده وحقیقته مشابه اوله‌جق وجهله وقطعات عسکریه‌نك یورویش نظامنه موافق برصورتده وقوعبوملیدر . مثلا پیشدار ، قسم کلی . . . الخ مفرزه‌لری کندی منطقه‌لری داخلنده ویاخود کاملاً یورویش نظامنده اولدقلری حالده تعقیب ایده‌جکلری یولك اوزرنده ویا یقیننده تجمع ایتملیدر .

اگر مانوره‌یه مباشرت اولنمزدن مقدم قطعات مختلفهٔ عسکریه‌نك یوقلمه ومعاینه‌سی قوماندان پاشالر حضراتی ویاخود ذات اقدس حضرت شهریاری طرفندن اجرا بیوریله‌جق‌ایسه اوحالده قطعات مذکوره‌یی یول‌قولی نظامنده طوپلامق دها موافقدر .

دردنجی فصل

قطعات مفروضه علیهنه اجرا قلنان مانوره‌لر

٦٤ — قطعات مفروضه علیهنه یعنی آز عسکرله ارائه اولنان برخصمه قارشو یاپیلان عملیات ومانوره‌لردن مقصد ، قطعات مختلفهٔ عسکریه‌یی کاملاً طوپلامقسزین کوچوك جزؤ تاملرله قطعات جسیمهٔ عسکریه‌نك حرکاتی معاینه وتدقیق ایتمکدر .

چونکه بیوك جزؤ تاملری برمحلده جمع وتحشید ایتمك کیفیتی نادراً وقوعبوله‌جغی جهتله قطعات مفروضه علیهنه مانوره اجرا ایدلمزسه اوحالده یالکز کوچوك مفرزه‌لرك تعلیم ومانوره‌لریله هیئت ضابطانك وظائف سفریه‌سی تحدید ایدلمش اولور . حالبوکه موجود اولان جزؤ تاملر برقوماندایه احاله اولنور وخصم دخی قطعات مفروضه یعنی غایت جزؤی عسکرله ارائه ایدیلورسه هم قوماندان

پاشالر حضراتیله امرای عسکریه هیئتی لوا ، فرقه ، وقول اردو کبی قطعات جسیمهٔ عسکریه‌نك سوق واداره‌سنه آلشدیرلمش اولور وهمده مشار ومومی الیهمك معیتنده‌کی ضابطان تعبیهٔ تطبیقیه قواعدینه کسب وقوف ایدر . بوندنماعدا بوکبی مانوره‌لره آلشمیان علی‌العموم هیئت ضابطان حقیقی مانوره‌لره وباخصوص حرکات جسیمهٔ عسکریه اثناسنده پك‌چوق زحمت وصقندی چکر واو مثللو زمانلرده مومی الیهمه مسائل مهمه ایرادی قابل اوله‌مز . واقعا حقیقی سفرلرده وتوعبولان حاللره آز بکزیان بوکبی مانوره‌لر موجود اولان افراد عسکریه ایچون جزؤی فائده‌سی وارسه‌ده فقط خاصةً رتب مختلفه هیئت ضابطانه پك چوق فائده‌سی اولوب مومی الیهمی بسیط مسائل حربیه‌نك حلنه آلشدیره‌جغندن فرصت دوشدکجه اجراسنه‌همت وغیرت اولنه‌جقدر .

۶۵ — قطعات مفروضه باش قوماندانی قارشولقلی مانوره‌لرده بیان اولندیغی وجهله برطرف باش قوماندانی کبی حرکت ایده‌جکدر .

موموی‌الیه ، کندوسنه ویریلان (فکرعمومی) و (فکر خصوصی) یی مقصده موافق صورتده موقع اجرایه قویمق

ایچون اولدقچه برصلاحیت وسربستیه مالك اولمسی شرطدر .
شوقدركه اكر مانوره مدیری مستثنا اوله‌رق هیئت ضابطان
وافراد عسكریه‌یه خصوصی برتعلیم ومانوره كوسترمك آرزو
ایدرسه اوزمان قطعات مفروضه باش قوماندانه مذكورتعلیم
ومانوره‌نك ادوار مختلفه‌سنی كوسترر مختصر بر (تعلیمات)
ویا تعبیر دیكرله بر (پروغرام) تحریر واعطا ایده‌جكدر .

بناءً علیه قطعات مفروضه ایله ارائه اولنان طرف
باش قوماندانی مذكور تعلیمات ویا پروغرامی مانوره
مدیرینك امر قطعیسی مقامنده تلقی ایدرك اجرا قلنه‌جق
تعبیه ترتیبات وحركاتنه اساس اتخاذ ایتمسی مقتضیدر .

٦٦ — قطعات مفروضه‌یی ارائه ایدن طرف عسكری
برتقریب (٤٧) نجی ماده‌ده بیان اولندیغی كبی فرق وتمییز
اولنور برعلامت فارقه طاشیملیدر .

مثلا : فس ویا قالپاقلرینه بربیاض بز پارچه‌سی صارملی
وصنوف مختلفهٔ عسكریه‌دن بهربلوكك دخی علامت فارقه‌سی
تعیین اولنملیدر .

بالفرض پیاده بلوكی قرمزی ودرونی بیاض آی

وسواری بلوکی بیاض واورته‌سی قرمزی آی و طوپجی بلوکی دخی صاری ودروننده یشیل آی کبی بیراق وفلامه‌لرله کوستریلور [٠] .

بعضاً کره قطعات مفروضه ایله ارائه اولنان طرفك سواریسنی ترتیب تام سفری ویا موجود حضری ایله تشکیل وطرف آخرك سواریسنی قطعات مفروضه ایله کوسترمك فائده‌لیدر . چونکه بوواسطه ایله صنف مذکورك پیاده ویا طوپجی علیهنه اجرا ایده‌جکی هجوم وتعقیب حرکتلری مکملاً کوسترلمش اولور .

فی‌الحقیقه مذکور واسطه ایله مانوره‌نك حرکات ابتدائیه‌سی یعنی دیکر طرف مواضعنك کشفی ، ایلك تصادفی وچرخه محاربه‌لری اولدقچه منتظم اجرا ومشاهده اولنه‌جغی کبی طرفین قوماندانلریله قطعات عسکریه‌لری مانوره‌نك مقصد عمومیسنی سهولتله اکلایه‌بیلورلر .

---

[٠] بیراقلرك بیوکلکی اصولاً برمتره مربعنده وفلامه یعنی مصرعقلرك بویی تقریباً ایکی بچق متره اولملیدر .

صنوف مختلفهٔ عسکریه‌دن هربلوك موقعلرندن یعنی اقامتکاهلرندن عزیمت ایتدکلری صره‌ده مذکور اشارتلردن برر دانه تدارك ایدرك آغرلقلریله برلکده مانوره منطقه‌سنه کتورملیدر .

٦٧ — بومثللو مانوره‌لرده وسائط نقدر مکمل اولورسه اولسون ینه قطعات مفروضه ایله ارائه اولنان طرفك آوجی خطلرینی ویاخود غایت جزؤی عسکرله کوستریلان جزؤ تاملرینی کشف ایتمك پك مشکلدر .

چونکه قوتلرینك آزلغی حسبیله اکثریا سرعتله حرکت ایتدکلری کبی قولایلقله ستر ومحافظه اولنه‌بیلورلر .

شوسببدن بالاده‌کی محذوره چاره بولمق ایچون ممکن اولدیچه قطعات مفروضه افرادینه دیکر طرف عسکرینه نظراً ایکی وحتی اوچ مثلی قدر قوری صیقی (قورشو نسز فشنك) اعطا ایدرك محاربه تقلیدلرینك ادوار مختلفه‌سنده یایلم آتش وشدتلی آوجی آتشی اجراسنه مساعده ایتملیدر .

٦٨ — قطعات مفروضه‌نك هیئت عمومیه‌سنی قوماندا ایده‌جك ذاتك رتبه‌سی معینده بولنان جزؤ تاملرك مقدار وعددینه تابعدر .

مومی الیهك معیتنه ، قوهٔ موجوده‌سنه وجزؤ تاملری ارائه ایده‌جك افرادك آز وچوقلغنه نظراً مقدار کافی ضابط ویرمك مقتضیدر .

مع مافیه قطعات مفروضه جزؤ تاملرینك قوماندانلری حقیق رتبه‌لیلردن تعیین اولنمیوب دها کوچوك رتبه‌لی امرا

وضابطاندن انتخاب اولنور . مثلا بلوك قوماندانى ملازم وحين حاجتده چاوش وطابور قوماندانى يوزباشى ويا ملازم وآلاى قوماندانى بيكباشى ويا قول اغاسى ولوا قوماندانى برمير آلاى ويا قائممقام و .... الخ كبى انتخاب وتعيين ايديلور .

شوكا دقت ايتمليدركه قطعات مفروضه قوماندانلقلرينه انتخاب وتعيين اولنه‌جق امرا وضابطان ممكن مرتبه مقتدر ومعلوماتلى اولمسيله برابر تجربه ديده بولنمسى يعنى برقاچ دفعه بيوك جزؤ تاملرك مانوره‌لرينى كورمش وياخود هيچ اولمزسه مكتب حربيهٔ شاهانه‌نك تعبيه وخدمات سفريه عملياتلرنده بولنمش اولمسى لابددر .

اكر مانوره اجرا ايدن قطعات مختلفهٔ عسكريه ايله برلكده فضله اركان حربيه ضابطانى وارسه اوحالده مومى اليهمى بالفعل قطعات مفروضه قوماندانلقلرينه تعيين ايتمك پك موافق اوله‌جغندن مانوره مديرى بوكا دقت ايتمليدر .

۶۹ — سابقاً بيان اولنديغى وجهله قطعات مفروضه ايله ارائه اولنان طرف جزؤ تاملرى موانعدن قولايلقله مرور وهرنوع زمين عارضه‌لرندن سهولتله استفاده ايده‌بيلدكلرى جهتله طرف مذكورك مانوره‌لرى ديكر طرفك حركاتنه نسبةً غايت سريع اجرا اولنمسى محتمل اولديغندن شوخصوص

آره صره حرکات حربیه‌یه مغایر وحقیقی سفرلره مباین برطاقم حال وفکرلرك ظهورینه بادی اولور .

بناءً علیه علی‌العموم قطعات مفروضه قوماندانلری خصوصات مذکوره‌یه فوق الحد دقت ایدرك وظیفه‌لرندن مقصد مانوره‌نك ادوار مختلفه‌سیله وضعیت عمومیه‌سنی همان حقیقی برصورتده کوسترمکله غیرت ومانوره‌ده موجود بولنان قطعات عسکریه‌نك تعلیم وتربیهٔ سفریه‌لرینك اتمامنه خدمت ایتمك وقطعات مذکوره‌یی احوال حربیه‌یه آلشدیرمقدن عبارت اولدیغنی بیلملیدرلر . یوقسه تعلیم ومانوره‌لردن مقصد برطاقم حرکات‌متتابعه‌ومتوالیه‌اجراسیله تعبیه قواعدینه غیر موافق برصورتده غالبیت ومظفریت استحصال ایتمك دکلدر .

اشته مانوره‌نك مقصد حقیقیسنه خدمت ایتمك وویریلان فرضیاته کوره ایشه حسن نتیجه ویرمك ایچون قطعات مفروضه ایله ارائه اولنان طرفك حرکاتی غایت بسیط وساده برصورتده تحدید اولنمق لازمدر .

٣ اکر مانوره مدیری ترتیب تام (موجود حضری‌ویاسفری) ایله کوستریلان طرفه برموضع تدافعینك اشغالیله تدافعی محاربه‌نك اصول اجراسنی‌کوسترمك فکریله (فکرعمومی)

و (فکر خصوصی) لر اعطا ایتمش ایسه اوحالده قطعات مفروضه ایله ارائه اولنان طرف ، جبهه هجومیله یان هجومنی ویاخود حقیقتده مرجح عد اولنان چویرمه حرکتی یعنی مدافعینی موضعك ترکنه اجبار ایتمك اوزره سوق الجیش وتعبیهٔ تطبیقیه قواعدینه توفیقاً اجراسنه تشبث ایده‌جکی چویرمه مانوره‌سنی مشار الیه مانوره مدیرینك پروغرام وتعلیماتنه کوره یاپمليدر .

قطعات مفروضه جزؤ تاملرینك مسافه وآره‌لقلری موجود حضری‌یه کوره محافظه اولنمق مجبوریدر [*] .

بوندنماعدا قطعات مفروضه‌نك علی‌العموم یورویش سرعتیله وزن وقراری دیکر طرفه نظراً آغر اولملی یعنی پیاده وطوپچی بلوکلری دائماً عادتا خطوه‌سیله وسواری

[*] موجود حضری اوزره بولنان تعبیه جزؤ تاملرینك یول قولی نظامنده‌کی درینلکلریله محاربه ترتیباتنده جبهه‌لرینك امتدادی متره جنسندن وکسرسز اوله‌رق بروجه آتی کوسترلمشدر :

	درینلك	محاربه جبهه‌سی
پیاده طابوری	١٥٠	١٠٠
سواری بلوکی	١٠٠ یاخود ١٣٠	٠٤٠
برپیاده طوپچی بلوکی	١٠٠ « ١٤٠	٦٠ الی ١٠٠
برسواری « «	١٤٠ « ١٨٠	« « «

قطعه‌لرینك هجوم حركتلری سرعتلی یورویش‌وزن وقراریله اجرا اولنمليدر .

برده قطعات مفروضه جزؤ تاملری حقیقتده كندولرینی ستر ومحافظه ایده‌میان زمین عارضه‌لرینك ویا موانع سائره‌نك كیروسنده اصلا كیزلنمیه‌جك وبیراق وفلامه‌لر دخی یره یاتیرلمیه‌رق دائما زمینه عموداً یعنی دیك طوتیله‌جقدر .

معلومدركه قطعات مفروضه جزؤ تاملری مشاهده اولنمزسه مانوره‌نك ادوار مختلفه‌سنده بك چوق مشكلاته تصادف اولنه‌جغندن مذكور جزؤ تاملر سابقاً بیان اولندیغی وجهله كیزلنمامسی وحركت ایتدكلری منطقه‌لرده تصادف اولنان زمین عارضه‌لرینك حقیقتده اولدیغی كبی همان آرقه‌لرینه یرلشدیرلمیوب یان ویا اوك طرفنده تعبیه اولنملری مقتضیدر .

قطعات مذكوره‌نك آوجی خطلرینی تشكیل ایدن ویا كشف ومحاربه تجسس قوللری مثابه‌سنده حركت ایلیان افراد عسكریه دخی اورمانجق ، دیوار ، كوی ، چیت . . . والخ كبی مواضع ومواقعی اشغال ایده‌جكلری وقتده حقیقتده اولدیغی كبی كیرولرنده طورمیوب ایلروده یرلشملی ویره یاتیه‌رق ویا دیز چوكه‌رك صاقلنمامليدر . چونكه حقیقی سفرلرده وقوعبولدیغی مثللو حركت ایتملری مقتضی اولمیوب

آنجـق مانوره‌نك حركات عمومیه‌سنی تسهیل ایتمك ایچون دیكر طرف قطعات عسكریه‌لرینه كوزكملری دها فائده‌لیدر .

٧٠ — ایكنجی فصلده قارشولقلی مانوره‌لر حقنــده بیان اولنان خصوصات سائره‌یی قطعات مفروضه مانوره‌لرنده دخی دقتله نظر مطالعه‌یه آلمق مقتضیدر .

الحاصل بروجه بالا مفصلاً بیان اولنان قطعات مفروضه مانوره‌لری — حتی ایكی طرفده اویله‌جه تشكیل اولنسه بیــله — كوزلجه ترتیب واداره اولنــدقلری حالده هیئت ضابطانك توسیع معلوماتلرینه پك چوق خــدمت ایدلمش اوله‌جغی وارستهٔ ایضاحدر .

بشنجی فصل

خصوصی مانوره‌لر

۷۱ — هرقنغی سببدن طولایی اولورسه اولسون سابقاً بیان اولنان وصورت منتظمه‌ده یاپیلان مانوره‌لرك اجراسی ممکن اوله‌مدیغی حالده سائر صورتله هیئت ضابطانك معلومات عملیه‌لرینك تزییدینه غیرت وافراد شاهانه‌نك تربیهٔ سفریه‌لرینك هیچ اولمزسه برکوچوك منطقه‌ده اتمامنه همت ایلمك لازمدر .

بومثللو حالات خصوصیه‌ده آتیده بیان اولنان خصوصی مانوره‌لره مراجعت ایتمك اقتضا ایدر .

سابق‌الذکر فصللرده درج ایدیلان قواعد اشبومانوره‌لر ایچون نمونه اتخاذ اولنه‌جقدر .

۷۲ — (خصوصی مانوره‌لر) یا ارکان حربیهٔ عمومیه‌دن ویاخود بالآخره مذکور مانوره‌لری سوق واداره ایده‌جك قوماندان پاشالر حضراتی ویاخود مشار الیهمك

معیتنده بولنان ارکان حربیه هیئتی طرفندن ترتیب وتنظیم ایدیله‌جکدر .

خصوصی مانوره‌لر اساساً اقسام آتیه‌دن عبارتدر :

١ — اولجه بیان اولنان موقع مانوره‌لری ؛

اشبو مانوره‌لرك وباخصوص محاربات قلاعه عائد خصوصی مانوره‌لرك ترتیب وتنظیمی ایچون بعض مطالعات فنیه‌نك درج وعلاوه‌سی لابد اولدیغی وارسته قید وایضاحدر .

٢ — قطعات مفروضه ایله قارشولقلی مانوره‌لر ؛

٣ — مواقع عسکریه جوارنده اجرا قلنان وهمی یعنی قطعات موهومه مانوره‌لری ؛

٤ — ارکان حربیه سیاحتلری اثناسنده یاپیلان هرنوع وهمی مانوره‌لردن عبارتدر .

٧٣ — اولجه بیان اولنان موقع مانوره‌لرندن حقیله استفاده ایتمك ایچون، آتیده‌کی خصوصاتی نظر مطالعه‌یه آلمق لازمدر :

موقع مانوره‌لرنده تصادف اولنان مشکلاتك باشلوجه‌سی مانوره محلنك محدود اولمسیدر . چونکه قطعات عسکریه تعلیم ومانوره‌دنصکره هراخشام موقع واقامتکاهلرینه عودت ایتمك مجبوریتنده‌در . بونی تسهیل ایتمك ایچون فرضیاتك

احوال وزمانه موافق اوله‌جق صورتده انتخاب اولنمسنه دقت ایتملیدر .

مثلا ترتیب اولنه‌جق فرضیات گاه بولنیلان موقعك هجوم ویا مدافعه‌سنی مشعر اولملی وگاه مذکور موقعك برطرفد قالدیغنی حاوی بولنملیدر .

یاخود مانوره اجرا ایده‌جك برقطعهٔ عسکریه‌نك موقعی یقیننده دیگر برقطعهٔ عسکریه وارسه انی اورایه جلبله موقع مذکورك هجوم ویا مدافعه‌سنه مأمور ایدیلوب اکا گوره فرضیاتی ترتیب ایتمایدر .

وكذا موقعلرده بولنان قطعات عسکریه‌یه وقت سفرده‌کی امنیت واستکشافات خدماتنی اوگرتمك ایچون قطعات مذکوره‌نك برقسمی کیجه‌لین بولندیغی محالك خارجنده واحوال وزمانه مناسب بر اردوگاهده یرلشدیریلوب قسم دیگری دخی خصم اعتبار اولنور وهرطرف منفرداً ایلری قره‌غول مه‌رزه‌لرینی تشکیل وتأسیس ایدر .

یاخود هرایکی قسم بسبتون موقعك خارجنده قارشولقلی اوله‌رق حرکت ایتمك اوزره بر فرضیات ترتیب ایدیلور .

بوندنماعدا اگر بولنیلان موقعدن ایکی قوناق مسافه‌ده دیگر برقطعهٔ عسکریه موجود اولوبده اکا قارشو برمانوره اجرا ایدلمکده برمحذور ومشکلات یوقسه اوحالده برکیجه

دها موقعك خارجنده قالنوب ایکی کون متمادیاً تعلیم ومانوره اجرا ایدیلورکه شو واسطه ایله قطعات عسکریه مجهول وغیر معین برقطعهٔ اراضیده خدمت سفریه عملیاتلرینه آلشدیرلمش اولور.

۷٤ — افراد عسکریه‌یه خدمات سفریه‌یی ایوجه اوکرتمك ایچون بدایتده موجود حضری وبعده جزؤ تاملر برلشدیریله‌رك ترتیب تام سفری ایله تعلیم ومانوره اجرا ایدیله‌جك وبعده رتب مختلفه هیئت ضابطانی عسکرك ایوجه سوق وادارەسنی تعلیم ایتمك ایچون قطعات مفروضه‌یه قارشو مانوره‌لره بدأ ومباشرت اولنه‌جقدر .

قطعات مفروضه اصولی اوزره یاپدیریله‌جق مانوره‌لر احواله وموجوده کوره ترتیب واحضار ایدلملیدر . بونك ایچون یا اولجه بیان اولندیغی وجهله برطرف ترتیب تامله ودیکر طرف قطعات مفروضه ایله ویاخود هر ایکی طرف قطعات مفروضه ایله وایجابنده هرجزؤ تام غایت آز عسکرله کوستریله‌رك مانوره‌لر اجرا ایدیلور . بونکله برابر آتیده‌کی اصول ایله قارشولقلی مانوره‌لر اجرا ایتمکله دها زیاده حقیقته تقرب ایدیلور . شویله‌که : طرفینك پیشدارلری ویا بوکا مماثل منفرد مفرزه‌لری موجود حضری ویا سفری اوزره ترتیب وقسم کلیلری دخی مقصده کوره قطعات مفروضه ایله (وبعض حالاتده قطعات موهومه ایله) ارائه وفرض ایدیلوب مانوره یاپیلور .

فی‌الحقیقه پیشدار وبوکا مماثل مفرزه‌لرمحاربه‌نك باشلامسنه وبو صورتله مانوره‌نك هیئت عمومیه سنی ایوجه کوسترمکه بادی اولوب قسم کلینك اساساً وظیفه سی نتیجهٔ قطعیه‌نك استحصالندن عبارت اولدیغندن پك چوق مانوره اجراایتمسنه اوقدر لزوم یوقدر .

٧٥ — موقع مانوره‌لرنده هرایکی طرف قطعات مفروضه ایله ارائه اولنورسه اوحالده طرفینك بیراقلری مختلف شکلده ترتیب اولنه‌جقدر . مثلا برطرفك بیراقلری اولجه بیان اولندیغی کبی مربعواری ودیکر طرفك دخی مثلثواری ویاخود برآز اکلیجه قوردله شکلنده ومختلف رنکلرده ترتیب ایدیلور .

٧٦ — موقع مانوره‌لرینك سوق واداره‌سیچون خصوصی‌اوله‌رق بالادن برباش قوماندان تعیین اولنمامش‌ایسه اوحالده بولنیلان موقع جوارنده مانوره اجرا ایده‌جك‌اولان قطعات مختلفهٔ عسکریه هیئت ضابطانندن الك بیوك رتبه‌لی ویا الك قدملی بولنان ذات باش قوماندانلغی و یاخود مانوره مدیرلکنی درعهده ایده‌جکدر .

سابق الذکر فصللرده بیان اولنان مانوره مدیرینڭ وظائفی موقع مانوره‌لرینی سوق واداره‌یه مأمور اولان باش قوماندانه دخی عائد وعینی حق وصلاحیته مالکدر . مذکور مانوره‌لرده مختلف قوماندانلرڭ موقتاً تبدیلی سائر مانوره‌لرده اولدیغی کبی اجرا اولنور .

۷۷ — قطعات جسیمهٔ عسکریه‌نڭ سوق واداره‌سنی اوکرتمك فکریله ترتیب اولنان موقع مانوره‌لرنده عسکرڭ قوتی آز اولدقچه اونسبتده نظام وانتظامڭ وقایه‌سنه واجراآتڭ شدتله محافظه‌سنه غیرت ایتمك واحوال حربیه‌یه بکزه‌میان تعلیم ومانوره‌لردن قطعیاً اجتناب ایلملك لابددر . فی الحقیقه بوکبی مانوره‌لرڭ فائده‌لی ومقصده موافق اولمسی رتب مختلفه هیئت ضابطانڭ غیرت ودقت متمادیه‌لرینه متوقفدر .

الحاصل کرك موقع مانوره‌لری وکرکسه سائر خصوصی مانوره‌لر ، هرنقدر اولجه مفصلاً بیان اولنان حقیقی صوك بهار مانوره‌لرینڭ یرینه قائم اوله‌میه‌جقلری طبیعی ایسه‌ده آنجق الجاآت واحوال مجبره سببیله مذکور حقیقی

مانوره‌لرك اجراسندن صرف نظر ايديلورسه اوحالده خصوصى مانوره‌لر وتخصيص بونلردن موقع مانوره‌لرى شرائط لازمه‌يه موافق برصورتده ترتيب واجرا اولندقلرى حالده فوق الحد باعث استفاده اوله‌جقلرندن بونلرله اكتفا اولنه‌بيلور .

ایكنجی فصل

حكملرك وظائف عمومیه‌سی

۷۸ — اولجه یعنی (٤٩) نجی ماده‌ده بیان اولندیغی وجهله علی العموم وقت حضر مانوره‌لرنده اسلحه‌نك تأثیری كوریله‌مدیكی كبی حقیقی سفرلرده موجود اولان شجاعت وبسالت كبی اسباب معنویه دخی داخل حساب اوله‌میه‌جغندن حركاتك قیمت واهمیتی تمامیله تقدیر ومقایسه ایتمك غایت مشكلدر . فی‌الواقع وقت سفرده اسلحه‌نك تأثیرات مادیه‌سی وشجاعت ومتانت كبی مظفریتك تأمیننه بادی اولان اسباب معنویه‌نك موجودیتی حسبیله طوغریدن طوغری‌یه قرار ویرمك وغالبیت ومغلوبیتی تفریق ایتمك ممكندر .

حالبوكه وقت حضرك علی‌العموم تعلیم و مانوره‌لرنده تأثیرات واسباب مذكوره‌نك فقدانی حسبیله اكثریا طرفین

محاربینك قرارلری بر برینك ضدی اوله‌بیلور وبو صورتله طرفین قوماندانلری متحدالفكر اوله‌میوب بونلرك هر بریسی كندی رأی وفكرینه كوره مظفریتك كندی طرفنه متوجه اولدیغنه اعتقاد ایدرك مغلوبیتی اوزرینه آلماز ! وحقسز اشغال ایتدیكی محلی كندی آرزوسیله ترك ایتمك استمز والحاصل ضعیف بولنان یعنی خصمنه نظراً قوتی آز اولان طرف قات قات كندوسنه فائق اولان طرفه مقاومت ایتمك وقواعد حربیه‌یه مغایر وحقیقتده منافی برجسارت وثبات ابراز ایلملك فكرنده بولنور !

بناءً علیه مانوره‌نك مقصد اصلی‌یه موافق برصورتده جریانی وبروجه بالا حاصل اولان قصور ونقصانلرك تعمیر و مقایسهٔ صحیحیه‌سنی برآمر عالینك قواعد حربیه‌یه عطفاً ویره‌جكی بیطرفانه قراره احاله وتفویض ایتمك وبوصورتله طرفینه وجداناً برقناعت حصوله كتورمك مقتضیدر .

فی‌الحقیقه اولجه بیان اولندیغی وجهله مانوره حقنده ویریله‌جك قرار اساساً مانوره‌یی اجرا ایدن قطعات عسكریه‌نك باش قوماندانلرنه (مانوره مدیرینه) عائد وظائفدن ایسه‌ده فقط سابقاً درج واتیان اولندیغی وجهله مشارالیه مانوره‌نك هردرلو

تفصيلاتنی بالذات كوره‌ميه‌جكندن كندوسنك بولنوب كوره‌ميه‌جكی خصوصاته نظارت ايتمك ايچون مقدار كافی حكملر تعيين وتوكيلنه مجبوردر .

اشته حكملرك ملايم وحقيقته موافق قرارلری اعانه‌سيله مانوره‌نك حركاتی تعديل وتحديد اولنه‌بيلور .

حكملر وقوعحالك تخمين ومقايسه‌سی خصوصنده حسب‌الحال يا گلمش بولنسه‌لر وياخود مانوره اجرا ايدن قطعات عسكريه قوماندانلری حكملرك مطالعه‌لرينی بجا كورمامش اولسه‌لر بيله ينه حكملرك قرارلرينی مافوقدن يعنی مانوره مديرينك وياخود سائر بيوك رتبه‌لی قوماندان پاشالر حضراتنك اوامر قطعيه‌سی مقامنده تلقی ايدرك بلا تأخير قبول واجرا ايتمك مقتضيدر .

هر مانوره مديری حكملرك دخی رئيسيدر .

حكملر ، مانوره‌نك وضعيت عموميه‌سنه اهميت ويره‌ميوب محاربه‌نك حال حقيقيسنی تدقيق وويره‌جكلری قرار ايچون حقيقت حالده مغلوبيت ويا مظفريتی منتج خصوصاتی اساس اتخاذ ايتمليدرلر . يالكز مانوره مديرينك ، مانوره‌يه مطلوب

اولان استقامت عمومیه‌یی ویرمك ایچون لزوم كوردیكی تدبیر داخلنده هرصورتله مداخله‌یه صلاحیتی واردر .

بونكله برابر حكملر رئیسی ومانوره مدیری بولنان ذات یالكز مستثنا وخارق العاده زمانلرده وحركاتك مقصده كوره توجیه وادارهسی ایچون بشقه واسطه بولنه‌مدیغی وقتلرده ایشه مداخله ایتمك صلاحیتنه مالكدر .

٧٩ — حكملر قطعات عسكریه قوماندانلرینه ایجاب ایدن معلوماتی صورمغه حقلی واتخاذ ایدیلان قرارلرك اجراسنه نظارته بورجلیدرلر .

حكملر اتخاذ ایتدكلری مهم قرارلردن مانوره مدیرینی درحال تحریراً ویاشفاهاً خبردار ایده‌جكلری كبی مذكور قرارلره علاقه‌دار اولان قطعات عسكریه قوماندانلریدخی بالذات تحت قوماندانلرنده بولندقلری آمرلرینه وكندیلرینه مجاوراولان قطعاتعسكریه‌یه درعقب‌معلومات ویره‌جكلردر .

٨٠ — مانوره‌ده ایجاب ایدن قرارلره انتظار اولندیغی وقتده ظهوری طبیعی اولان عدم احتمالاته میدان ویرلمامك ایچون حكملرك عددی درجهٔ كفایه‌ده اولملیدر .

مانوره مدیری حكملری ، الده موجود بیوك‌رتبه‌لی

امرا وضابطان میانندن انتخاب ایتملی وموی الیهمه دخی معاون اوله‌رق کوچوك رتبه‌لی مقتدر ضابطان ویرملیدر . فقط بالفعل قطعات عسکریه‌یی سوق واداره ایدن قوماندانلرك معیتلرنده بولنان ارکان حربیه امرا وضابطاننك ویا ملحق ضابطانك وظائف اصلیه‌لرینه خلل کتورمامك ایچون بوکبی معاونلکلرده استخدام ایتامکه غیرت ایتمایدر .

بناءً علیه مانوره مدیری کرك حکملرك وکرکسه بونلرك معاونلرینی معیتنده بولنان ارکان حربیه هیئتندن ویا سائر بیوك رتبه‌لی قوماندان پاشالرك نزدنده بولنوبده مانوره‌ده وظیفه‌سی بولنمیان ارکان حربیه ورفاقت ضابطانندن والحاصل اواثناده بالفعل برقطعهٔ عسکریه‌نك قوماندانسنی درعهده ایتمیه‌رك آچیقده بولنان صنوف سائره امراوضابطانی میانندن انتخاب ایلمسی لازمدر .

مانوره مدیری بولنان باش قوماندان قطعات مفروضه ایله اجرا اولنان مانوره‌لرله خصوصی ومواقع عسکریه مانوره‌لری ایچون دخی عینی وجهله ایجاب ایدن حکملری انتخاب وتعیین ایده‌بیلور .

مانوره‌لره باشلانمازدن مقدم حکملرله معاونلرینك اسم وصنفلری قطعات عسکریه‌یه اعلان اولنه‌جغی کبی

علامت فارقه اولمق اوزره صول قوللرینه بیاض برشرید (بازوبند) طاقه‌جقلردر .

٨١ — حکملر مانوره‌لرك نهایتنه قدر تبدل ایتمیان وحرکات عمومیه‌یه اساس اتخاذ قلنان (فکر عمومی) ایله آره‌ده صره‌ده تبدل ایده‌بیلان (فکرخصوصی) یی وطرفینه ویریلان اوامری مانوره مدیرندن اخذ ایدرلر .

بوندنصکره مانوره مدیری حکملرك حرکت ایده‌جکلری منطقه‌یی کوسترر . قاعدهٔ عمومیه اوله‌رق هرحکمه آیرو برمنطقه ویاجناح ویاخود مرکز تخصیص اولنور .

ایجاب حاله نظراً پیشدار ، جانبدار ، . . . . الخ کبی مفرزه‌لره آیریجه حکملر تعیینی اقتضا ایلدیکی کبی مستقل سواری قطعه‌لرینك حرکاتنه نظارت ایتمك ایچوندخی خصوصی حکملر تعیینی لازمدر .

حکملرك بوصورتله منطقه‌لره تقسیمی برمنطقه داخلنده‌کی برنقطه‌ده اومنطقه‌یه مخصوص (حکم) بولنمدیغی تقدیرده دیکر حکملرك نقطهٔ مذکوره‌ده قرار ویرملرینه مانع دکلدر .

ایلری قره‌غوللرله کیجه‌لین اجرا اولنان حرکات ایچون آیریجه حکملر تخصیص ایدلملیدر .

۸۲ — حکملر طرفین قوماندانلرینه ویریلان فرضیات وأوامره واقف اولدقلرندن وقت لازمنده مطلوب اولان محللرده بولنه‌بیلمك ایچون مانوره‌نك نصورتله بدأ ایده‌جکنی کشف واستدلاله جهد ایتملیدر .

مومی الیهم باشلایان مانوره‌یی مقصده موافق برصورتده تعقیب ایده‌بیلمك ایچون بولنه‌جقلری محللری برصورت ماهرانه‌ده انتخاب ایتمکه وکرك بالذات وکرکسه معاونلری واسطه‌سیله طرفینك اتخاذ ایتمش اولدقلری ترتیبات وتدابیری صورت دائمه‌ده اوکرنمکه غیرت ایلملیدرلر .

ایجابی حالنده حکم بولنان ذات قطعات مختلفهٔ عسکریه قوماندانلرینه ایکی طرفك یکدیکری علیهنه اجرا ایلدیکی آتشك نتایجی حقنده‌کی مطالعات ذاتیه‌سنی بیلدیره‌رك ممکن مرتبه مومی الیهمی مذکور آتشك صورت جریاننه لاینقطع دقته اجبار — بوصورتله قوماندا آلتنده بولنان جزؤ تام قوماندانلرینی کندیلکلرندن قرار ویرمك مجبوریتنه یعنی بقعت ذاتیه وصلاحیت خاصه‌سنه وضع — وعسکرك حقیقی محاربه‌ده بولنمسی لازمکلان حالدنبشقه بریولده حرکت ایلماملرینه نظارتله مؤثر وشدتلی آتش آلتنده قول نظامنده

فالمق ، ویا حمایه‌سز وتهلکه‌لی یان یورویشلری اجرا ایتمك وسائره کبی خصوصاتی منع ایده‌جکدر .

حقیقت‌حالده نتیجهٔ قطعیه‌نك اسلحهٔ ناریه ایله‌می ؟ یوقسه سونکیله‌می ؟ استحصالی امکاننه حکم طرفندن قرارویریلیر .

قطعات عسکریه‌یه امر ویاخود اویولده برقرار ویرمك یالکز حکملره عائد برصلاحیت اولوب حکم معاونلرینك اویله برمداخله‌یه حقلری یوقدر .

برنقطه‌ده متعاقباً برقاچ حکم بولندیغی صورتده قرار الڭ قدملی اولان حکم طرفندن ویریلیر . بردفعه ویریلان قراری یالکز حکملر رئیسی یعنی مانوره مدیری تعدیل ایده‌بیلیر .

قطعات مختلفهٔ عسکریه قوماندانلرینك تصمیمات وترتیباتلرینه تعلق ایدن مسؤلیتی یه‌نه مومی الیم اوزرنده براقمق ایچون حکملر ممکن اوله‌بیلدیکی قدر مانوره‌لرك دوام طبیعیسنه مداخله ایتمامك قاعده‌سنه رعایت ایتملیدرلر . فقط تعبیه قواعدینه ویا حقیقی محاربه‌یه بکزه‌میان برطاقم یا کاش حرکتلر کوردکاری حالده مانوره‌نك حال‌عمومیسنی مجرای طبیعیسندن چیقارتماق ایچون ایشه مداخله ایتملری لابددر .

بناءًعلیه حکملرك ویره‌جکلری قرارلر مانوره‌نك جهت

عموميسی اوزرينه مؤثر اولمقسزين يالكز اواثناده كوريلان يولسز حركاتی منع واصلاح ايده‌جك طرزده اولمليدر .

۸۳ — ويريلان قرارلر ، لزومندن زياده ايلريليان عسكری منع ايتمك — عساكر مرقومه‌يی كيری چكمك وياخود برمدت محاربه‌دن خارج طوتمق — كبی شيلری انتاج ايدوب بوندنبشقه طوپچينك هنوز اخذ موضع ايده‌ميوب ويا انداحتنی تنظيمه مقتدر اوله‌ميوب برمدت معينه‌ده مقاومتسز قالديغنه حكم ايتمك كبی شيلردر .

محاربه‌دن خارج عد اولنان برقطعهٔ عسكريه محاربه‌يه طوتشمش اولان قطعه‌لرك بولنديغی منطقه‌دن چيقمغه مجبور اولوب تعيين اولنان برمدت ظرفنده استخدام اولنه‌مز ومدت مذكوره ختامنده يالكز احتياطده قوللانيله‌بيلير .

افراد عسكريه‌نك تعليم وتربيه‌لرينی تصعيب ايتمامك مقصدی ايچون برقطعهٔ عسكريه مانوره ختامنه قدر آنجق پك مستثنا اوله‌رق محاربه‌دن خارج طوتيله‌بيلير .

اكر قطعات عسكريه نتيجهٔ قطعيه‌يی استحصال ايتمك اوزره هجوم ايتمش بولنورسه اوراده بولنان حكم درحال غالبيت ومظفريتی هانكی طرفك حق ايتمش اولديغنی ارائه وقنغی طرفك ترك موضع ايده‌جكنی بيان ايليه‌جكی كبی

غالبینك عسکرینی یکیدن تحت انتظامه آله‌رق تعقیبه باشلامسیچون محتاج اولدیغی زمانی تحدید ایدر ، که بومدت ظرفنده مظفر بولنان طرف هیچ برحرکتده بولنمز .

اکر قصبه ، کوی ، چفتلك کبی محال مسکونه اوزرینه وقوعبولان هجوملرده اولدیغی کبی طرفین بربرینه قاریشمش اولورسه برمدت ایچون محاربه‌یی تعطیل ایدوب اوحالده هرایکی طرف حکم طرفندن کوستریلان محللر اوزرینه آیری آیری طوپلانورلر .

اکرمانوره اثناسنده محاربه‌نك وضعیتی وقوای موجوده نك حالی طرفینك مساواتنی ایجاب ایتدیررسه اوحالده حکملر مناسب طرفك امدادی کلنجه‌یه قدر مانوره‌یی توقیفه قرار ویره‌بیلورلر .

بوحالده طرفینك تقریباً یکدیکرینه موازی بولنان آوجی خطلرینك بیننده لااقل ۳۰۰ متره برمسافه ترك اولنمسنه غیرت وایجاب ایدنلره اخطار ایدرلر .

٨٤ — هرنوع آوجی سپرلری واموز ودیز سپرلری وسائر عملیات حفریه وقت حضرده بیله هرزمان بلامحذور

یاپلمسی ممکن اولان ترتیبات تدافعیه یالکز موقع اجرایه قونیلان مسطح ومقطعلرینه کوره نظر اهمیته آلنور .

حفر وانشاء ایدیلان آوجی سپرلری وسائره کبی اوکلرنده درجهٔ کفایه‌ده کنیش بر انداخت میدانی اولوب اولمدیغنه دقت ایدلملیدر .

کوپریلرك تخریبی ، بعض محللرك سدی ایچون باریقادلرك انشاسی ، دیوارلرك ویا محال مسکونه‌نك مدافعه حالنه وضعی ، کیرلمسی غیر ممکن ویاخود پك بیوك تضمینات ویرلمسی ایجاب ایدن ترلا ؛ باغ وبقچه‌لرده یاپیله‌جق عملیات صنعیه وترابیه کبی وقت حضرده اجرا اولنه‌میان عملیات ایچون اوکبی یرلره یالکز اشارات مخصوصه رکزی ایله اکتفا ایدیلیر . بویولده‌کی عملیات تدافعیه‌یی اشارتله کوسترمکه مجبور اولان قطعات عسکریه کندولرینه الك یقین اولان حکمك عملیات مذکوره‌نك قیمت واهمیت عسکریه‌سی حقنده‌کی فکرینه مراجعت ایدرلر .

حکم مومی الیه دخی دیکر طرفك سالف العرض عملیات تدافعیه‌یی نه‌درجه‌یه قدر نظر اهمیته آله‌جغنه نظارت ایدر [ماده (٩٧) یه مراجعت اولنه] .

۸٥ — پیاده آتشنك شدت تأثیری : خصمك اوزاقلاشمسی ، مسافه‌نك صحتله تخمینی ، هدفك جنسی ، آتشك صیقلغی ومدت دوامی ، آتشك نظام وانتظامی ، باصقین وقوعی ، آتش ایدن عسكرك خصم طرفدن نه راده‌یه قدر ازعاج ایدیله‌جكی كبی خصوصه نظراً تحول ایدر .

٦٠٠ الی ٩٠٠ متره‌دن یعنی وسطی مسافه‌دن تمكین وسكونتله ودقت وانتظامله اداره اولنان پیاده آتشنه قارشو زمین عارضه‌لریله مستور اولمیان یناشق نظامده‌كی قطعات عسكریه‌نك كندی آوجیلری آتشی بردرجه‌یه قدر خصم آتشنه فائق اولدیغی حالده مسافهٔ مذكوره‌ده برمدت بارنملری ویاخود یان حركتلری اجرا ایلملری ممكن دكلدر .

كوچوك مسافه‌لرده یعنی ٦٠٠ متره‌دن دها یقین برمسافه‌ده زمین عارضه‌لریله مستور اولمیان ویناشق نظامده بولنان پیاده قطعات عسكریه‌لری كثیف آوجی خطلریله حمایه اولنسه‌لربیله دشمن آتشك تحت تأثیرنده بولنان اراضیده ایلری ویاكیری یورویشده تماعدا برمانوره اجرا ایده‌مزلر . اكر قطعات مذكوره سالف العرض اراضیده آچقدن آچیغه توقف ایده‌جك اولورلرسه درحال بر (حكم) ایشه مداخله ایتملیدر .

خصمه ٣٠٠ متره‌دن یقین برمسافه‌یه قدر ایلرولمش

اولان بر آوجی خطنك قلدامقسزین بولنـدیغی یرده قالمسی غیر ممکن اولدیغندن اوراده بولنان حکم وقت ضایع ایتمکسزین آتشك درجهٔ تأثیرینه برقرار ویرملیدر . چونکه اوحالده بولنان آوجی خطی یا سـونکی ایله هجومه کچملی ویاخود موضعنی ترکله کیری‌یه چکلملیدر .

کرك یناشق وکرکسه طاغنق نظامده بولنان سواری قطعه‌لری ۸۰۰ متره‌دن آز برمسافه‌ده هجومه بدأ ایتامش اولدقلری حالده ترتیباتنی اخذ ایتمش خصم پیاده‌سنه کورنمامليدر . مسافهٔ مذکوره ایلریسنده هجومدنبشقه برحرکت اجراسی وباخود آچیقده طورمق سواری ایچون برخطا عـد اولنملیدر .

حقیقةً ستر ومحافظه‌یه صالح زمین عارضه‌لری آرقه‌سنده بولنمق کبی حالات مناسبهٔ خصوصیه اولمدقچه طوپچینك دشمن پیـاده‌سی آتشی تحت تأثیرنده اوله‌رق ۸۰۰ متره‌دن دون برمسافه‌ده محاربه نظامنی تشکیل ایتمسی ممکن دکلدر . بونکله برابر پیاده ، هجوم قطعی یه باشلادیغی وقت صنف مذکوره ملحق طوپچی دخی مسافهٔ مذکوره داخلنده وحتی آچیق اراضیده پیاده‌سیله حرکت وسریعاً اخذموضع ایدرسه تعبیه‌جه

وظیفه‌سنی ایفا ایتمش اوله‌جغندن کوزه آلدیغی تهلکه وتلفات معذور کوریلیر .

۸۰۰ متره‌دن آز برمسافه‌ده آچیقده قالان طوپچی چار چابق استعداد حرکتنی غائب ایده‌جکی کبی (۲۰۰ الی ۳۰۰) متره مسافه‌ده محاربه نظامنه‌کیره‌من یعنی حرب‌ایده‌مز.

خصمك یانه اجرا اولنان پیاده آتشی پك زیاده مؤثر اعتبار اولنمالیدر .

۸٦ — سونکی ایله اجرا اولنان هجومك نتیجه‌سنه قرارویرمك‌ایچون‌اول‌امرده‌محاربه ، طوپچی و پیاده آتشلریله ایوجه حاضرلانمسی وبعده طرفینك قوتلرینی — ایکی‌طرفدن مصادمه‌یه ادخال ایدیلان تازه عسکری — هجومك صورت اجراسنی ، خصمك حرکتنی وزمینك طبیعتنی نظر اعتنـایه آلمق لازمدر .

بوندنبشـقه هجوم ایدن طرفك ضعیف برنقطه اوزرینه یاقلاشمغه ویاخود خصمنك برجناحنی قوشاتمغه موفق اولوب اولمدیغنی معاینه ایتمك دخی حائز اهمیتدر .

بونکله‌برابر اکثریا برکونك‌نتیجهٔ حرکاتی‌ویا بخت‌وطالعی کلیتلو پیاده نك مسعودانه ویامشئومانه هجومیله قرارلشد ـ

يريله‌بيلور فقط تعبيه مقصدينه موافق برصورتده وقوع بولميان وحقيقی حركاته برصورت عموميه‌ده اجرای تأثير ايتمديكی حالده ينه كوچوك مسافه‌لره قدر تقرب ايدن پياده محاربه‌لری حقنده حكملرڭ قراری غايت آچيق ومحق اولمليدر . چونكه بوكبی محاربه‌لر حقيقت نقطهٔ نظرنده نتايج مكمله استحصال ايتمدكدنبشقه پك چوق تلفاته سببيت ويرر . بونڭ ايچون بوطرزله تلفاته دوچار اولمش اولان طرف قطعات عسكريه‌سنڭ دها زياده ايلرولمسنه وياخود مقاومتی تجديد ايلمسنه مساعده اولنه‌ميه‌جغی كبی آكرهاجمين غايت بهالو و آغر صورتده برمظفريته نائل اولور ومدافعين بواثناده دخی فوق‌الحد ثبات ومتانتده بولنورسه اوحالده حكملرڭ هاجمينك عودت تعرضيه‌سنه وهجوملريڭ تكرار ايدلمسنه مساعده ايتمامسی لازمدر .

شوقدركه بوكبی برحركتڭ اجراسی زماننده هنوز محاربه‌يه اشتراك ايتميان وقوتنه خلل كلميان برتازه عسكر ورود وظهور ايدرسه حقيقی محاربه‌ده اولديغی كبی پك چوق فائده‌سی كوريله‌جكندن اوحالده هجومڭ تكرارينه قرار ويريله‌بيلور .

٨٧ — سواری هجومی غایت سرعتله اجرا اولند . یغندن نظر دقته آلنمسی ایجاب ایدن خصوصات مختلفه‌نك لایقیله تقدیری کوجدر . اوجهتله حکملرك وقت لازمنده یرلرنده بولنملری اقتضا ایدر .

ویریله‌جك قرار ایکی طرفك موجودندن وبالخاصه خصمك صورت حرکتی ایله هجومك تعبیه‌جه اصول اجراسندن استدلال اولنور .

هنوز یایلوب محاربه ترتیباتنه باشلامقده اولان سواری اوزرینه آپانسزین هجومه موفق اولان طرفه ، عدداً خصمنك مادوننده اولسه بیله مظفر نظریله باقیله بیلیر . دیکر جهتدن برقطعهٔ عسکریه قوماندانی عدداً خصمنه پك زیاده فائق اولوبده وقت لازمنده تکمیل قوتنی استعمال ایتمزسه بوتفوق مومی الیه ایچون بالطبع موجب استفاده صاییلمز . بناءً علیه بوکبی حاللرده خصمنك قوهٔ قلیله‌سنه مغلوب اولدیغنه حکم ایدیلور .

سوارینك سواری‌یه قارشو محاربه‌سنده الك زیاده شایان اعتنا اولان نقطه سرعتله بیوك مسافه‌لرقطعندن زیاده یناشق

نظامده وحذا وبرابرلکی منتظم بولنان عسکرله شدتلی برمصادمه اجراسندن عبارتدر . باخصوص هجوم هنگامنده خصمنك برجناحی قوشادیلورسه هجوم ایچون دها زیاده موفقیت احتمالی واردر .

پیاده علیهنه سواری هجومنده پیاده‌نك صورت حرکتی فوق العاده مهمدر. اگر سواری قطعه‌سی اورسه‌لنمش ضعیف پیاده مفرزه‌لری اوزرینه هجوم ایدرسه هجوم ترتیباتی درین یعنی قدمه واری اولمسی لازمکلمز . بوکبی حالاتده کوچوك پیاده قطعه‌لری بیله برصورت فعالانه‌ده حرکتله استحصال غلبه ومظفریته مقتدردرلر. بالعکس دها هیچ طوقونلمامش پیاده علیهنه سوارینك درین برمحاربه ترتیباتیله ایشه باشلامسی یعنی قدمه نظامیله وعینی زمانده حرکتله متعاقباً اجرای مصادمه وبوحرکتی تکرار ایلمسی ایجاب ایدر . اگر اراضی ویا توز وسیس ویاخود دومان ایلرولمکه مانع ویاخود بردنبره حرکت غیر ممکن اولورسه سواری قطعه‌لری پیاده آتشنك تحت تأثیرنده بولنان اراضی‌یی سریع بر یورویش وزن وقراریله کچملیدر . بوکبی حالاتده پیاده‌نك برنظامدن دیکرینه کچوب کچمدیکی وآتشنك مؤثر

اولمسیچون الزم اولان سکونت ومتانتی محافظه ایدوب ایتمدیکی حکملر طرفندن تدقیق اولنمليدر .

ایشته شرائط سالفه نظر اعتنایه آلندقدنصکره مظفریته قرار ویرلمیلیدر . سالف‌العرض هجوملر سواری ایچون دائما بك بهالی کلیر .

بشقه برصنف طرفندن حمایه‌اولنمقسزین یورویشه و یا طوپ ایندیروب بیندیرمکه جرأت ایدن طوپچی سواری هجومنه قارشو مدافعه سز قالمش عد اولنه‌جقدر . محاربه ترتیباتنده یعنی حرب ایتمش بولنان طوپچی بالخاصه استناد ایدلمامش جناحندن تهدید ایدیلیر . آتش ایدن طوپچی علیهنه جبهه‌دن هجوم پك کوچ ایسه‌ده سوارینك هجوم قدمه‌لری درجهٔ کفایه‌ده درین اولورسه استحصال موفقیت ممکندر .

طوپچی علیهنه اجرا اولنان هجومده غالب ومظفر اولان سوارینك طوپلری ویاطوپارلقلری ضبط ویاخود بونلری ایشه‌یارامیه‌جق برحاله افراغ ایده‌بیله‌جکنه ویامظفریتدن آخر صورتله استفاده ایچون اقتضا ایدن زمانی قازانوب قازانه‌میه‌جغنه اوراده موجود حکم طرفندن قرار ویریلیر .

۸۸ — سواری علیهنه اجرا اولنـان سـواری هجوملری یکدیکرندن (۲۰) خطـوه مسـافه‌ده نهایت بولملی ومسافهٔ مذکوره‌ده طرفین سوار یسنك قارشـقلق حرکتی فرض وقبول اولنملیدر .

حکم طرفندن مغلوبیتنه حکم ایدیلان سواری عسکری هرحالده طو پلنمه حرکتی اجرا ایتمکسزین (۳۰۰) الی (٤۰۰) خطـوه کیری‌یه چکیله‌جکدر . مظفر قبول اولنان سـواری قطعه‌سی طو پلنمه حرکتی اجرا ایدرك اجتماع نظـامنه کیرمك ویاخود قوهٔ موجـوده‌سی ویا برمناسب قطعه‌سـیله خصمنی تعقیب ایتمك خصوصلرنده مختاردر .

غالب اولان سواری خصمیله کندی آره‌سنده (۱۲۰) الی (۱۳۰) خطـوه مسافه براقلیـدر . مغلوب سـواری سربست دکلسـه ویاخود کندوسـنه یکیدن نظـام وانتظام ویره‌مامش ایسه غالب اولان طرف قارشوسنده قوهٔ کافیه ایله تعقیب اولنمـق احتمالی قالمینجه‌یه قدر طوپلانمقسزین کیری‌یه چکلملیدر . حکم ، تعقیبده لزومندن زیاده ایلری کیدلمامسنه دقتله تعقیبك صورت اجراسنه واستعمال اولنـان قوته کوره مغـلوب طرفك نقـدر زمان ، محـاربه‌دن خارج قاله‌جغنی تعیین ایدر .

۸۹ — آیاقده جنك ایدن سواری قطعه‌سنك آتشی پیاده آتشی کبی عـد اولنه‌بیلیرسه‌ده بالطبع تأثیری دها آز صایلیر .

۹۰ — طوپجی آتشنك درجهٔ شـدت وتأثیرینی تعیین ایتمك ایچون : طوپچینك مستوراً موضعه ایلرولیه‌رك بردنبره حرب ایدوب آتشه باشلایه‌بیلدیکی ، انتخـاب ایتمش اولدیغی موضع کندوسنی ستر وتأمین ایتمکله برابر اجراآتنی تسهیل ایده بیـلدیکی ، انداخت ایتدیکی مرمیـاتك تأثیرینی ترصد وانداختنی تنظیم ایتدیکی حالده خصوصات مـذکوره طوپچینـك خصمی طرفندن اجرا اولنـوب اولنه‌میه‌جغی ، هدفك اوزاقلغی، جسامتی، درجهٔ رؤیتی، ثابت ویامتحرك اولدیغی ، استعمال اولنـان آتشك نوعی ، مـدت دوامنی وسرعتنی ، عینی هـدف اوزرینـه قاچ بطریه‌نك آتش ایتدیکنی ، ومـذکور طوپچینك خصم طـوپجی وپیاده‌سی آتشلرندن نقدر خسارکوردیکنی، وطوپارلقلرك وپاقدمه‌لرك (وارسه) محفوظ اولوب اولمدیغنی وسائره‌یی لایقیـله تدقیق ومعاینه ایتمك لازمدر .

اولجه اخذ موضع ایدوب انداختلرینی تنظیم ایتمش اولان

طوپجی بلوكلری طرفندن مسافهٔ صحیحه‌یی اوكرنمش اولان طوپجینك آتشی دها برنجی مرمیدن اعتباراً موءثر اعتبار اولنور . حقیقی مسافه‌سنی بیلمیان طوپجینك انداختنی تنظیم ایچون برمدت بكلمسی لازمكلدیكی وپك عجله ایله آتشه باشلامق خصوصی انداختنك تنظیمنی تأخیر ایده‌جكی اونودلمامق ایجاب ایدر .

٩١ — مقدار كافی طوپجی افواه ناریه‌سی طرفندن حسن صورتله اداره واجرا اولنان عادی طوپجی آتشنه قارشو (١٥٠٠) الی (٢٠٠٠) متره مسافه آره‌سنده پیاده ویا سواری بلوكلری كبی قطعات صغیرهٔ عسكریه زمین عارضه‌لریله مستور ویا مذكور طوپجی خصم طوپجیسی طرفندن مؤثر برصورتده اسكات ایدلمش اولمدیغی حالده یناشق نظامده اصلا طوره‌مزلر .

(١٥٠٠) الی (١٠٠٠) متره آره‌سنده زمین عارضه‌لریله مستور اولمیه‌رق یناشق نظامده بولنان قطعات عسكریه علیهنه طوپجی آتشنك پك زیاده مؤثر اولدیغی قبول اولنمليدر . اكر اراضی هیچ اولمزسه مسافه بمسافه زمین عارضه‌لریله مستور

اولمدیغی تقدیرده پیاده قطعه‌لرینك آنجق صف حرب نظامنده یالکز ایلری وکیری یورویشی ممکن اولوب یان یورویش وحرکتلری غیر جائزدر . سواری قطعه‌لری ایسه بومسافه‌دن یلك سرعتله چکملیدر .

خصمندن (١٠٠٠) متره مسافه‌ده اخذ موضع ایدن طوپجی پیاده آوجی آتشلرینه قارشو آز مقاومت ایده‌بیلیر . لکن کثیف آوجی خطلری طوپجی اوزرینه (٨٠٠) متره‌یه قدر تقرب ایدرلرسه مذکور طوپجی کندی پیاده‌سیله درجهٔ کفایه‌ده ستر ایدیله‌میه‌جکندن یا طوب بیندیروب کیری‌یه تبدیل موضع ایتمسی ویاخود مناسب بر موضعه کیرمکدن عاجز قالدیغی صورتده محاربه‌دن خارج صاییلمسی لازمدر .

بناشق نظامده بولنان کوچوك (بلوك قوتنده) سواری قطعه‌لری طوپجینك طوغری وجبهه آتشی آلتنده و (١٢٠٠) متره‌دن آشاغی مسافه‌دن آنجق سرعتلی یورویش‌وزن وقراریله و (٦٠٠) متره‌دن دون یرلرده یالکز زیاده درت نعل وهجوم یورویش وزن وقراریله کچه‌بیلورلر .

اخذ موضع ایدوب انداختنی تنظیم ایتمش برطوپجی قطعه‌سی (٢٤٠٠) متره مسافه‌یه قدر خصم طوپجیسنی —

كندوسنه عدداً فائق بيله اولسه — ازعاجله خسار ويره‌بيلور .

اكر خصم طوپجيسى (٢٤٠٠) متره‌دن دها اوزاق مسافه‌لرده انداخته‌مباشرت ايدرسه‌اوزمان محاربه‌نك بودورينك نتيجه‌سنه قرار ويرمك ايچون خصميندن برينك ديكرينه عدداً پك زياده فائق اولوب اولمديغى وهانكى طرفك صنوف سائره‌يه استناداً محاربه‌يه كيريشديكى تدقيق ايدلمليدر . (٢٤٠٠) متره ودها آز مسافه‌لرده عدداً تفوق مسئله‌سى ولو جزؤى اولسون دها زياده مؤثر عد اولنمليدر . بوجهتله طوپجى محاربه‌سنك مقدماتنده‌يعنى‌دها ايلك دورلرنده برطرفك‌ديكرى اوزرينه تفوقى ايدن ايي ميدانه‌چيقمقسزين نتيجه‌يه قرار ويرمليدر .

ايكى طرف طوپجيلرينك قوتلرى غير مساوى اولورسه مذكور طوپجيلرك بربرلرينه دها زياده تقربلرينه حاجت قالمقسزين نتيجهٔ محاربه‌يه درحال قرار ويريلير .

خصمنى يان ومائل آتش آلتنه الان طوپجى آتشى‌دها مؤثر عد ايدلمليدر .

٩٢ — قطعات مفروضه‌نك آتشى ترتيب‌تام‌قطعات عسكريه‌لرينك آتشى كبى تقدير وتخمين اولنه‌جقدر . قطعات

مفروضه‌نك قارشوسنده مانوره اجرا ایدن عسکرك حقیقته موافق برصورتده حرکت ایدوب ایتمدیکنی وقطعات مذکوره‌نك آتشلرینه اهمیت ویریلوب ویرلمدیکنی تحقیق ایتمك حکملرك وظائفندن اولدیغی کبی شاید برطرف عسکری خصمنه اهمیت ویرمیه‌رك سریعاً یورویشنه دوام ایتدیکی مشاهده اولنورسه درحال ایجابنه باقمق دخی مومی الیهمك وظائفندندر .

٩٣ — ادعای مظفریت مقصدیله منفرد نفراتی ویدك بارکیرلرینی اسیر آلمق ویا بوکا مماثل وسائط وخصوصات سائره‌یه تشبث ایتمك قطعیاً ممنوعدر .

٩٤ — مانوره اثناسنده قطعات مختلفهٔ عسکریه قوماندانلرینه کندی آتشلرینك صورت تأثیرلری حقنده‌کی معلوماتلرینی اکمال مقصدیله حکملر طرفندن خصم آتشنه دائر ویریلان ایضاحات آنجق قطعات مذکوره قوماندانلرینی موافق برصورتده اتخاذ ایتمش اولدقلری خط الحرکه‌دن عدول ایتدیرمکسزین ظهور ایدن هرنوع فرصت وخصوصاتدن استفاده‌یه آلشدیرمق ایچون اولدیغی بیلنملیدر . حکملر مانوره اثناسنده اشبو ایضاحات ومعروض قوماندانلرك اتخاذ ایتمش اولدقلری قرارلر خارجنده‌کی هربرشیئه مداخله‌دن اجتناب ایتملیدرلر .

« مانوره اثناسنده‌بیله اولجه تخطری وبرقاعدهٔ‌ثابته آلتنه وضعی غیر ممکن برچوق حالات ظهوری‌طبیعی اولدیغندن‌حکملرك اعطاسنه مأمور اولدقلری قرارلری تسهیل ایچون بروجه بالا بیان اولنان قواعد عمومیه قطعی اوله‌رق تلقی اولنه‌مز » .

حکملر ، ویردکلری قرارلرك کافه‌سنده بالخاصه‌هرشیدن زیاده افراد شاهانه‌نك سکونت وانتظامی وبالجمله قوماندانلرك متـانت وامنیتی کبی وقت حضرده ممکن اولدیغی قدر قوهٔ معنویه‌یی تأمین ایدن وسائطی نظر اعتنایه آلملیدرلر . عدم موفقیت اسناد اولنان قطعه‌لر ، یالکز مانوره مطالعاتی‌نتیجه‌سندن طولایی محروم مظفریت اولدقلرینه یوقسه شجاعت‌وقیمت حقیقیه‌لرینه اصلا خالل کلمدیکنه ممکن مرتبه قناعت‌حاصل ایتملیدرلر .

حکملر فائده‌سز ووقت لازمنـدن اول قرار ویرمکدن وتلاش ایتمکدن قطعیاً اجتـناب ایلملیدر . چونکه عکسی حالده قطعات عسـکریه قوماندانلرینك جانلرینی صـیقمش

وحدتلرینــه بادی اولمش اوله‌جقـلرندن مانوره‌نك منفعتنه مغایر حرکت ایتمش اولورلر ! قارشولقلی اوله‌رق ایکی قطعهٔ عسکریه (راحت طور !) وحتی (یرنده راحت !) وضعیتنده [آتلو صنفلرنده (راحت !) وضعیتنده] بولنورسه اوزون اوزادی‌یه انتظاره وعریض وعمیق مناقشه وتدقیقاته حاجت کورلمکسزین چار چابوق قرار ویرلملیدر .

بشنجی فصل

﴿ طوپجی هدفی اشارتلری ﴾

۹۵ — هر بطریه برابرنده (۷۰) سانتیمتره مربعنده برطرفی قرمزی ودیکر طرفی قوماشله مستور (ویا بویالی) وایکی بچق متره طولنده برصریغك اوجنه مربوط برلوحه بولنوب طوپجی خصم پیاده‌سی اوزرینه آتش ایتدیکی وقت مذکور صریق هوایه قالدیریله‌رق یعنی صریق عموداً یره دیکیله‌رك لوحه‌نك قیرمزی طرفی کوستریلیر وسواری اوزرینه آتش ایلدیکی زمان لوحه‌نك بیاض طرفی چوریلیر . اکر خصم طوپجیسی اوزرینه آتش ایدیلیرسه لوحه یره یاتیریلیر [*] .

طوپجینك اشبو هدف اشارتلرندن مقصد کندی

---

[*] قطعات مفروضه مانوره‌لرنده خصمك هر قنغی برقطعه‌سنه آتش ایدلدیکی زمان لوحه‌نك قیرمزی طرفی کوستریلور وآتش ایدلمدیکی وقت بیاض طرفی چوریلور .

آتشنك جنس وتأثیرینی خصمنه بیلدیرمك وحرکاتك دوام وجریانی اثناسنده مذکور آتشك تحت تأثیرنده بولنان قطعات عسکریه مذکور آتشدن قورتلمق ایچون نه یاپمسی وزمین عارضه‌لرندن نصورتله استفاده ایتمسی لازمکله‌جکنی وقتی نظامله وهانکی نوع آتشله حرکت ومقابله ایلمسی ممکن اولوب اولمدیغنی عرض وارائه ایتمکدن عبارتدر .

بوندنماعدا اشارات‌مذکوره یکدیکریله محاربه‌یه طوتشمش اولان خصملرك وضعیت حاضره‌لرینی مقایسه وحقیقت حالی تمامیله فرق وتمییز ایچون حکملره یك مکمل برواسطه‌تشکیل ایدرلر .

سکزنجی فصل

استحکام عساکری

٩٦ — استحکام صنفنك خدمت مخصوصه‌سی خصم مواجهه‌سنده محاربه‌نك روشی اوزرینه تأثیرندن وصنوف سائره ایچون پك بیوك اهمیتی حائز اولان عملیات ترابیهٔ مختلفه‌نك اجراسندن عبارتدر .

استحکام صنفنك مانوره‌لر اثناسنده عملیات مختلفه‌سنك تعلیمی اکثریا مشکلدر . چونکه مزروع محللرك ، محال مسکونه‌نك ، کوپریلرك وسائره‌نك تخریبی ویا اصولاً مدافعه حالنه وضعی کبی عملیاتنك اجراسی وقت حضر ایجاباتیله قابل تطبیق اولمدیغی کبی دیکر طرفدن مانوره‌لرده حرکات حربیه حقیقت حاله نسبتله پك زیاده سرعتله ایلریلدیکندن عملیات مذکوره‌یی اکماله وقت بولنه‌مز .

مانوره مدیری ایله ایکی طرف باش قوماندانلری مانوره‌نك صنوف سائره کبی استحکام قطعه‌لری ایچوندخی قابل استفاده اولمسنی نظر اعتنادن اوزاق طوتمامليدر .

بو نکله برابر محاربه میداننده استحکام عساکری پیاده صنفی کبی قوللانیله‌بیلیر .

٩٧ — استحکام عسکری حقیقةً یاپیله‌میان عملیاتك اجرا اولنمسی ایجاب ایدن محللره کتوریله‌رك ، استحکام ضابطانی اتخاذ اولنه‌جق ترتیباته قرار ویره‌رك وقت سفرده نه یاپلمق لازمکله‌جکنی معیتلرنده‌کی افراده تعریف وایضاح وعملیات مذکوره‌نك اجرا واکمالیچون اقتضا ایدن زمانی تدقیق وایجابنده جیب دفترلرنده مقید تجربه دستورلرینه‌کوره حساب ایدرك منسوب اولدقلری طرف باش قوماندانلرینه راپور اعطای معلومات ایدرلر .

عملیات مذکورهٔ استحکامیه اکثریا محاربه‌خطنك خارجنده ومحاربه میداننك یان ویا دها ایوسی کیروسنده واقع اولوب مؤخراً قطعات عسکریه‌نك استناد نقطه‌لرینی تشکیل ایدن محللرك تحکیمی ویا موجود کوپری ویول وکچیدلرك تعمیر واصلاحی ضمننده استعمال اولنور .

فقط سابقاً بیان اولندیغی وجهله مانوره مدیریله هرایکی طرف باش قوماندانلری مانوره منطقه‌سنده استحکام صنفنك دخی قابل استعمال اولمسی ایچون هر فرصتدن بالاستفاده صنف مذکوری صنوف سائرهٔ عسکریه ایله برلکده ومحدود برصورتده ، میدان محاربه‌سی موضعی ، اوزرنده استخدام

ایتمیلیدرلر . شوقدرکه مانوره مدتنك آزلغی واحوال سائرهٔ خصوصیه‌نك تأثیری اکثریا صنف مذکورك هردرلو عملیات فنیه‌سنك اجراسنه مانع اوله‌جقندن بالاده ذکر اولندیغی کبی شاید وقت حضر الجا آتی عملیات مطلوبه‌نك (مثلا : برکویك ویا چفتلکك مدافعه حالنه وضعی ۰۰۰۰ الخ کبی) تطبیق وایفاسنه مساعد اوله‌مدیغی حالده عملیات مذکوره برطاقم اشارات مخصوصه ایله کوستریله‌رك حقیقتده اجرا اولنمش نظریله باقلملیدر .

۹۸ — هراستحکام قطعه‌سنده الك قدملی اولان ضابطه منسوب اولدیغی طرف باش قوماندانی طرفندن یاپیله‌جق عملیاتك هیئت مجموعه‌سنه واقف ایدلملیدر . بعده بواستحکام ضابطی رفاقتنده بولنان استحکام قطعه‌سی، استعمال اولنه‌جغی زمانه‌قدر منسوب اولدیغی طرفك ارکان حربیه هیئتی میاننده استخدام اولنه‌رق ایجاب ایتدکجه لزوم کوردیکی ترتیبات وعمیات استحکامیه‌یی تکلیف ایله باش قوماندانك اوامرینی استحصاله چالیشیر .

الك قدملی استحکام ضابطنك خدمتی یالکز بوقدر اولمیوب معیتنك احتیاجاتنی اولجه تعیین وکشف ایله ایجابی حالنده بالذات اتخاذ تدابیر ایله چاره‌سنی آرامق واکثریا باش قوماندان طرفندن امر بکلمکسزین مسؤلیتی درعهده ایدرك کندیلکندن حرکت ایتمك خصوصلریدی تمات وظیفه‌سندن صایلیر .

الك قدملی استحکام ضابطی استحکام قطعه‌سنك (بلوك ۰۰۰۰ الخ) قومانداسیچون یالکز برضابطه ترك ایله دیکر استحکام ضابطلرینك کافه‌سنی کشف خدمتنده قوللانه‌بیلیر .

استحکام قطعه‌سنه احاله اولنان خدمت اوزاق مسافه‌لره برضابطك اعزامنی ایجاب ایتدیررسه مذکور قطعه‌نك منسوب اولدیغی طرف باش قومانداننی کشفه مأمور اولان ضابطه بربارکیر تخصیص ایتمسی پك موافقدر .

۹۹ — استحکام بلوکلری لزوم قوی کورلمدکجه کوچوك قطعه‌لره آیرلمامليدر . مانوره‌لر ایچون استحکام عساکرینه آلات وادوات استحکامیه یوکلی برقاج یوك حیواناتی (ویاآرابه‌لر) ویاخود برقاج کوپری طاقمی حامل یوك حیواناتی (ویا آرابه‌لر) ویریله بیلیر . فقط اوحالده مذکور اسباب ووسائط نقلیه منفرداً طاغدلمیوب ممکن اولدیغی قدر استحکام قطعه‌سنك کوچوك آغرلغیله برلکده قالملیدر .

استحکام بلوکلرینه ترفیق ایدیلان وسائط نقلیه‌نك جنسی ویوکلرینك نوعی مانوره ایچون انتخاب اولنان منطقه‌نك طبیعتنه ومذکور بلوکلره تخصیص اولنان خدماته کوره انتخاب وتعیین ایدلملی وهرحالده یوکلرینك ثقلتی لزومندن زیاده اولمامليدر .

۱۰۰ — اسلحهٔ ناریه ایله مجهز اولوب پیاده صنفی کبی محاربه خدماتنه آلشدیرلمش اولان استحکام عسکرینی کندی خصوصی ومهم صنفلرنده استخدامه اوقدر لزوم یوق ایسه اوحالده (۹٦) نجی ماده‌ده بیان اولندیغی وجهله پیاده صنفی کبی استخدام اولنه بیلورسه‌ده فقط خصوص مذکوره حالات نادره واستثنائیه‌ده مراجعت ایدلملیدر .

باخصوص استحکام قطعه‌لرینی کندی خدمت ووظیفهٔ اصلیه‌لر ینه یعنی عملیات استحکامیه‌یه مباین بعض خدمات خصوصیه ومتفرقه‌ده (طوپجی محافظلغنده ، آغرلقلر محافظه‌سنده ، وهرنوع قره‌غول خدماتنده .... الخ کبی وظیفه‌لرده) استعمال واستخدا ملری خطا عد اولنملیدر .

طقوزنجی فصل

صحرا تلغرف عسکری

۱۰۱ — مانوره‌لرده صحرا تلغرافی استعمالی ، سیار تلغراف بلوکلرینه منسوب ضابطان وافرادڭ وقت سفرده مأمور اوله‌جقلری خدماتی نصورتله ایفا ایده‌جکلرینی — بوصورت استعمالدن توجهله استفاده اولنه بیله‌جکنی — واثنای سفرده مخابراتی تأمین ودرعهده ایده‌جك تلغراف عسکری هیئتنڭ تشکیلی وحرب هنکامنده ظهوری طبیعی اولان حالات مختلفه‌یه نظراً تجارب متعدده اجراسنی تسهیل ایدر .

۱۰۲ — اشته مقصد مذکوره مبنی مانوره اجرا ایدن قطعات عسکریه‌یه هراردوی همایونڭ عسکری تلغراف بلوکی دخی ربط والحاق اولنور . بوحالده مانوره‌مدیری مذکور بلوکی صورت استعمالنه نظراً یا کندی قرارکاهنه ویاخود طرفین قرارکاهلرینه ربط والحاق ایده بیلور . مذکور بلوك

طرفین قطعـات عسكريه‌لرینـه ويرلديكی حالده بالطبع ايكی مفرزه‌يه تفريق وهرمفرزه دخی ملحق اولديغی اسـتحكام قطعه‌سنه علاوه اولنور ،كه مذكور قطعه دخی هر مفرزه‌نك خدمتنی تسهيل ايچون مقتضی اولان منتخب عمله وافرادی اعطا ايمليدر .

اكر قطعات مختلفهٔ عسـكريه مواقع ومحال مختلفـه‌ده مانوره اجرا ايديورسه اوزمان تلغراف بلوكی طاقملره تفريق وهر بللو باشلو قطعهٔ عسـكريه‌يه (فرقه ومسـتقل مفرزه‌لره) برطاقم ترفيق ايديلور .

١٠٣ — تلغراف بلوك ، مفرزه وطاقملری :

١ — بيوك قرارکاهی وياخود مانوره مـديری اركان حربيه هيئتی (اردو ، قول اردو ، فرقه قرارکاهی) ايله مانوره منطقه‌سنده بولنان خطوط دائمهٔ تلغرافيه وطرفين قوماندا - نلرينك قرارکاهـلری ويا اشـغال ايتدكلری نقـاط مهمه آره‌لرنده مخابره‌يی تأسيس ايتمك ؛

٢ — طرفـين باش قوماندانلری ايله مومی اليهمانك تحت قوماندالرنده بولنـا ن بيوك جزؤ تام قوماندانلرينك بينلرينی ربط ايتمك ؛

٣ — پوسـته خطی يرينه مخـابره وسائره‌يی تأسيس

ايلمك ویاخود قسم كلى ايله پيشدار و . . . . الخ كبى مفرزه قوماندانلرينى برلشديرمك وبعـده ايلرى قره‌غوللر بيننده تعبيه مقصدينى تأمين ضمننده موقتاً مخابرات تلغرافيه تشكيل ايتمك ،

خصوصلر ايچون استعمال اولنه بيلير .

تلغراف عسكرينه اعطـا وتوزيع اولنـه‌جق آلات وادوات تلغرافيه احوال ومقصده نظراً تعيين ايدلمليدر .

مانوره هنكامنـده تأسيس وتمـديد ايديله‌جك تلغراف خطلرك انشا آت وخصوصات سـائره‌سى ممكن اولديغى قدر وقت سفرده وقوعبولديغى كبى اجرا اولنمليدر .

١٠٤ — ممالك محروسهٔ شاهانه‌نك خطوط دائمهٔ تلغرا ـ فيه‌سى ايله مواصله‌يى تأسيس ايتمك ايچـون علاقه‌دار اولان پوسته وتلغراف مديرلرينك اولجه امر عالى ايله مـوافقت ايتملرى لازمدر .

١٠٥ — مانوره‌يى اداره ايدن اردو ، قول اردو ، فرقه ، ومستقل مفرزه قوماندانلرى هرسنه تلغراف بلوك ، مفرزه ويا طـاقملرينك فنى شرائطـله مانوره‌لره داخـل اوله‌بيله‌جكلرينى وكندولرينه مقتضى ادواتى نصورتله تدارك ايده‌جكلرينى اصولاً استحكام دائره‌سى رياست عليه‌سيله بالمخابره قرارلشديررلر .

۱۰٦ — اکر حسب‌الحال بیوك مانوره‌لردن (صوك بهار مانوره‌لرندن) صرفنظر اولنوبده موقع مانوره‌لریله اکتفا اولنه‌جق‌ایسه اوحالده تلغراف عسکری‌دخی بولندیغی موقع حوالیسنده تعلیم ومانوره اجرا ایدن قطعات عسکریه‌یه ربط والحاق اولنور .

۱۰۷ — تعلیم ومانوره‌یی متعاقب مقام سامیء حضرت سرعسکری‌یه تقدیم قلنان راپور ویا لایحه‌ده تلغراف آلات وادواتنك نصورتله اعمال وتدارك اولندیغنه وصحرا تلغرافی نوجهله استعمال ونه نتیجه استحصال ایدلدیکنه‌دائر ایضاحات وملاحظات درج اولنه‌جقدر .

اوننجی فصل

اسباب ووسائط نقلیه

۱۰۸ — مانوره‌لرده خاصةً قطعات عسکریه‌نك یم ویه‌جکنی طاشیمق ویاخود سائر اشیا وادواتلرینی کتورمك اوزره یانلرنده بولنان ویاخود بومقصد ایچون اهالیدن استیجار قلنان هرنوع اسباب ووسائط نقلیه ، عینی مانوره‌یه ادخال ایدلمك ویاخود بیوك وکوچوك آغرلقلر ونقلیه قطارلری ومنتظم قافله‌لر یرینه قائم اولمق ایچون اصلا تعیین ایدلمز . بوندنماعدا مذکور اسباب ووسائط نقلیه وقت سفرده اولدیغی کبی سیار قافله‌لر مثللو حقیقی وظیفه‌لرینی ایفا ایتمك ایچون قسملره تفریق اولنمیه‌جنی کبی عسکرله برلکده میدان محاربه‌یه صوقوب قطعات عسکریه‌نك حرکاتی عوق وتأخیره دوشورمکده حاجت یوقدر .

شوقدرکه تعلیم وتجربه مقصدیله بعض جزؤ تاملره وقت سفرده اولدیغی کبی کوچوك آغرلقلر (جبخانه یوکلی حیوانات ،

وياقپاقليلر ' استحکام آلات وادواتی ' اجزا وادوات طبيعه‌يی حامل يوك حيواناتی وياآرابه‌لری) وياخـود ممكن اولديغی حـالده

برنقليه قطاری ويا اقسـامندن معدود بعض قافله‌لری —

صحرا فرقه كوپريجی طاقمی ' ارزاق قافله‌سی ' سيار خسته‌خانه طاقمی ' جبخانه پارق ويا قولی كبی — تشكيل وترفيق ايتمك پك موافقدر. چونكه شو واسطه ايله قطعات عسكريه‌يه وقت سفرده اقسام مهمۀ مذكورنك اصول استعمالی فائده‌لی برصـورتده تعليم وارائه ايدلمش اولور .

بالفرض طرفينك محاربه‌سی هنكامنده قطعات عسـكريه معيتنه جبخانه يوكلو حيوانات وقپاقليلر ويريلوب جبخانه‌نك اصول اكمال واعطاسی تعليم ايتديريلور .

كوپريجی طاقمی دخی عينی مقصدله قوللانلديغی حالده مانوره اجرا ايدن قطعات عسكريه‌يه بيوك برسربستیٔ حركت اعطا ايده‌جكی كبی استحكام صنفنك معلومات فنيه‌سنی‌ده تزييده خادم اولور .

خصوصيله مانوره اجرا ايدن قطعات عسـكريه نزدنده ارزاق قافله‌لری ويا برسيار اتمكجی قولی بولنورسه فائدۀ كليه‌سی كوريله‌جكی كبی قطعات مذكوره‌نك حركات عسـكريه‌لرينی حقيقی سـفرده اولديغی مثللو خارق العاده تسهيل ايده‌جكی آشكاردر .

مذکور قافله‌لر مانوره هنکامنده یا حامل اولدقلری ذخائرله قطعات عسکریه‌یی اعاشه ایدرلر ویاخود دها ایوسی سیار اتمکجی قوللری واسطه‌سیله تهیئه واحضار قلنان‌یه‌جکی (پکسماد وسائره کبی) حالات استثنائیه‌ده صرف واستعمال ایتمك اوزره احتیاط تعییناتنی طاشیرلر . بوسببدن مهم وخارق العاده برتجربه ونتیجه‌یه نائل اولمق ایچون مانوره‌نك بردوری غیر مزروع وطاغلق اراضیده وسکنه‌سی جزؤی منطقه‌لرده اجرا ایدیله‌بیلور .

سیار خسته خانه طاقملری دخی حقیقی سفرده‌اولدیغی مثللو خستکان‌خدمتنده استخدام اولنورسه‌ده فقط مانوره‌لرده یاره‌لولر حالات نادره‌ده وقوعبوله‌جغندن مذکور طاقملرك مقدار وموجودی سفری ترتیبندن پك دون اوله‌بیلور . بناءً علیه بر (آمبولانس) یعنی صحیه هیئتی ویا (٢٠٠) یتاقلق برسیار خسته خانه طاقمی مکمل برپیاده فرقه‌سنك خدمات صحیه‌سنه کافی عد اولنه‌بیلور .

١٠٩ — موقع مانوره‌لرنده نقلیه قطارلری ویاخود بونلرك افسامندن معدود اولان جبخانه پارقلری ویا سائر قافله‌لر تشکیل اولنه‌میه‌جغندن اصولاً اشارات مخصوصه

ومقننه ايله كوستريله‌جكدر . شوقدر واركه جبخانه يوكلو برقاچ يوك حيوانى ويا قپاقلى‌لر وكوپريجى طاقميله صحرا تلغرافنك استخدام واستعمالى فائده‌ليدر .

١١٠ — مانوره‌لرده قطعات عسكريه ايله برلكده بولنه‌بيله‌جك آغرلقلر ، نقليه قطارلرى ويا جبخانه پارقلريله سائر قافله‌لر — موجودافرادله آلات وادواتك مساعده‌سى نسبتنده — حال سفرى‌يه كوره ترتيب وتشكيل اولنه‌جقدر .

اردو ، قول اردو ، ومستقل فرقه ومفرزه قوماندانلقلرى زيراداره‌لرنده اولوب مانوره‌لرده بولنه‌بيله‌جك اسباب ووسائط نقليه‌نك جنس ومقدارينى مقصد وآرزولرينه كوره اولجه تشكيل وتعيين ايتملرى لازمدر . اكر مومى اليهمك طوغريدن طوغرى‌يه تحت قوماندالرنده اولوبده قطعات عسكريه‌يه مربوط اولميان بعض اشخاص (امرا وضابطان ويا مأمورين وافراد .... الخ كبى) ويا مالزمه‌نك مانوره‌لرده استخدام واستعمالى ايجاب ايديورسه اوحالده اول باول مقام سامىٔ حضرت سرعسكرى‌يه عرضله مقام مشار اليهانك رأينى استحصاله مجبوردرلر .

بونكله برابر نقليه بلوكلرينه تخصيص واعطا اولنه‌جق حيوانات وآرابه‌لردن بشقه مانوره هنكامنده مواقع مختلفه‌ده قالمسى ملحوظ اولان قطعات عسكريه نزدنده قاله‌جقلرينك مقدارى دخى تعيين ايدلمليدر .

اردو، قول اردو، ومستقل فرقه ومفرزه قوماندانلقلری مانوره‌نك اجراسندن مقدم كرك تعلیم ومانوره‌نك تقسیم اوقاتنی مشعر وكركسه نقلیه طابور وبلوكلرینك وسائر اسباب نقلیه‌نك تشكیلاتنی مبین جداولی مقام والای جناب سرعسكری‌یه عرض وتقدیم ایده‌جكلردر

مقام سرعسكری دخی نقلیه قطارلرینك ویاخود یالكز جبخانه پارقلرینك وصحرا كوپریجی طاقلریله سیار خسته خانه طاقلرینك وسائر قافله‌لرك تشكیل واتمامی ایچون ایجاب ایدن خصوصاتی نظر مطالعه‌یه آلور .

١١١ — مانوره‌لرك اجراسی هنكامنده موقتاً حال سفربری‌یه وضع اولنه‌جق اسباب ووسائط نقلیه‌نك حموله وتجهیزاتی — احوال فوق العاده وقوعبولمدقجه — حقیقی سفرده اولدیغی كبی اجرا اولنملی یعنی آرابه‌لر ویوك حیواناتی ممكن اولدیغی قدر خدمت سفریه‌نك برنجی قسمنده بیان اولندیغی وجهله یوكلنملی وحقیقی سفرده اولدیغی مثللو صرف واستعمال ایدلملیدر .

١١٢ — آیری آیری نقلیه بلوكلرینه التحاق وبالخاصه مختلف قافله‌لره قوماندا ایتمك اوزره ایجاب ایدن مقدارده نقلیه واداره ضابطان وكوچوك ضابطانی تعیین اولنور .

بوصورتله تعیین اولنان ضابطانك برچوق اسباب ووسائط

نقلیه‌دن مرتب نقلیه قطارلرینی ویا بیوك قافله‌لری سوق
واداره‌یه آلشملرینه ممکن اولدیغی قدر جهد ایدلملیدر .

١١٣ — مانوره‌لرك ختامنده اصولاً ترتیب ومتسلسلاً
عرض وتقدیم اولنه‌جق راپور ویالایحه‌لره — ایجابی تقدیرنده —
موجود مالزمه وانشاآت مختلفه‌نك صورت استعمالنه دائر
مطالعات وملاحظات عمومیه ومناسبه درج وعلاوه اولنملیدر .

اون برنجی فصل

قطعات عسکریه آغرلقلرینك سوق واداره‌سیله اردوكاه تفرعاتی

۱۱٤ - مانوره اجرا ایدن قطعات عسکریه‌نك یم ویه‌جكنی و چادر و مالزمهٔ سائره‌سنی طاشیان وقطعات عسکریه‌نك آغرلقلرینی تشکیل ایدن قافله‌لر مانوره اثناسنده قطعات مذکوره‌نك حرکاتی عوق وتأخیر ایتمامه‌سی ومانوره‌نك حسن دوام وجریاننه هیچ برتأثیری اولمامه‌سی مواد مهمه‌دن اولوب مانوره‌نك اجراسی هنکامنده مانوره منطقه‌سنه كلامليدر .

اكر مذكور قافله‌لر حسب الحال آنسزین مانوره استقامت عمومیه‌سنك تبدلاندن ویا سائر برسبيدنطولایی یا كلشلقله یوللرینی تبدیل ایدرك محاربه میداننه داخل اولورلرسه بیطرف عد واعتبار اولنه‌جقلردر .

بوحالده مذكور آغرلقلرك یوللری تخلیه وحركات

عسکریه‌یی ممکن اولدیغی قدر تسهیل ایتمك ایچون مانوره‌نك ختامنه قدر مناسب برمحلده پارق تشکیل ایتملری مقتضی اولدیغی کبی خصم بولنان طرف دخی بونلری توقیف ویاخود ضبط ایتمکه حق وصلاحیتی اولمیه‌جقدر .

۱۱۵ — اردوکاهلره ذاد وذخیره نقلنه تخصیص قلنان قافله‌لر حرکت اوله‌جغی کون صباحلین ایرکندن اولجه تعیین اولنمش اولان انبارلردن یوکلنه‌جکلردر .

مذکور انبارلر اولجه مانوره مدیرینك مقصد عمومیسنه کوره لوازم وادارهٔ عسکریه‌هیئتی طرفندن بالانتخاب مانوره منطقه‌سنك یقیننده بولنان وقطعات عسکریه ایله مواصله‌سی قولای اولان نقطه‌لرده تأسیس وادخار ایدیلیر .

ذاد وذخیره یوکلنان اسباب ووسائط نقلیه مانوره منطقه‌سنه پك چوق تقرب ایتمامك واصولاً چادر وبوکامثل اشیایی حامل اولان آغرلقلرله یوللرده برلشمك اوزره عزیمت زمانلری تعیین ایدیلور .

قارشولقلی اجرا اولنان منوره‌لرده مانوره مدیری بولنان ذات طرفین آغرلقلرینك تجمع محللرینی امر وارائه ایدرسه‌ده دیکر حالده (مثلا برطرفی موهوماً اجرا قلنان مانوره‌لرده) مانوره اجرا ایدن طرف باش قوماندانی مذکور نقطه‌لری

انتخاب وایجاب ایدنلره ارائه ایتدكدنصكره مانوره مديرينه دخی اعطای معلومات ایتملیدر .

چادر وارزاق ومالزمهٔ سائره‌یی حامل اولان وسائط نقلیه‌نك منسوب اولدقلری قطعه‌لرك یانده ممكن اولدیغی قدر وقت وزمانیله یتشملری الزم اولدیغندن بونلرك تعقیب ایده‌جكلری یوللرك نه‌یك اوزون ونه‌ده صعب‌المرور اولمامسی وتجمع محللریله ارزاق ویا سائر انبارلرینك حین انتخاب وتأسیسنده نقاط مناسبه ومهمه‌نك نظر دقته آلنمسی اقتضا ایدر .

بوجهتله مانوره‌مدیری احواله واقف اولدیغی كبی علی‌العموم اسباب ووسائط نقلیه‌نك جلب اولنه‌جقلری زمانه دخی آگاه بولندیغندن مانوره‌نك مأمول اولان نتیجه‌سنی نظر مطالعه‌یه آله‌رق آغرلقلرله سائر قافله‌لرینی برصورتله سوق وتحریكه غیرت ایتملیدركه انلر واسطه‌سیله مانوره ختام بولور بولماز هر بر قطعهٔ عسكریه‌قولایلقله احتیاجاتنی تدارك ایده‌بیلسون .

مشار الیه مانوره‌نك ختامندن اول یعنی بر كونك حركات عسكریه‌سنه نهایت ویرلمزدن مقدم آغرلق وسائر قافله‌لرك تجمع محللرینه ایجاب ایدن امر ضابطاننی اعزام ایدرك مذكور وسائط نقلیه‌یی محاربه میدانانه طوغری جلب ایتدیرر .

بوندنصکره قطعات عسکریه اردوکاه محللرینی انتخاب وکیجه‌لك ایچون امنیت خدماتنی ایفا ایتدکلری صره‌ده آغرلق وقافله‌لر دخی کیجه‌لنه‌جك محله وارمش اولورلر .

ایشته اکر احوال مذکوره وقت وزمانیله مانوره مدیریله ارکان حربیه‌سی طرفندن برصورت ماهرانه واقدا- مکارانه‌ده نظر اعتنایه آلنورسه قطعات عسکریه دخی ضرورت وتعب ومشقتدن قورتارلمش اولور .

۱۱۶ — قارشولقلی اوله‌رق اجرا اولنان مانوره‌لرده هرنقدر مختلف قافله‌لرك تجمع محللری مانوره مدیری طرفندن تعیین اولنورسه‌ده فقط مانوره مدیری بوخصو- صدنطولایی مبحوث عنه اولان قطعات عسکریه‌نك اعاشه‌سیله اردوکاه تفرعاتنك یعنی اشیاسنك نقلیات وتوزیعاتنه مناسبتی اولان سوق‌الجیش وتعبیه مقصد وترتیباتلرینك تبدیل وتعدیلنه مجبور دکلدرلر .

فی‌الحقیقه هرطرف باش قوماندانی کندی خصم قطعه‌لرینك وضعیتنه‌وتصور اولنان مقصده ومحاربه‌نك احوالنه نظراً معیتنده بولنان قطعات عسکریه‌نك ترتیبات وتقسیماتنی ایفا واجراده سربستدر .

۱۱۷ — یورویش اثناسنده آغرلقلر ، ارزاق

قافله‌لری ، و . . . . الخ كبی اسباب ووسائط نقلیه وقت سفرده اولدیغی كبی ترتیب وتشكیلی قاعده ندر .

آرابه ویوك حیواناتنك برلشملرندن تركب ایدن جسیم قافله‌لرك قوماندانلغی ممكن اولدقجه برنقلیه طوپجی ضابطنه ویا سائر صنفدن بر آتلو ضابطنه واولمدیغی صورتده آلای امینی ویا آلای ویاخود طابور كاتبنه احاله اولنملیدر .

هرقافله قوماندانی خدمت سفریه‌نك برنجی قسمنه توفیق حركت وقافله داخلنده حسن انتظامی شدیداً محافظه ایدر .

قافله محافظه‌سنه مأمور افراد ومكاره‌جیلرك طور وحركتلریچون افراد مرقومه‌نك منسوب اولدقلری قطعاتده‌كی ضبط وربطه كوره اخذ تدابیر ایدیلیر .

قطعات عسكریه‌دن آیریلان نفرات (خدمتجی وسائره)، ضابطانك برابرلرنده بولندیرمدقلری یدك حیواناتی ، صره داخلنده اولمیان آتلی افرادك باركیرلری، آغرلقلرله حركت ایدرلر .

قافله‌یه كوندریلان خسته نفرات طابور ویا بلوك قوماندانلری ویاخود برطبیب طرفندن رخصتنامه‌یی حائز اولدقلری حالده بوش اولان یوك حیواناتنه ویا موجود آرابه‌لره بینه بیلیرلر .

١١٨ — قافله محافظلری جانطه‌لرینی ویاسلاحلرندن

ماعـدا اولان اشیالرینی اسـباب ووسـائط نقلیـه‌یه تحمیل ایده بیلور .

فقط كندیلری قافله‌نك آنجق سرعتـلی یورویش وزن وقراریله حركت ایتـدیكی زمان قافله قوماندانـنك امریله آرابه‌لره ویا یوك حیوانلرینه بینه بیلیرلر .

١١٩ — مانوره‌لرده اردوكاهه متعلق اشیایی ویاخود قطعات عسكریه‌نك یم ویه‌جكنی نقل ایدن علی‌العموم اسباب ووسائط نقلیه دائماً بی‌طرف اعتبار اولنمیدر .

اون ایکنجی فصل

قضالردن واملاك واراضیٔ مزروعه یه
ضرر وزیان ویرمکدن اجتناب ایچون
ایجاب ایدن تدابیر

۱۲۰ — صوك بهار مانوره‌لری قسماً سنه‌نك صیجاق زمانه تصادف ایتدیکندن کرك یورویش وکرکسه حرکات سائرهٔ عسکریه اثناسنده شدت حرارتك تأثیرینه قارشو تدابیر خصوصیه اتخاذ ایدلملیدر .

بوبابده هیئت صحیه رئیسی طرفندن ویریلان تنبیهات دها مانوره‌یه ویا اوکونك حرکاتنه باشلامزدن اول تکمیل قطعات عسکریه‌ده بولنان افراد شاهانه‌یه اکلادلملیدر .

ایدیلان تجربه‌لره نظراً اویقونك کفایتسزلکی ، کثرتله ترله‌مك ، آجلق ، صوسزلق وسائره کونش چارپمسنی موجب اسبابدر .

بناءً علیه شدتلی صیجاقلرده اجرا اولنان حاضرلق یورویشلرنده عزیمتدن اول کیجه‌لری افراد عسکریه‌یی درجهٔ کفایه‌ده راحت ایتدیرملیدر . دیکر جهتدن صباحلری غایت ارکن عزیمت ایدلدیکندن قطعات عسکریه قوماندانلری افرادی وقت معیندن اول اقامتکاهلرینه چکلملرینی اجبار ودوریه ضابطان ویا پوسته‌لری (دوریه قوللری) اعانه‌سیله‌ده قهوه خانه ودکانلرده ویا سائر محللرده اوطورمقدن منع ایلملیدرلر .

۱۲۱ — یورویش اجرا اولنه‌جق کونك غایت صیجاق اوله‌جغی اولجه تخمین اولنه‌بیلیرسه اوکله‌دن ۲ الی ۳ ساعت اول محل مقصوده مواصلت اولنه‌جق وجهله عزیمت زمانی تعیین ویورویشه باشلاملیدر .

بوندنبشقه قطع اولنه‌جق مسافه (منزل) برحرب یوریشی اجراسیچون اولجه‌ویرلمش اوامر اقتضاسندن ویاخود یورویش خدماتنه عائد بشقه برسبب ایجابندن اولدیغی حالده بللوباشلو برجزؤتام قوماندانی اوامر مذکوره‌یه متابعتله برابر معیتنی قطعات صغیره ایله ومختلف یوللردن یوروتمکه مأذوندر .

یورویشك دها بدایتنده افراده یاقه‌لرینی آچملری وایجابنده سترەلرینك صوك دوکمه‌لرینی چوزمه‌لری امر ایدیلیر . شدت حرارتدن اجتناباً حین حاجتده اوکله‌دنصکره یك

کیج وقته [(١) الی (٢) ساعت قدر] وحتی بعضکره ایکندی‌یه قدر قطعات عسکریه‌یه موله ایتدیریلیر .

وقت حضر یورویشلری اجرا اولنورکن بعض حالاتده وقوعی استدلال اولنان قضالردن احتراز ایتمك منزل مقصوده ایرکن واصل اولمقدن دها مهمدر .

افراد عسکریه میاننده راحتسزلق ظهوری حس ایدلدیکی تقدیرده واریله‌جق محل غایت یقین بیله اولسه آچیق اراضیده وشدتلی حرارتك تحت تأثیرنده موله‌ویرمك بلا توقف یوله دوام ایتمکدن اولادر .

یورویش هنگامنده قطعات عسکریه سقا (ساق) لرینك صولری قالمدیغندن طولایی افراد عسکریه درجهٔ کفایه‌ده صو ایچه‌مزلرسه تسکین عطش ایچون برقیصه موله‌ویرلملیدر . ایچیلان صو ایو اولمغله برابر صغوق اولماملی وآزار آزار (کوچوك یودمله) ایچلملیدر . حتی صو ایچرکن برپارچه اتمك یملك ایدر . باخصوص صو ایچرکن (ممکن ایسه) برآز قهوه ویا سرکه ویاخود چای قاتلمسی الك اعلا تدبیردر .

١٢٢ — جزؤی مسکون ، قوراق وصوسز محللردن کچلدیکی وچوللردن ویا قولایلقله صو بولنمیان اراضیدن حرکت

ومانوره اجرا ایدلدیکی حالده یدك حیـوانلری ویا سـائر اسباب ووسائط نقلیه اوزرلرنده صوطاشتمق ممکن وموافقدر.

اکر شدت حرارتدن ، یورویش مدتنك زیاده‌لکندن وخصوصات واحوال سائره‌دنطولایی قضا وزیان وقوعی پك زیاده محتمل ایسـه افرادك جانطـه (ویاطوره) لرینی ویا سلاحلرندن ماعدا اولان اشیالرینی طاشـتمق ایچون آیریجه اسباب نقلیه استیجار اولنه‌بیلیر .

اشبو تدابیر معروضـه‌نك تطبیقی منفرداً حرکت ایدن بالجمله قطعات عسکریه قومانداناریننك رأینه تابعدر .

بوصورتله برطرفدن عـسکره لزومندن زیاده سهولت ومساعده‌کارلق ارائه‌سیله افراد شاهانه‌یی تنپرورلك وخاملغه آلشدیرمقدن قطعیاً اجتناب ودیکر جهتدن افرادو حیواناتك هرشیدن زیاده لازم اولان صحت وحیاتلرینی دائمـاً محافظه‌یه اعتنا ایدلملیدر .

اوامر لازمه‌نك اعطاسیچون قطعات عسـکریه‌یی اقامت واسـتراحت ایده‌جکی قوناق ویا اردوکاه محللری قربنـده وسـائر بوکبی یرلرده مدت مدیده بکلتمکدن قطعیاً اجتناب اولنملیدر .

۱۲۳ — زمانمز مانوره‌لرنده استعمالی اصولدن اولان قوری صیقی فشنکلر لااقل (۱۰۰) متره مسافه‌ده ایراث تهلکه ایده‌جك صورتده اعمال اولندیغندن بربرینه تقرب ایدن — کرك یانلرنده قوری صیقی فشنکلری بولنسون کرکسه بولنمسون — عسا کرك آتشه دواملری حقیقی اولمیوب فرضیدر .

بومسئله‌نك تدقیقی پك مهمدر . چونکه بردفعه باشلامش اولان هجومك نهایتنه قدر گیدلمسی یعنی هجوم ایدن طرفك حقیقةً کندی خصمنه ملاقی اولنجه‌یه قدر ایلریلمسی لازم اولدیغندن اوحالده خصم فرض اولنان مدافعین گیری چکلمسی لازمکلدیکنه قانع اولمازسه مسافهٔ مذکوره‌یه یاقلاشنجه درحال سلاح چاته‌رق و آتلو ایسه یره اینه‌رك حکمك ویره‌جکی قراره منتظر اولملیدر .

۱۲٤ — وقت حضرده یانغین ظهورینه سبب اوله‌جقلری ملحوظ اولان اخشاب ابنیه ، صمانلق ، اوت یغینلری ، خان ، ماندره وسائره جوارلرنده آتش ایتمك (قوری صیقی فشنك قوللانیلورسه) ممنوع اولدیغندن اکثریا کوی وقریه‌لرك مدافعهٔ مطلوبه‌سی ابنیه‌لردن الك اوزاق اولان بغچه ، باغ ، بوستان وسائره دیوار ویا چیتلری بوینجه برقاچ آوجی

نفری واسطه‌سیله ارائه وترسیم وبعده احتیاط قدمه‌سی ترکیله اکتفا اولنمليدر .

خانه ، چفتلك ، ماندره ، کلیسا ، خان وسائر ابنیه‌لرینك حقیقت حالده مدافعه‌لرینه مأمور اوللری لازمکلان قطعات عسکریه ابنیهٔ مذکوره یقینلرینه تعبیه ایدیله‌رك وقت سفرده تصورتله حرکت ایدیله‌جکی ضابطان طرفندن افراده شفاهاً ایوجه ایضاح وتعلیم اولنملیدر .

کوپریلرك وبوکا مماثل محللرك تخریبی ایسه تقلید واشارت ایله کوستریلور .

۱۲۵ — مانوره‌لرد نطولایی آز چوق اهالی ایچون حاصل اولان ضرروزیانك کفایت درجه‌ده تأدیه وتسویه‌سی لوازم وادرهٔ عسکریه‌یه عائد امور طبیعیهٔ مهمه‌دندر .

بناءً علیه صوك بهار تعلیم ومانوره‌لرینك موجب اولدیغی مصارفات عسکریه‌یی تهوین ضمننده مذکور مانوره‌لر ایچون بوستان وبقچه‌لك وبهالی نباتات یتشدیریلان ترلا وسائر محللرك انتخابندن اجتناب ایتملیدر . فقط تعلیم ومانوره ایچون انتخاب اولنان اراضی نصل اولورسه اولسون قطعات عسکریه دائماً مزروع اولان محللره ممکن اولدیغجه کیرمامکه دقت ایده‌جکدر .

یورویشلرك اجراسندن ، مناقشه وتنقیداتدن ، موله‌لردن واردوكاهلردن اول اجرا اولنه‌جق تجمعلر ایچون مزروعاتدن خالی اراضی انتخابی هرزمان ممكندر .

هرحالده كندوسنه ویریلان امری اجرا ایچون بهمه حال مزروع محللردن كچمك مجبوریتنده بولنسان قطعات عسكریه قوماندانلری مانوره مصارفنه داخل ایدلمیان ضرر وزیاندن مسئولدرلر .

۱۲٦ — وقت حضر تعلیم ومانوره‌لرنده عسكر طرفندن ابنیه انشا اولنمش محللره ، خان ولوقانطه حوالیلرینه ، هرنوع بقچه‌لره وباغ وتوتون وكنویر ویاموق تارلالرینه ، اوزوم باغلرینه اطرافی قپالی چایرلره ، یكی دیكلمش اورمانجقلره ، چوروك اراضی‌یی صاغلاملاشدیرمق وقابل زرع برحاله قویمق ایچون یاپیلان قوملی اراضی‌یه ، وزراعت واورمان مكتبلرینه مخصوص تجربه تارلالرینه هیچ بروجهله ال اوزاتلمیه‌جغی كبی درونلرینه‌ده اصلا كیریلمیه‌جك وتیمور یولی خطلری یالكز كچید اولان یرلرندن كچیله‌بیله‌جكدر .

اكر وقت حضر تعلیم ومانوره‌لرینك ، محصولاتی تمامیله قالدیرلمامش اراضی اوزرنده اجراسی لازمكلیرسه مأمورین واداره عسكریه‌نك زیان ویرمكدن اجتناب ایاملری لازمكلوب

بونك ایچونده محصولاتك اشارات مخصوصه ایله کوسترلسی ضمننده اولجه حکومت محلیه‌یه اخبار کیفیت ایتملیدر .

بالتصادف براورمان ویا اورمانجق داخلنده اردوكاه ترتیبی اقتضا ایدرسه‌یانغین‌ظهورینی مانع تدابیر اتخاذی ایچون اورمان هیئت اداره‌سنه‌ویاخود اوجوارده بولنان شهر ، قصبه‌وقریه‌لر مأمورین ملکیه‌سنه معلومات ویرملیدر .

۱۲۷ — وقت صلح ومسالمتده تضمینات کلیه ویرمکدن اجتنابا استفاده ایدیله‌میان زمین عارضه‌لری تعبیه نقطهٔ نظرندن دکل ، آنجق وقت سفرده تصورتله اتخاذ تدابیر ایدلمك لازمکله‌جکی جهتندن تدقیق ایدلملیدر .

مثلا تیمور یولی خطلرینك کچلمسی جائز اولمیان امتدادی ، کرچه سابقاً بیان اولندیغی وجهله مانع حکمنده ایسه بوکا تصادف ایدن قطعهٔ عسکریه خط مذکوری تعبیه نقطهٔ نظریله مانع مقامنده اعتبار ایده‌ماز .

فی‌الحقیقه تیمور یولی خطلرینك حفر ویا املا قسملری اولدقجه حقیقی‌مانع حکمنده ایسه‌لرده اووه ووادی جهتلرندن یعنی جوار زمینی ایله عینی تسویه‌ده اولان یرلردن قطعات عسکریه بیوك جبهه‌لرله وحتی محاربه ترتیباتیله کچه‌بیلیرلر .

فقط حضری مانوره‌لرنده بویله محللره تصادف ایدن قطعات عسکریه کندیلرینی بربوغاز ویاکچیده تصادف ایتمش

فرض واعتبار ايده‌مدكلرى كبى خصملرينكدخى قطعات مذكوره‌نك اول مانعى مرور ايله يكيدن ايجاب ايدن ترتيباتى اخذ ايدنجه‌يه قدر صرف ايليه‌جكلرى زماندن استفاده ايلملرى تجويز اولنه‌ميه‌جغندن حكملرك خصوصات مذكوره‌يه دقت ايلملرى اقتضا ايدر .

اوزاوچنجی فصل

انضباط مفرزه‌لری

۱۲۸ — مانوره‌لرك اجراسی هنكامنده ژاندارمه وپولیس افرادندن وایجاب ایدن حكومت محلیه مأمورینندن تشكل ایدن انضباط مفرزه‌لرینك باشلوجه وظیفه‌لری :

مانوره‌لری سیر وتماشا ایتمك فكریله مانوره منطقه‌سنه كلان علی‌العموم سیرجیلرك انضباط ورابطه‌سنه باقمق ، وقوعی ملحوظ اولان انتظامسزلق وهردرلو قارشقلق ووقوعاتك اوكنی آلمق ومانوره میدانی هردرلو ضرر وزیاندن وقایه ایدرك آسایشی محافظه ایلمكدن عبارتدر .

بونك ایچون مانوره مدیری (۱۱) نجی ماده‌ده بیان اولندیغی‌وجهله قطعات‌عسكریه نره‌لرده ؟ ونه‌زمان ؟ مانوره‌یه باشلیه‌جقلرینی اصولاً مانوره منطقه‌سنه جوار بولنان ویا تعلق ومناسبتی اولان حكومت ملكیه ومأمورین محلیه‌یه وقت وزمانیله بیلدیرمكه مجبور اولدیغی كبی انلركده ایجاب ایدن تدابیرك اتخاذینه مسارعت ایتملری مقتضیدر .

١٢٩ — مانوره أثناسنده پولیس وژاندارمه خدماتی تسهیل ایچون سواری چاوش واونباشیلرندن آتلی برضابطك وعلی‌العاده برسواری ضابطلك تحت قوماندا‌سنده اوله‌رق ایجابی قدر (انضباط مفرزه‌لری) تشکیل اولنور .

بومفرزه‌لرك الڭ باشلوجه مقصدی‌مانوره‌یی تماشا ایچون کلان عسکرلك غیری ، اهالی‌یی مزروع محللره کیرمکدن منع واهالیء مذکوره‌نك مانوره‌یی نره‌دن سیر ایده‌بیله‌جکلرینی کوسترمکدر .

بوندنبشقه مذکور مفرزه‌لر قطعات‌عسکریه‌نك آغرلقلرینی ویا اردوکاه تفرعاتی نقــل ایدن بالجــمله قافله‌لرده انتظــام وآسایشی محافظه‌یه وسابقاً بیان اولندیغی وجهله خصوصات سائره‌یی تأمینه مأموردرلر .

١٣٠ — خدمات مذکوره‌یه مأمور افراده اشارت وعلامت فارقه اولمق‌وسترە ویاقاپوتلری اوزرنده بولنمق‌اوزره بیونلرینه مناسب برر (فراحی) تعلیق ایدرلر .

١٣١ — هر انضبــاط مفرزه‌ســی قــوماندانی وایجابنده مذکور مفرزه‌لرك (برقاچ دانه تشکیل اولنمش ایسه)

عموم قوماندانی مانوره‌یه باشلانمزدن اول مانوره مدیرینه مراجعتله مانوره‌نك نره‌لره‌قدر توسع ایده‌بیله‌جکنه ، سیرجیلرك نره‌لره کتسورلمسی لازمکله‌جکنه ومفرزه‌لرك ایفاسنه مأمور اولدقلری خدماتی تأمین ایچون ایجاب ایدن تفصیلات وتنبیهات سائره‌یه دائر اوامر لازمه اخذ ایدرلر .

مذکور مفرزه‌لر بوندن‌بشقه آتیده بیان اولنه‌جغی وجهله ایدیلان زیانلری کشفه مخصوص قومسیون ضابطلرینك بالکز مزروع محللردن سیرجی اهالینك اخراجنه دائر ویردکلری اوامره دخی توفیق حرکته مجبوردر .

١٣٢ — حین حاجتده ضبطیه وژاندارمه‌یه ملحق افراد عسکریه پولیس خدماتنی ایفایه مأمور اولدقلرندن خدمات مذکوره‌یی ایفا ایتدکلری مدتجه متهملری تحت توقیفه آلمق وموقوفینی موقتاً حبس ایتمك ویا تحت الحفظ ایجاب ایدن محل ومقامه تسلیم ایلمك خصوصلرنده ، اوقات سائره‌ده نوبتجی افرادینك حائز اولدقلری امتیازه مالکدرلر.

افراد مرقومه کوکللی وکرا حیوانات ویا آرابه‌لرندن مرکب قافله‌لرده عدم انتظام کوردکلری کبی درحال قافله قوماندانه معلومات ویررلر . اکر قافله قوماندانی عدم

انتظامه نهایت ویرمزسه انضباط مفرزه‌لرینك افرادی ایشه مداخله‌یه صلاحیتلری اولمیوب تکمیل مسئولیت قافله قوماندانته عائددر . اوحالده انضباط مفرزه‌سی قوماندانی اوراده بولنان ژاندارمه ضابطنه ویاخود مانوره مدیرینه اخبار کیفیتله اکتفا ایدر .

اون دنزدنجی فصل

ضرر وزیان تخمینی

۱۳۳ — مانوره منطقه‌سنده وعلی العموم تحت استیجاره آلنمیان تعلیم میدانلرنده وقوعبولان ضرر وزیان تخمینی لوازم وادارهٔ عسکریه طرفندن تعیین قلنان بر قومسیون مخصوص اعانه‌سیله ایفا اولنور .

اولجه استیجار اولنمیان ویاخود املاك صاحبیله او یوشیله‌میان اراضیده اجرا ایدیلان مانوره ونشان وانداخت تعلیملریچوندخی عینی معامله اجرا اولنور . فقط بوکبی تعلیملرده وقوعبولان ضرر وزیان ، عسکری بودجه‌سندن یعنی مخصصات خصوصیهٔ عسکریه‌دن تأدیه اولنمليدر .

هیچ برقارشولق تخصیص اولنمیان ضرر وزیاندن اجتناب ایدلمليدر . چونکه مذکور ضرر وزیانك تأدیه‌سی انی ایجاب ایتدیرنلره تحمیل اولنه‌جقدر .

١٣٤ — ضرر وزیان تخمینی ایچون منفعتدار اولان مأمورین ملکیه وعسکریه آره‌سنده موافقت حاصل اولدقدن صکره ایجاب حاله کوره بر ویا متعدد کشف قومسیونلری تعیین اولنور. مستقل مفرزه، لوا وفرقه تعلیم ومانوره‌لری ایچون فرقه قوماندانی، وقول اردو مانوره‌لری ایچون قول اردو واردوی همایون قوماندانلری مأمورین ملکیه ایله مذاکره وموافقت ایتمسی لازمدر.

هر کشف قومسیونی ارباب اقتداردن بر حکومت قومیسری (ملکیه‌دن)، لوازم ویا ادارهٔ عسکریه رئیسی، معاون اوله‌رق بر دیکر عسکری مأمور ویا ضابطی (اصولا لوازم وادارهٔ عسکریه‌یه مربوط اولانلردن)، مانوره وتعلیم اجرا ایدیلان ولایت ویا سنجاق وجوه واعیانندن ایکی تحقیق مأمورندن تشکیل اولنور. کشف قومسیونلرینك وظائفی اولجه یعنی تعلیم ومانوره‌لردن مقدم بر نظامنامه واوامر مخصوصه ایله مقام والای حضرت سرعسکریدن تحدید وایجاب ایدن قوماندانلقلره تبلیغ اولنور.

١٣٥ — ممکن اولدیغی قدر مصرفدن اجتناباً مانوره اثناسنده سیرجیلرك خطاسیله وقوعبولان ضرر وزیانك

مانوره وتعلیم مصارفنه داخل ایدلمامسنه ضابطان ومأمورین عسکریه طرفندن ایوجه دقت اولنملیدر .

وقوعبولان ضرر وزیانی تمامیله تقدیر وبالخاصه قطعات عسکریه نك یاپدیغی زیانی سیرجیلرك موجب اولدیغی خساردن تفریق ایچون کشف قومسیونلری اعضالری ایجابنده انضباط مفرزه لرینی استخدام ایتمکه مأذوندرلر .

اون بشنجی فصل

مانوره‌لرده استعمال اوله‌جق خریطه‌لر

۱۳۶ — صوك بهار تعلیم ومانوره‌لرینك اجراسندن مقدم علی‌العموم پاشالر حضراتیله امرای عسکریه‌یه وحتی بعض ضابطانه مقتضی اولان خریطه‌لرك مقام سامیٔ جناب سرعسکریدن ارسال وتوزیعی اقتضا ایدر .

روم ایلیٔ شاهانه طرفنده اجرا اولنه‌جق تعلیم ومانوره‌لرده یا مؤخراً $\frac{۱}{۲۱۰۰۰۰}$ متره نسبتنده یاپیلان یکی ارکان حربیه خریطه‌سی ویاخود اولجه ترجمه وطبع ایدیلان $\frac{۱}{۳۰۰,۰۰۰}$ متره مقیاسنده‌کی خریطه‌لر قوللانیله بیلور .

اناطولیٔ شاهانه‌ده یاپیله‌جق تعلیم ومانوره‌لرده سایهٔ ترقیاتوایهٔ حضرت شهریاریده پیدرپی اخذ وترسیم قلنان ارکان حربیه خریطه‌سنك ختامنه‌قدر (کیپرت) ك $\frac{۱}{۲۵۰۰۰۰}$ ویا $\frac{۱}{۱,۵۰}$ متره نسبتنده یاپلمش اولان اناطولیٔ شاهانه خریطه‌لری استعمال اولنه‌بیلور .

متنوع خریطه‌لر استعمالنده برچوق خطا وقاریشقلق وقوعبوله‌جغندن مانوره مدیرینك حركات عسكریه‌یه باشلامزدن اول بالجمله اوامر وترتیبات لازمه‌نك قنغی خریطه‌یه نظراً اعطا واجرا اولنه‌جغی امر واعلان ایتمسی اقتضا ایدر .

۱۳۷ — مانوره‌لرده الثایو وعملی واسطه مانوره اجرا اولنه‌جق محلك ممكن اولدیغی قدر مفصل وطوغری وطاشنمسی قولای برخصوصی طبوغرافیا خریطه‌سنك موجود اولمسیدر .

فی‌الحقیقه اگر بالاده بیان اولنان خریطه‌لرك لزوملی اولان قسمنك تفصیلاتِ صحیحه‌سنی حاوی بر یافته تهیهٔ واحضار اولنه‌جق اولورسه فائدهٔ عظیمه‌سی كوریله‌جكی كبی قطعات عسكریه قوماندانلری دخی برچوق یافته‌لری طاشیمقدن آزاده اولورلر .

۱۳۸ — مانوره ایچون سالف الذكر خریطه‌لرك تهیهٔ واحضاری اركان حربیهٔ عمومیه‌نك (خریطه ورسم) شعبه‌سنك اقدم وظائفندندر .

بونك ایچون مانوره‌یی سوق واداره ایده‌جك اردو ، قول اردو ، ومستقل فرقه ومفرزه قوماندانلری كندی

قطعات عسکریه‌لریچون مقتضی اولان خریطه‌لرك جنس ومقدارینی وقت وزمانیله ونهایت مایس آینك بدایتنه‌قد مقام سامئ حضرت سرعسکری‌یه عرض ایتمش بولنملر لازمدر .

مقام عالئ سرعسکری دخی وقوعبولان بالاده معروضاتی بعدالتدقیق لزوم حقیقیسی کورینان خرائط مهما امکن احواله وموجود وسائطه نظراً تدارکله قطعا عسکریه قوماندانلقلرینه ارساله سعی وغیرت وممکن اولدقج بهر اردوی همایونه هیچ اولمزسه (١٠٠٠) یاقته اعطـ وتوزیعه همت ایتملیدر .

فقط دها زیاده خریطه‌یه لزوم وارسه آرزو ایدر ضابطان طرفندن مبایعه ایدلملیدر . فی‌الواقع بوکبی زمانلرد مقام سامئ سرعسکری‌یی تصدیع ومصارفات کلیه‌یه کرفتا ایتمك اصلا جائز اولمدیغندن قطعات سالفهٔ جسیمه باشر قوماندانلری خصوصات مذکوره‌نك اوکنی آله‌رق منع ایلملیدر .

١٣٩ — مانوره مدیرلری بومثللو زمانلرد بالاستفاده موجود خریطه‌لرك مهما امکن تصحیحی ایچون

مقدار کافی مکتبلی ضابطانی مأمور ایتملی ومانوره‌نك ختامنده مصحح اولان قسملری اردوی همایونلر وقول اردو وفرقه ارکان حربیه رئیسلری شعبه‌لرنده بر یره برلشدیروب تبییض ایتدیردکدنصکره مقام سامیء حضرت سرعسکری‌یه عرض وتقدیم اولنملیدر .

فی‌الحقیقه مقام مشار الیهایه کوندریلان مذکور خریطه‌لر بالآخره ارکان حربیهٔ عمومیه‌نك خریطه ورسم شعبه‌سنه حواله اولنوب حین حاجتده قوللانلمق اوزره طبع وحفظ اولنه‌جغندن شو واسطه ایله دخی اردوی همایونلر ایچون پیدرپی نافع خریطه‌لر وجوده کتیرلمش اولور .

اوننجی فصل

علی العموم صوڭ بهار تعلیم ومانوره‌لرینه
دائر اتخاذ قلنه‌جق تدابیر وترتیبات
عمومیه

۱٤۰ — اردوی همایونلرده اجرا اولنه‌جق صوڭ بهار تعلیم ومانوره‌لریچون ارادهٔ اصابتعادهٔ حضرت شهریاری شرفتعلق ایتدیکی کبی درحال ارکان حربیهٔ عمومیه دائرهٔ علیه‌سنده مذکور تعلیم ومانوره‌لر ایچون مقتضی اولان تدابیر وترتیبات عمومیه اجرا واتمام اولنملیدر .

تعلیم ومانوره اجرا ایده‌جك قطعات مختلفهٔ عسکریه‌نك وقت وزمانیله استحضارات ابتدائیه‌لرینی اکمال وتعلیم میدانلریله مانوره منطقه‌لرینك استکشافاتنی اتمام ایلملری ایچون تدابیر وترتیبات مذکوره‌نك ایلك بهارده مقام

سرعسکریدن ایجاب ایدنلره تبلیغ واعطا اولنمسی لازمکلور .
ارکان حربیهٔ عمومیه‌نك سالف العرض ترتیباتی خاصةً صنوف مختلفه‌دن مرکب قطعات جسیمهٔ عسکریه‌نك وصنوف معاونه‌نك خصوصی مانوره‌لرینه متعلق موادی ایوجه ایضاح وارائه ایتمسی لازمدر .

۱٤۱ — قطعات مختلفهٔ عسکریه‌نك تعلیم ومانوره‌لرینه دائر یاپیلان ترتیبات عمومیه انلرك قوماندا وسـوقنه مأمور اولان باش قوماندانلر طرفندن معیت قوماندانلرینه اشعار واعلان اولندقدنصکره اردو ، قول اردو ومستقل فرقه‌ارکان حربیه رئیسلری (۲۸) نجی ماده‌ده بیان اولنان تکالیفی بعدالاجرا تحت نظارتلرنده تعلیم ومانوره اجرا ایده‌جك قطعات مختلفهٔ عسکریه ایچون موجود خریطه‌لره نظراً بر (حرکات حربیه لایحه‌سی) ویا تعبیردیکرله بر(مانوره ترتیبات عمومیه‌سی) تهیه واحضار ایدرلر .

شاید ارکان حربیهٔ عمومیه‌طرفندن اوکبی بر (پروژه) یعنی (ترتیبات عمومیه) یاپلمامش ایسه رؤسای مومی الیهم ایلك بهارده احضاره مقامات عالیه‌دن مجبور ایدیلور .

اشته بدایتده مهما امکن خریطه اوزرنده ایجاب ایدن تدابیر وترتیبات اولیه یاپلدقدنصکره بالاده بیان اولنان ارکان

حربيه رئيسلرى قطعى برصورتده آلاى ، لوا ، وسوارينك
خصوصى تعليم ميدانلرينى وكذا مفرزه ، لوا ، فرقه وحين
حاجتده قول اردونك عموميت اوزره مانوره منطقه‌لرينى
كشف ايتمك ايچون ايجاب ايدن اركان حربيه امراوضابطانى
ويا بونلرك فقدانى حالنده صنوف سائره‌دن مقتدر ومعلوماتلى
ضابطانى سوق واعزام ايدرلر . اكر مانوره مديرى بولنان
ذات بالآخره قطعات مختلفهٔ عسكريه‌سنى برمحلده جمع وتحشيد
ايدرك ثابت ويا متحرك (رسم كچيد) اولدقلرى حالده معاينه
ويوقلمه ايتمك ايستيورسه اوزمان قوهٔ موجوده‌سنه نظر
كنيش ودوز بر يوقلمه ورسم كچيد محلنك آيروجه انتخاب
اولنمسنى اركان حربيه رئيسنه ويا استكشافه مأمور اولان ذاته
امر ايدر .

تعليم ومانوره ميدان ومنطقه‌لرينك انتخابنده قطعات مختلفهٔ
عسكريه‌نك اعاشه‌سيله اقامت واستراحتنى نظر اعتنايه آلمق
وحين حاجتده برچوق مشكلاته تصادف ايتماملرينه بغايه
دقت ايلملك استكشافه مأمور ضابطك وظائف مهمه‌سندندر

١٤٢ — استكشافات نتيجه‌سنده اولجه خريطه‌يه كوره
تسويدواحضار ايديلان ترتيبات عموميه — ايجاب ايدرسه

تعلیم ومانوره‌نك سوق واداره‌سنه مأمور اولان هیئت عالیه طرفندن تعدیل وتصحیح اولنور .

بوندنصکره هر مانوره مدیری قطعی وشك وشبه‌دن عاری برصورتده قطعات مختلفهٔ عسکریه‌سنك تعلیم ومانوره‌لرینی مشعر پروغرامنی ترتیب ومقام سامیٔ حضرت سرعسکری جانب عالیسنه تقدیم ایدر .

مقام مشار الیهادخی اردو وقول اردوی همایونلرویامستقل فرقه قوماندانلقلرندن کلان پروغراملری اصولاً تدقیق وحین حاجتده مانوره مدیرلرینك نظر دقته آلملری مقتضی اولان ملاحظات ومطالعاتی بیان ایتدکدنصکره عمومی برپروغرام احضار واتمام ایدرك عتبهٔ علیای حضرت خلافتپناهی‌یه عرض وتقدیم ایدر .

مقام والای سرعسکریدن خاکپای شاهانه‌یه عرض وتقدیم قلنه‌جق مذکور پروغرامك صورتیله ارادهٔ سنیه‌نك شرف صدوروندنصکره مقام مشار الیهادن ایجاب ایدن قوماندانلقلره — حین حاجتده تلغرافله — تسطیر واشعار اولنه‌جق جواب عالی شهر نیسانك ختامندن مقدم تبلیغ ایدلمش اولملیدر .

اشته بو اثناده مقام حضرت سرعسکری ایله اردو ، قول اردوی همایون .... والخ قوماندانلری [(١١) نجی ماده‌یه مراجعت اولنه] حکومات ملکیه وایجـاب ایدن اهالیٔ محلیه ایله مخابره ایدوب اتخاذی ایجاب ایدن تدابیره تشبث ایدرلر .

١٤٣ — بوزمانده صـوك بهـار تعلیم ومانوره‌لرینی سوق واداره‌یه مأمور اولان اردو ویا سائر بیوك جزؤ تام ارکان حربیه رئیسلری تحت قوماندا ونظارتلرنده بولنه‌جق بالجمله قطعات مختلفهٔ عسـکریه ایله کندی مانوره منطقه‌لری داخلنده خصـوصی برمانوره‌یه اشـتراك ایتمك اوزره محل آخردن کلان قطعه‌لرك (مرکب وسواری فرقه‌سی کبی) تعلیم ومانوره‌لرینك اصول اجراسیچون زمانك صـورت ترتیب وتقسیمنی مشعر جدول خطیلری تهیـهٔ واحضـار ایتملری مقتضیدر .

اشـته مثال اولمق اوزره کتابك نهایتده علاوه قلنـان وتعلیم ومانوره اوقاتنك صـورت تقسـیمنی کوسـترن (١) نومرولی ویاخـود (٢) نومرولی جـدول خـطی [*]

[*] مودل نومرو (١) ومودل نومرو (٢) یه مراجعت اولنه .

الث نهایت حزیرانك برنجی کوننه قدر مقام والای سرعسکری‌یه عرض وتقدیم قلنمش بولنه‌جقدر .

سالف البیان مانوره پروغرامنك ایوجه آکلاشلمسنه خدمت ایدن تعریفات وایضاحات لازمه حاشیه قلقلومذکور جدوله علاوه اولنور [٠] .

وکذا خصوصی مانوره‌لرك وبالفرض سواری مرکب لوا ویا فرقه‌سنك تعلیم ومانوره‌لرینك اصول اجراسیچون زمانك صورت تقسیمنی مشعر اقتضا ایدن جدول خطی، مودل نومرو (۳)چه نظراً ترتیب ومقام سامیٔ سرعسکری‌یه تقدیم ایدلمك اقتضا ایتدیکی کبی شاید تعلیم ومانوره اجرا ایده‌جك اولان قطعات جسیمهٔ عسکریه‌یی (فرقه،قول،اردو کبی) برمحلده جمع وتحشید ایدرك سابقاً بیان اولندیغی وجهله باش قوماندان طرفندن یوقلمه ومعاینه‌سی اجرا بیوریله‌جق ایسه اوحالده ینه کتابك نهایتنه مربوط اولان مودل نومرو(٤)ده

---

[٠] اسباب ووسائط نقلیه‌نك تشکیلاتنه ویا حاله نظراً اصول جمع وتدارکنه عائد اولوب برتقریب (١١٠) نجی ماده‌ده بیان اولنان خصوصات دخی درج وعلاوه قلنملیدر .

تطبیقاً یوقلمه ورسم چكید ترتیبات عمومیه‌سی احضار ومقام مشار الیهایه عرض اولنملیدر [٠] .

شونیده درخاطر ایتملیدر ،كه مانوره زمانك تعیین وانتخابنده باشلوجه دقت ایدیله‌جك ماده عموم مانوره‌نك الڭ شدتلی صیجاقلرده وقوعبولمامسیدر .

آنجق اجتناب ایدلمسی غیر قابل اولان‌وا كثریا كوچوك جزؤ تاملرك تعلیمی ختامنده ومانوره‌نك باشلانغجنده وقوعبولان وانتخاب اولنان تجمع منطقه‌سنه طوغری اجرا ایدیلان یورویشلر (تجمع یورویشلری) بودوره تصادف ایده‌بیلور .

عمومیت اوزره مانوره‌لر موسم صیفك الڭ شدتلی زمانیله افراد شاهانه‌نك دوراستبدااللری آره‌سنده‌كی مدتده یاپیلور . اكر مدت مذكوره كافی اوله‌میه‌جغی تحقق ایدرسه

[٠] بالاده‌كی اوچ (جدول خطی) ایله یوقلمه ورسم چكید ترتیباتی مشعر شكل دخی كتابك نهایتنه علاوه اولنمش وایضاحات لازمه آیروجه و (خاتمه) ده درج وعلاوه قلنمشدر .

اوحالده بلوك ، طابور ، آلاى ، مفرزه ولوا تعليملرينه ايلك بهارك صيجاقلرندن مقدم بدأ ومباشرت ايتمك موافقدر .

بناءً عليه عينى موسمده قطعات مختلفهٔ عسكريه‌نك تعليم ومانوره منطقه‌لرينى ايكى دفعه دكيشديرمكدن وشو صورتله وقت ضايع ايلمكدن اجتناباً بلوك ، طابور ، آلاى ولوانك تعليم ميدانلرى بولندقلرى مواقع عسكريه جوارنده انتخاب ايدلمليدر .

١٤٤ — اكر ايجاب حالدن اوله‌رق اردو ، قول اردو ، فرقه ومستقل مفرزه‌لر بيوك مانوره‌لردن صرفنظرله (موقع مانوره) لريله اكتفا ايده‌جكلر ايسه اوحالده تعليم ومانوره‌لرك اصول اجراسيچون تقسيم اوقاتى مبين مكمل جداول خطيلرك ترتيبنه حاجت مس ايتميوب يالكز موسم صيفك بدايتنده قطعات مذكوره قوماندانلقلرندن برر خلاصه‌نك يعنى برر (مختصر راپورك) ويا تعبير ديكرله بركوچوك پروغرامك مقام سرعسكرى‌يه عرض واشعاريله اكتفا ايديلور .

مذکور خلاصه ویا پروغرامك باشلوجه شامل اولدیغی مواد :

ب — مواقع مختلفه‌ده بولنان قطعات عسکریه‌نك اجرا ایده‌جکلری تعلیم ومانوره‌نك وخاصةً نشان تعلیمنك جنسیله اساس اتخاذ قلنان فرضیات ؛

ج — مؤخراً یکدیگریله برلشوب ویا قارشولشوب مرکب مفرزه‌لر ویا بیوك جزؤ تاملر تشکیل ایده‌بیله‌جك قطعات عسکریه‌نك ترتیبات خصوصیه‌لری ؛

برده هرموقعده بولنان قطعات مختلفهٔ عسکریه‌نك تعلیم ومانوره‌لرینك وقت وزمان اجراسندن عبارتدر .

١٤٥ — اکر خصوصی برارادهٔ الهامعادهٔ حضرت شهریاری شرفتعلق ایدوبده بر ، ایکی ویا دها زیاده فرقه‌نك (ویاخود قول اردونك) یکدیگری علیهنه مانوره اجرا ایتملری مراد اولنورسه درحال ارکان حربیهٔ عمومیه ریاست علیه‌سی جانبندن تنظیم اولنه‌جق فرضیاتی یعنی (فکر عمومی) و (فکر خصوصی) یی ومانوره اجرا ایده‌جك قطعات جسیمه‌نك نظام حربلرینی مشعر ترتیب ایدیله‌جك شکلی نهایت شهر

نیسانك اون‌بشندن مقدم عتبهٔ سنیهٔ حضرت ملوکانه‌یه عرض وتقدیم اولنملیدر .

بوندنصکره ریاست مشار الیهانك تنسیبی وجهله مانوره‌یه دخل وتعلقی اولان اردو وقول اردوی همایونلر قوماندانلقلریله اصولاً مخابره وسائر مانورەلرده یاپلدیغی کبی مذکور بیوك مانوره‌نك تدارکات وترتیبات عمومیه‌سی ارکان حربیهٔ عمومیه طرفندن ایفا اولنور .

۱۴۹ — سائر تعلیم ومانورەلرك اجراسیچون مقتضی اولان (فکر عمومی) و (فکر خصوصی) ایله‌بالاده‌کی بیوك مانوره‌نك دوام وجریانی اثناسنده — ایجابنده — هر کون ایچون لزوم کوریلان (فکر خصوصی) نك ترتیب واحضاری مانوره مدیرلرینه عائددر .

مانوره‌یه بدأ ومباشرت اولنمازدن برکون مقدم عموم مانوره‌یه اساس اتخاذ اولنه‌جق (فکر عمومی) طرفین باش قوماندانلرینه ویریله‌جکی کبی (فکر خصوصی) دخی فرداسی کون اجرا اولنه‌جق عملیات اخشامندن اول — ایجاب ایدرسه

هرکون — مانوره مدیری طرفندن تنظیم وعمومی الیهــه اعطا اولنمليدر .

اکر مانوره مدیری مؤخراً بشقه برامر ویرمیه‌جك ایســه طرفین باش قوماندانلری (فکرعمومی) و (فکر خصوصی) یی آلدقلرینی متعاقب درحال انلره کوره یازیلوب اعلان ایدیله‌جك اوامرك صــورتلریله برابر ایجاب ایدن معیت قوماندانلرینه اعطا وارسال ایدرلر .

بوندنماعدا مانوره مدیری (فکرعمومی) ایله (فکر خصوصی) یی وهرطرف باش قوماندانلری دخی معیتلرنده بولنان جزؤتام قوماندانلرینه اعطا ایتــدکلری اوامرك (وحتی آیروجه برفکر خصوصی ترتیب ایتمشلرسه مذکور فکرك) برر نسخه‌سنی حکملره ویره‌جکلردر [*] .

١٤٧ — مانوره‌نك مدت دوام وجریانی اثناســنده

[*] اکرزمان مساعدایسه (فکر خصوصی) نك وحین‌حاجتده (فکرعمومی) نك وسائر ایجاب ایدن بعض‌خصوصاتك اولجه لیطوغرافله طبع ویامتعدد نسخه‌لرینی احضار ایدرك برباور حرب واسطه‌سیله هرکون مانوره‌ده سیرجی بولنه‌جق بیوك رتبه‌لی ذاتلره توزیع اولنمسی پك موافق وفائده‌لیدر .

قلمه آلنه‌جق راپور واصرلرله بالجمله محررات عسكريه‌نك هـوا ورروزكار ويا‌غمور ورطوبت وسـائره‌دن چار چابوق بوزلماملرینی نظر اعتنايه آلەرق مهما امكن قوتلی وقالـين وقولايلقله اسـتعمال اولنه‌بيله‌جك شـكلده كاغدلر اوزرنده ترتيبى لابددر .

۱٤۸ — خصوصات سـابقه‌دنبشقه مانوره مديرينه ملحق اركان حربيه هيئتى مانوره‌يه اشتراك ايده‌جك بالجمله قطعات مختلفهٔ عسـكريه‌نك حركات عموميه‌سـنى يعنى اقامت واستراحتلرله ترتيبات سائره‌لرينى مبين بر (مانوره جدول عموميسنى) ترتيب وتنظيم ايتمليدر .

جدول مذكور اساساً قطعات مذكوره‌نك يورويش ، تعليم واستراحت‌كونلريله بهركون اقامت واسكان ايده‌جكلرى محللرى سهولتله آكلاشـيله‌جق صـورتده ايضاح ايتمسى لازمدر [*] .

---

[*] حين حاجتده مكتب فنون حربيهٔ شـاهانه‌ده موجود اركان حربيه وظائفنك تطبيقات ونظريات كتابلرنده مندرج يورويش‌ونقليات وتجمع جدوللرى نمونه اولمق اوزره قبول وانلره نظراً (مانوره جدول عموميسى) ترتيب اولنور .

صوك بهار مانوره‌سنك امتدادی؛ حالنده مافوق طرفندن مذكور جدولك كنديلرينـه تعلق اولديغی قدر ياپيله‌جق بر خلاصه‌سی هرقطعهٔ عسكريه‌يه ويرلمليدر .

بوندماعدا مانوره‌يی سوق واداره‌يه مأمور اولان اركان حربيـه هيئتی بالاده بيان اولنان جدولك برر نسخه‌ســنی مانوره‌ده بولنه‌جق قطعات‌عسكريه‌نك لوازم واداره رئيسلرينه ومناسبت تامه‌سی اولان حكومت محليه مأمورلرينه دخی اعطا ايتمليدر .

١٤٩ — مذكور جدوللر تعليم ومانوره‌نك دوامی اثناسنده قطعات‌مختلفهٔ عسكريه‌نك يم وييه‌جكنك نره‌دن اخذ اولنه‌جغنی وارزاق وسائر آنبار ومغازه‌لرينك قنغی نقطه‌لرده تأسيس ايديله‌جكنی ايوجه كوسـتره‌جكندن سـالف الذكر اركان حربيه هيئتی اولجه ادارهٔ عسكريه مأمورين وضابطانيله بالمخابره مذكور آنبار ومغازه‌لرك محلنی بيان وبالجمله قطعات عسكريه قومواندانلرينه اعلان ايتمليدر .

١٥٠ — حكومت محليه‌نك ايجاب ايدن مأمورلرينه‌ويريلان جـدوللر بالطبع دوائر عائده‌سی ويا مأمورين مخصـوصه‌سی طرفـدن تدقيق ومعاينـه اولنه‌جغنـدن دوائر ومأمورين مذكوره‌نك حين حاجتده وقوعبولان مطالعات وملاحظات واقعه‌لرينك مانوره مديرينه سريعاً اشعاری طلب اولنور .

مطالعات وملاحظات مسروده [مثلا بعض قرا وناحیه‌لرك
قحط وغلایه دوچار ویا ساری خسته‌لقلره گرفتار اولدیغی ویاخود
مانوره منطقه‌سی داخلنده اهالیسی فقیر وجزؤی مسکون محللر بولندیغی
ویا مذکور منطقه‌لرده حوایج ضروریه تدارکی کوچ ایدوکی کبی مطالعات]
مشارالیه طرفندن تحقیق وتدقیق اولنه‌رق موافق کورولدیکی
حالده اولجه یاپیلان جدوللر تعدیل وایجاب حاله نظراً
تصحیح اولنور .

بناءً علیه مؤخراً جداول مذکوره‌نك آزچوق مشکلاتله
تعدیل واصلاحنه حاجت قالمامق ایچون قطعات عسکریه‌یه
اعلان ایدلمزدن مقدم ایجاب ایدن مأمورین ملکیه ومحلیه‌یه اعطا
وجوابلك ورودینه دکین قطعات مذکوره‌یه اعلان ایدلمامیلدر .

۱۵۱ — مانوره مدیری صوك بهار تعلیم ومانوره ـ
لرینك اجراسنه تشبث اولنمزدن مقدم طرفین باش قوماندانلرینه
ویا سائر قطعات عسکریه‌یه اعطا ایده‌جکی اوامر ، تعلیمات
جداول وسائره‌یی برکوچوك دفترده و (مانوره‌نك تعلیمات
عمومیه‌سی) نامی آلتنده جمع ایدرك مانوره‌نك بدایتندن
ختامنه قدر کندوسنه بررهبر تدارك ایتمسی یك موافقدر .

۱۵۲ — صوك بهار مانوره‌لرندنصکره ونهایت تشرین

ثانينك بدايتنده اردو وقول اردوى همايون قوماندانلريله سائر هرقنغى برمانوره مديرى غايت مختصر برصورتده ياپملرى لازمگلان وفرقه ويا سائر معيت قوماندانلرينك مطالعات وملاحظاتنى شامل اولان راپورلرينى مقام والاى حضرت سرعسكرى‌يه تقديم ايدرلر [٠] .

١٥٣ — يوزقرق ايكنجى و(١٤٥) نجى ماده‌لرده بيان اولندينى وجهله خصوصى براراده‌ٔ حكمت‌افاده‌ٔ حضرت تاجدارى‌يه نظراً اجراى مانوره ايده‌بيلمش اولان اردو ، قول اردوى همايون قوماندانلرى (١٥٢) نجى ماده‌ده ذكر اولندينى كبى مقام‌سامىٔ جناب سرعسكرى‌يه ويردكلرى راپورلردن بشقه خاصةً عتبهٔ عليايه عرض اولنمق اوزره عين تاريخده اركان حربيهٔ عموميه رياست عليه‌سنه آيروجه برراپور تقديم ايدرلر .

[٠] مذكور راپورلر اولجه بيان اولندينى وجهله عمليات ومانوره زمانلرينك مقصده موافق اولوب اولمديغنه ، اصول اعاشه واسباب ووسائط نقليه واسلحه ، البسه وتجهيزات عسكريه‌يه دائر خصوصات مهمه‌يى شاملدرلر .

بو راپوره مانوره‌نك تعبیه نقطهٔ نظرندن اولان خصوصات ومناسباتنی درجله اکتفا ایدیلیر .

ارکان حربیهٔ عمومیه ریاست جلیله‌سنه تقدیم قلنان مذکور راپوره متعـــدد قروکیلر یرینه موجود خریطه پارچه‌لرینـــك علاوه‌سی مرجح ایسه‌ده مقام سرعـــسکری‌یه عرض قلنان راپورلره ایجاب ایدن قروکیلرك علاوه‌سیده فائده‌لیدر .

بومثللو راپور ولایحه‌لره ربط قلنان خریطه ویا قروکیلر اوزرنده طرفین قطعات عسکریه‌لری مختلف رنکلرله یعنی دوست اعتبار اولنان طرف ماوی وخصم قبول اولنانیدخی قرمزی رنکلرله کوسترلملیدر .

اکر اجرا قلنـــان صـــوك بهار مانوره‌لری قارشـــولقلی فرقه مانوره‌لرندن عبارت اولورسه قول اردوی همایون قوماندانی یالکز فرقه قوماندانلرینـــك راپورلرینی ، کندی مطالعاتنیده علاوه ایله تقدیم ایدر . اکر حالات خصوصیه‌ده ایکی قول اردوی همایون یکدیکری علیهنه اجرای مانوره ایدرسه قول اردو قوماندانلری راپورلرنده مانوره حقنده آنجق کندی نقطهٔ

نظرلرندن ایتدكلری تعبیه وسوق الجیش مطالعات ومناسبا‌تنی درج ایدرلر .

١٥٤ — بالاده یعنی (١٤٤) و (١٤٥) ماده‌لرنده بیان اولنان مانوره‌لردنصكره حكملر صورت عمومیه‌ده ویردكلری قرارلره دائرمانوره مدیریله اركان حربیهٔ عمومیه ریاست علیه‌سنه برر راپور تقدیم ایتملری ایجاب ایدر .

ذیل

یازیلاندراپور وسائر محرراتك ترتیبنه دائر تنبیهات

۱ — خدمات سفریه تعلیم ومانوره‌لری اثناسنده یازیلان راپور ویا وقوعات اجمالی وسائره‌دن مقصد اصلی نه بر تاریخ حربه اساس اولمق ونه‌ده اسفار مستقبله‌یه رهبر مقامنده قوللانلمق ایچون قلمه آلنمیوب آنجق انلری تحریر ایدن هیئت ضابطانك افکار عسکریه‌سنی عملی برصورتده توسیع ایتمك وسفرك ادوار مختلفه‌سنه نظراً متانت وسکونتله یازی ایشلرینه ، واثنای سفرده تصادف ایتملری ملحوظ اولان احواله نظراً اتخاذ تدابیره ملکه پیدا ایتدیرمك ، وبوصورتله حرکاتك مناقشه ومحاکمه‌سنه اقتدار کامل قزاندیرمق کبی فوائد عدیدهٔ مهمه‌دن عبارتدر .

وقوعات اجمالی ، راپور وسائره تحریرنده ملکه ومهارت

پیدا ایدن هرقتنی برقطعهٔ عسكریه قوماندانی سوقنه مأمور اولدیغی قطعه‌نك محاربه وحركات مختلفهٔ عسكریه‌سنه دائر عاقلانه ومدبرانه برصورتده حكم وقرار ویرمكه مقتدر اولور .

بناءً علیه اوقویوب یازمغه مقتدر اولان طرفین باش قوماندانلری مانوره‌نك ختامنه قدر ایجاب ایدن وقوعات اجماللریله اوامر وراپورلری بالذات یازملیدرلر .

واقعا مشیر وفریق پاشالرحضراتی اركان حربیه هیئتنه مالك اولدقلرندن سالف الذكر محرراتی هیئت مذكوره‌یه توديع ایدرلرسه‌ده فقط هیئت مذكوره‌یی غایت مؤثر برنفوذ ونظارت آلتده بولندیرملری اقتضا ایدر .

٢ — مختلف تعلیم ومانوره‌لری متعاقب ترتیب ایدیلان راپورلرده الك مهم نقطه راپورك اساسنی تشكیل ایدن مواد اولدیغی بدیهیدر . بونكله برابر راپوره ویریلان شكل كذلك بك بیوك اهمیتی واردر . چونكه ایوبر شكل هم راپورك ترتیبی وهمده قرائتنی تسهیل ایدر . فقط بوصوك مقصدك

عمومیت اوزره حصولیچون بتون اردوی همایونلر داخلنده عینی اصول وقواعدك مرعی‌الاجرا طوتلمسی لازمدر .

۳ — اشبو کتابك (٦) نجی ماده‌سنده بیان اولنسان کوچوك جزؤتام ومفرزه‌لرك تربیهٔ سفریه‌لری مناسبتیله ضابطان طرفندن یاپیلان خدمت سفریه تعلیم وعملیاتلرنده مانوره مدیری ایکی طرف (قارشولقلی اولورسه) باش قوماندانلرینه ویریله‌جك فرضیات ایچون (٤٠) نجی ماده‌ده‌کی ترتیبات وتعلیماته توفیق حرکت ایدر .

٤ — اکر تعلیم ومانوره‌دنصکره تقدیم اولنه‌جق راپورك حقیقی سفرده اولدیغی وجهله بالذات اراضی اوزرنده یازلمسی لازمگلیرسه مهما امکن خدمت سفریه‌نك برنجی قسمنده کوستریلان نمونه‌یه [٠] تمامیله موافق برصورتده یازلملیدر .

بالعکس راپورك تعلیم ومانوره‌دن برمدت صکره یازلمسی ایجاب ایدرسه کرك اشارات مخصوصه ایله یالکز برقروکی وکرکسه منتظم راپور [٠٠] حالنده اولسون مذکور راپوری

[٠] مذکور قسمك (٤٩) نجی ماده‌سنه مراجعت اولنه .

[٠٠] بوکبی زمانلرده یاپیلان منتظم راپوره (مانوره راپوری) ویا (مانوره لایحه‌سی) دینور .

یاعفنه مأمور اولان ضابط موقع ویاعلشنه عودتنده مانوره مدیرینك اوامرینه توفیقاً ایشه باشلایه‌جقدر .

بو یولده برلایحه‌نك (مانوره راپورینك) ترتیبی ایچون مطالعات آتیه‌یه متابعت ایدلملیدر :

٥ — موجود کاغد (اکر لایحه برقاچ کاغد اوزرینه یازیله‌جق ایسه هرکاغد) اورطه‌سندن ایکی‌یه بوکلدکدن ویاخود بر سیاه ومملوخط ایله ایکی مساوی قسمه آیرلدقدنصکره صاغ طرفه ، ویریلان فرضیات ویا (فکر عمومی) و (فکرخصوصی) وبونك الث طرفنه ده لایحه‌یی تقدیم وفرضیاتی اعطا ایدن ذاتك اسم ورتبه‌سی مصرحاً یازیلیر .

قطعات عسکریه‌نك ملبوسانه وحین حاجتده اوستلرنده طاشیه‌جقلری جبخانه‌لرك عددینه وبوکا مماثل تفرعات سائره‌یه دائر مانوره مدیری طرفندن ویریلوب اجرا ایدیلان تعبیه حرکاتیله هیچ مناسبتی اولمیان و (اوامر یومیه) مقامنده اولیلان محرراتك مانوره راپورینه درجندن صرف نظرله یالکز تجمع محلی ، خصمك تصورتله ارائه ایدلدیکی

وتعلیم ومانورەیە مباشرت ایچون تعیین اولنان ساعت حقندەکی مطالعات اشعار ایدلملیدر .

لایحەنك (مانورە راپورینك) متنی تشکیل ایدن موادك برنجی سطری کاغدك صاغطرفنە یازیلان سالف الذکر فرضیاتی مشعر افادەنك صوك سطری حذاسنە کلەجك وجهلە صول طرفندەکی صحیفەدن بدأ ایدرك تحریر اولنور .

٦ — کاغدك بوکیلان محل اوستنە سرلوحە مقامندە (مانورە راپوری) ویا (مانورە لایحەسی) مائلاً یعنی سیاه خط استقامتندە یازیلیر .

مانورە اثناسندە ویریلان وراپورك متنندە قید اولنمسی مقتضی اولان امرلر : مفرزە امری نومرو (٢) ، پیشدار امری نومرو (١) ، ایلری قرە غول مفرزەسی امری نومرو (٥) وسائرەکبی سرلوحەلر ایلە خدمت سفریەنك برنجی قسمندە کوسترلدیکی وجهلە امرك یازلدیغی محل وتاریخی ایلە تحریراً اعطا اولنان امرلر عیناً ، وشفاهاً ویریلانلرك مواد اساسیەسی خلاصةً اشعار ایدیلیر .

آنجق قطعات جسیمۀ عسکریەنك نظام حربیلە (اقسام

عساکری) اصول معلومه‌سی وجهله امر متننك بالاسنده وصاغنده کوستریلیر .

پیشدار ، پیشدارباشی ، ودمدار و . . . . الخ کبی قدمه واقسام عسکریه قوماندانلری اسملریله یاز یلوب مستثنا زمانلرنده دخی قسم کلی ایچون بر قوماندان تخصیص اولنوب اسمی قید اولنور .

هر امر صورتنك التنه مانوره اثناسنده مخابراتك نصورتله وقتنی واسطه ایله اجرا ایدلدیکی (مثلا قسم کلی‌یه شفاهاً بیلدیرلدیکی ، صاغیان جانبدارینه امرآتلوسیله تبلیغ ایدلدیکی و . . . الخ کبی)قید واشارت اولنور.

٧ — برامر صورتندن صکره ، وقت سفرده اولدیغی کبی ترتیب اولنان وقوعات اجمالی کلیر. اشته مذکور اجمال تعلیم ومانوره‌نك احوالنی خلاصةً بیان ایتدیکندن مانوره لایحه‌سنك اساسنی تشکیل ایدر .

اشبو وقوعات اجمالی تعلیم ومانوره‌ده یاپیلان شیلرك کافه‌سی قولایلقله وشبهه‌سزجه اکلاشیله‌بیله‌جك صورتده قلمه آلنملیدر. علاوه اولنان قروکی یالکز مانوره لایحه‌سنك

مندرجاتی اکمال وبر خلاصهٔ عمومیه‌یی تسهیله مدار اولور .

مانوره اثناسنده مانوره مدیری طرفندن اخذ اولنان وتعبیه‌جه دخل وتأثیری کوریلان الڭ مهم تبلیغات دخی لایحه کاغدینڭ صاغ طرفنده‌کی محلنه درج اولنور .

اخذ ویا ارسال اولنان حوادث ومعلومات تاریخلریله لایحه داخلنه عیناً ویا خلاصةً قید اولنور .

وقت حضر مانوره‌لرنده قلمه النان مانوره لایحه‌لرینڭ الت طرفنه یازلدیغی محل ایله تاریخی اشعار اولنورسه‌ده وقت سفرده انلری اوقویان ذاتڭ دقتنی جلب ایتمك ایچون باش طرفده یازلمسی موافقدر .

الحاصل مانوره راپوری (لایحه‌سی) آنی قلمه الان ذاتڭ رتبه‌سنی ومنسوب اولدیغی صنف وقطعه‌یی متعاقب امضاسیله نهایت بولور .

٨ ـ سالف العرض تعلیم ومانوره اثناسنده طرفین قوماندانلرینڭ ، نمونه‌سی خدمت سفریه‌نڭ برنجی قسمنده کوستریلان مخابره کاغدلری اوزرلرنده آلدقلری معلوماتی (یعنی راپورلری) تاریخ

صره‌سیله ترتیب ویکیدن نومرولر وضع اولنه‌رق آیروجه برکاغد اوزرینه — عابره کاغدینك صاغطرفنده ترك ایدیلان کناره — صحیفه‌لری آچیلوب قولایلقله اوقونه‌بیله‌جك وجهله دفتر حالنده بربرلرینه یاپشدیریلیر . بعده بودفتر مانوره لایحه‌سنه دیکیلوب ربط ایدیلور .

خصوصات سابقه‌دنبشقه مانوره لایحه‌سنه بعضکره اشبو صحیفه‌نك قارشوسنده وضع اولنان (ب) نمونه‌سنه مماثل برجدول عمومی املا واکمال ایتدکدنصکره اکا ربط ایتمك موافق مصلحتدر .

جدول مذکورك اساسی (١٣٣) ومتعاقبی ماده‌لرده بیان اولنان کشف قومسیونلری طرفندن احضار وترتیب اولنملی ومتباقیسی دخی هرقطعهٔ عسکریه‌نك اداره ضابطان ومأمورینی طرفندن یاپیلوب متسلسلاً باش قوماندانه عرض وتقدیم ایدللیدر . فی‌الحقیقه مذکور نمونه مطالعه‌سندن اکلاشلدیغی وجهله تعلیم ومانوره‌نك امتدادنجه وقوعبولان بالجمله مصارفات فوق‌العاده ایوجه برصورتده ایضاح اولنمش اولدیغندن عسکری بودجه‌سنه ادخال اولنمق ایچون لوازمات ومحاسبات عمومیه دائره‌لرینه اوکی برجدولك لزوم حقیقیسی آشکاردر .

اکر وریلان امر موجبنجه لایحه‌یه اوکی برجدولك علاوه‌سی اقتضا ایتمزسه اوحالده صوك بهار مانوره‌سنك موجب اولدیغی مصارف فوق‌العاده‌یی آیروجه مقام سامئ حضرت سرعسکری‌یه عرض اولنور .

٩ — علی العاده راپور متننده اراضینك تعریف

وایضاحندن صرف نظر اولنوب بومقصد برکوچوك قروکی علاوه‌سیله حاصل اولور .

ایجابی حالنده مانوره‌یی قولایلقله مطالعه ایچونده خریطه یافته‌لری یرینه برعمومی قروکی علاوه اولنور .

قاعدهٔ عمومیه اوله‌رق قروکی $\frac{١}{٢٥٠٠٠}$ مقیاسنده ویریله‌جك تفصیلات مهم ایسه $\frac{١}{١٢٥٠٠}$ نسبتنده ، کوستریله‌جك منطقه کنیش ایسه $\frac{١}{٥٠٠٠٠}$ مقیاسنده وایجابی حالده دها کوچوك وتخمینی برمقیاسده یاپیلیر .

١٠ — قروکیلر سیاه قورشون قلمله ویارنکلی قلمله ویاخود نوایجاد افرنك یازی ویا طرامه قلمیله چینی وسائر ثابت مرکبله یاپیله‌بیلور .

اشارات مخصوصه ومناسبه ایله استعمال اولنه‌جق رنکلر ایچون ممالك محروسهٔ عثمانیه خریطه‌سنك اخذنده قبول اولنان اصوله توفیق حرکت ایدیلیر .

تبدلات وارتفاعات ارضیه هرکسك آرزوسنه کوره تسویه منحنیلری ، یالامه ، قره‌قلم ویاخود حالات خصوصیه‌ده

طرامه ایله کوستریلیر . صولرك استقامت جریانلری براوق ایله اشارت ایدیلیر .

قروکی داخلنده بولنان یوللر اوزرینه (فلان موقعدن ۰۰۰ کیلو متره‌در) دیو یازمق موافقدر .

قطعات مختلفهٔ عسکریه‌نك قروکی (ویا خریطه) اوزرنده ارائه‌سی لاجل الاختصار یا ارکان حربیهٔ عمومیه ویاخود سائر قطعات جسیمه ارکان حربیه‌سی طرفندن ویریلان نمونه‌لره امتثال ایدلملیدر . اولجه بیان اولندیغی وجهله برطرف قطعات عسکریه‌سی ماوی وخصم طرفنده‌کی قیرمزی رنکلرله کوسترلملیدر .

اکر مانوره‌نك ادوار مختلفه‌سنك ارائه‌سی ایجاب ایدرسه عینی طرف ایچون قوللانیلان رنکلر تبدیل ایدلمیوب مختلف دورلرك یکدیکرندن تفریقی ماوی وقرمزی رنکلرك درجهٔ شدتی یعنی بر آز دها قویو ویا دها آچیق اولمسیله ، مربع ومستطیل شکللرله ، اشارات مخصوصه‌نك درونلرینی طولدیره‌رق ویامحیطلرینی مناسب صورتله طرایه‌رق وسائره ایله اولور .

اکر خصم فرض اولنان قطعات عسکریه‌نك قطعی ومفصل اوله‌رق کوسترلمسی لازمکلمزسه اوحالده مذکور

قطعەلرك اشغال ایتدیکی موضعی تقریبی اولەرق قیرمزی وقیصە قیصە ومنکسر خطلرلە اشارت ایتمك کافیدر .

١١ — قروکینك بوش محلنه (صاغطرفی مناسبدر) قطعات مختلفهٔ عسکریەنك وکذا قروکینك بعض محللرینك ارائه‌سیچون قبول اولنان اشارات مخصوصە ومناسبە وبونلرك آلتندە مانورە راپورینك متنندە قوللانیلان اختصارات (وارسە) ایضاح ایدلملیدر .

الحاصل مذکور راپورك تماملە اکلاشلمسیچون برنهر ویا چایك کیف ماتفق برمحلندەکی عرض وعمق ، براورمان ویا اورمانجغك طبیعتی ، بر بطاقلغك حالی وسائرە کبی قروکینك کوسترەمیەجکی اشعارات مقتضیە دخی (ملاحظە — . . . .) قلقلو علاوە اولنورسە فوائد کلیە حاصل اولور .

١٢ — هرقروکیدە شمال وجنوب خطی یعنی سمتی چیزیلوب (ش) و (ج) ایلە ارئه ایدلملی واستعمال اولنان مقیاسك بیانیلە بردە نهایتندە مقیاسی حاوی بولنملیدر .

قروکی ایچون علی‌العادە کوچوك مربعاتە (٠,٠١ یاخود ٠,٠٠٥ مترە) تقسیم اولنمش واولجە حاضرلنمش ویاخود دوز بیاض وقوتلی کاغدلر استعمال اولنملیدر .

هر قروکی التنه وصولطرفنه قروکی‌یی ترسیم ایدن ذات اسم ورتبه‌سنی اوقوناقلی برصورتده یازملیدر .

١٣ — مانوره لایحه‌سنه علاوه قلنه‌جق قروکیلر صولطرفه قونور . شویله‌که : لایحه‌ده مختلف قوماندانلرك مطالعات وملاحظاتنه ویا مناقشات وتنقیداتنه مخصوص بر ویا ایکی صحیفه بوش براقلدقدنصکره متعاقباً کلان صحیفه‌نك اوکنه قروکی کنارندن بر وجهله یاپشدیریلیرکه کاغدلر صاغه طوغری آچیلدیغجه عینی زمانده هم راپورك متنی وهمده قروکی (قارشوسنده) کورنیر .

١٤ — مانوره راپورینه برقاب یاپیله‌رق قابك اوست وصاغ طرفنده تعلیم ومانوره اجرا ایدن قطعهٔ عسکریه‌نك اسمی (مثلا : شرق مفرزه‌سی ویا .... الخ کبی) وانك حذاسنده وصولده لایحه‌یی یاپانك اسم ورتبه‌سی (بالفرض : مفرزه یاور حربی ملازم علی ویا ... الخ) عینی قاب قسمنده واورته‌ده (فلان مفرزه‌نك فلان خدمت سفریه عملیاتی — مقابل طرف قوماندانی فلان) ویا : [شرق مفرزه‌سنك یورویش خدمات سفریه عملیاتی — مقابل

طرف قوماندانی قائمقام احمد بك] طرزنده عباره‌لر یازیلور .

آکر تعلیم ومانوره‌یی متعاقب یازیله‌جق شیء یالکز برقروکیدن عبارت اولورسه مذکورقروکی فرضیات‌وامضایی محتوی صحیفه اوزرینه بالاده تعریف اولندیغی وجهله یاپشدیریلوب اشارات مخصوصه ستونیدخی قروکی داخلنه یاپیلیر .

خدمت سفریه‌نك برنجی قسمنده نمونه‌سی کوستریلان مخابره کاغدی اوزرنده برکوجوك راپور تقدیمی اقتضا ایتدیکی حالده دخی عینی وجهله حرکت اولنور .

١٥ — یازیله‌جق راپورممکن‌مرتبه تعلیم‌ومانوره‌نك نهایتی متعاقباً ویاخود ایجابی‌حالنده تعلیم‌ومانوره‌یی اداره ایدن‌ذاته تعیین اولنان مدت ظرفنده تقدیم ایدلملیدر .

آکر مومی الیه راپورینه درکنار اوله‌رق بعض مطالعات وملاحظات درج ایدرسه مطالعات مذکوره‌یه براشارت قونیلملیدر .

تعلیم ومانوره اثناسنده تحریراً یاپیلان ایشلر مافوقده

بولنان مختلف قوماندانلره آنجق مومی الیهم طرفندن امر ویرلدیكنی وسبب كوسترلدیكی حالده تقدیم اولنور .

هر راپوروپا قروكی وسائر محررات مافوق طرفندن تدقیق ومطالعه اولندقدنصكره یاپانه اعاده اولنور .

١٦ — حقیقی تعلیم ومانوره‌لرده، عسكری كزنتیلرنده، اركان حربیه سیاحتلرنده، آتلی ضابطانه اراضی اوزرنده كوستریلان وهمی عملیاتلرده (عملی درس مذاكره‌لرنده) وسائر بومثللو عملیات وتطبیقات حربیه خصوصاتنده یازیلان راپور ومحررات سائره بروجه آتی بیان اولنان مطالعات عمومیه اوزرینه ترتیب اولنور :

هر نوع استكشافات راپورلرینك متنی قلمه آلمق ایچون خدمت سفریه برنجی قسمنك (١٦) نجی ماده‌سنه وبوراپورلره علاوه اولنه‌جق قروكیلر قسم مذكورك (٢٤) نجی و (٢٥) نجی ماده‌لرینه مراجعت ایدلمیلیدر .

١٧ — بالاده معروض قواعد صرف نظری اولان ویا خریطه اوزرنده یاپیلان سائر وظائفك تقدیمی ایچوندخی قابل تطبیقدر . بوبابده استحصال اولنان فوائد برمجموعه داخلنده قید اولنور .

١٨ — اختصار خصوصی ، ماده‌نك دوزكونلكی ، تعبیراتك ساده‌لكی ، واشعار ایدیلان شیلرك طوغریلغی ،

هرعسکرك مهما امکن اکلایه‌بیله‌جکی برطرزده ترتیبی ، تعلیم ومانوره‌یی متعاقب یازیلان تحریری ایشلر ایچون الك زیاده مطلوب اولان شرائطدر .

شرائط مذکوره‌یی جمعه موفق اولمق ایچون قاعدهٔ عمومیه اوله‌رق لزومسز تفصیلات ویرمك وبرچوق صحیفه طولدیرمق وشك وشبهه‌یی داعی موادی درج ایلمکدن زیاده ایو دوشونمك وکمال دقت وصداقتله چالشمق اهم والزمدر .

والله الموفق

تمت

خاتمه

یوقلمه ورسم کچیدلره دائر تنبیهات وایضاحات

١ — اکر ایکی فرقه‌دن مرکب برقول اردو اجتماع ایتمش ایسه مذکور قول اردونك یوقلمه ورسم کچید ترتیباتی دخی (٤) نومرولی موده نظراً ترتیب واجرا اولنور . شویله‌که : برنجی وایکنجی پیاده فرقه‌لریله نشانجی واستحکام وسائر یایا بولنان صنوف عسکریه برنجی خطی وسواریلرله طوپجیلر ونقلیه طابوری وسائر قافله‌لر ایکنجی خطی تشکیل ونومرولری وجهله صاغدن صوله طوغری ترتیب وهرخط برفرقه قوماندانی طرفندن قوماندا اولنوب فرقه‌لر (٦٠) خطوه آره‌اقلرله [٠] برحذاده بولنور . اکر

[٠] ایکی ویا زیاده قول اردولر برمحلده یوقلمه‌لری اجرا اولنورسه هر ایکی قول اردونك آره‌سنده (٩٠) خطوه آره‌اق براغیلور .

خط قوماندانسنه مأمور اولان فریق پاشالرك ایکیسیده برصنف سلاحدن اولورسه مشارالیهمانك اڭ‌قدمسزی کندی صنف سلاحنه منسوب اولمیان قطعه‌لردن مرکب اولان خطك قوماندانسنه مأمور اولور . شوقدرکه اکر قول اردوده سواری فرقه‌سی بولنورسه اوحالده پیاده فرقه‌سی قوماندانی برنجی خطده بولنان کندی فرقه‌سنی قوماندا ایدوب سواری فریقی ایکنجی خطك قوماندانسنی درعهده ایدر .

٢ — اکر یوقلمه میداننك جبهه استقامتنه طبوغری امتدادی کفایت ایتمزسه اوحالده یوقلمه نظامی اوچ ویامتعدد خطلر اوزرینه ترتیبی وجزؤ تاملرله خطلرك بیننده یالکز قوماندانلرله هیئت ارکان وسائره ایله موسیقه وبوریزن وترنپته‌جیلرك یرلشه بیله‌جکلری قدر آره‌لق ومسافه‌نك براقیلمسی جائز اوله‌بیلور وبعض حالات خصوصیه واستثنائیه‌ده قطعات جسیمهٔ عسکریه‌نك یوقلمه‌سی یول قولی نظامنده اجرا وقبول اولنه بیلور [٥] .

---

[٥] نومرو (٤) مودلنه نظراً یوقلمه‌سی اجرا اولنه‌جق قطعات جسیمهٔ عسکریه‌نك ایکی خطی بیننده‌کی مسافه ایکنجی خطده بولنان قوماندانلرله معیت ورفاقت ضابطانك مقدارینه کوره تحول ایدر . ایکنجی خط قوماندانی اصولاً قوماندا ایتدیکی مذکور خطك

٣ — يوقلمه ترتيباتى :

ب — هر خطك جبهه‌سى ايلروسنده يالكز يوقلمه‌سى اجرا قلنان قطعات مختلفهٔ عسكريه‌يه منسوب قوماندانلرله خصوصى بر ارادهٔ سنيهٔ حضرت خلافتپناهى ايله مأمور ايديلان ذوات (وارسه) بولنور .

ج — يوقلمه‌ده موجود پاشالرحضراتنك ياورحربلريله اركان حربيه ورفاقت ضابطانى معيتنده بولندقلرى قوماندانك كيروسنده وايجابنده رتبه‌لرينه كوره برقاچ صره تشكيل ايدرلر ويوقلمه‌يى سير ايتمك اوزره كلان ضابطان دخى صاغجناحده ويوقلمه‌سى اجرا ايديله‌جك قطعهٔ عسكريه هيئت اركانك صاغطرفنده بر ويا ايكى صره اوزره ترتيب وتنظيم اولنورلر .

د — بالفعل قوماندايه مأمور اولانلر قلنجلرينى چكمش اولدقلرى حالده محل مخصوصنده بولنملرى ايجاب ايدرسه‌ده بيوك جزؤ تام قوماندانلرى يوقلمه‌يى اجرا ايدن

مركزى ايلروسنده وبرنجى خطدن (٤٠) خطوه كيروده بولنوب ديكر قوماندا هيئتى دخى مهما امكن تعليمنامه‌لرنده مندرج مسافه‌لرى محافظه ايدرك ايكنجى خط قوماندانلك كيروسنه طوغرى ترتيب اولنورلر .

قوماندانك صاغ [یوقلمه‌یه صولجناحدن بدأ اولنورسه (صول)] وطیش طرفی كیروسنده صره ایله بولنه - جقلرندن قلنج چكمزلر [مثلا : مودل نومرو (٤)ده‌كوستریلان فرقه‌نك یوقلمه‌سی قول اردو قوماندانی طرفندن اجرا اولندیغی حالده فرقه قوماندانی قلنجنی چكمز و .... الخ كبی].

ه — پیاده طابورلری (وسائر یایا صنفلری) كنیش قول ویا چفت قول نظامنده وبرحـذاده ترتیب ومودل (٤) ده كوسترلدیكی كبی مقنن آره‌لقلرله طوررلر و یاخـود بر امر مخصوصله هرطابور بلوكله قول نظامنده [بلوكلر صف حرب نظامنده و (٤) ویا (٧) خطوه مسافه ایله یكدیكری آرقه‌سنده] تنظیم اولنورلر .

هرسواری آلایی اجتماع قول نظامنده ویا بلوكله یناشق قول ویاخود صف حرب نظامنده ترتیب اولنـوب الایلر آره‌سـنده (١٢) ولوالر بیننـده (٤٠) خطـوه آره‌لق براقیلور .

طوپجی طابورلری كنیش قول نظـامنده [بطریه‌لر یناشق صف‌حرب نظامنده اولدقلری حالده (١٥) شر خطوه آره‌لقله ترتیب اولنورلر] اولدقلری حالده (٢٠) شر خطوه آره‌لقـله

تنظیم اولنورلر [*] . آلایلر آره‌سنده (٤٠) ولوالر بیننده (٥٠) خطوه آره‌لق بولندیریلور .

٤ — هرصنفك یوقلمه نظامنده‌کی ترتیبات سائره‌سی تعلیمنامه‌لرده کورلدیکی کبی یاپیلور .

٥ — یوقلمه‌نك اصول اجراسی :

ب — اول امرده یوقلمه‌سی اجرا اولنه‌جق قطعات عسکریه‌نك باش قوماندانی طرفندن (سلام طور !) قومانداسی ویریلوب [قطعات جسیمهٔ عسکریه‌نك یوقلمه‌سنده (سلام طور !) بوریسی چالدیریلور] متعاقباً مشار الیهك تنسیب ایتدیکی بر آلایك موسیقه‌سی طرفندن اوچ دفعه سلام هواسی چالنور وهر بریسنك عقبنده عموم طرفندن (پادشاهم چوق یشا) دعای واجب الاداسی تکرار وافراد صاغ اللریله ویایا اولوب قلیج چکمش ضابطان وافراد دخی صول اللریله رسم تمنایی ایفا ایدرلر .

بعده اکر قطعات عسکریه‌نك یوقلمه‌سی طرف ذیشرف حضرت خلافتپناهیدن اجرا بیوریله‌جق ایسه اوحالده (مارش حمیدی) وحالات سائره‌ده مناسب دیکر بر

---

[*] سواری طوپجی طابوری وارسه صولده بولنور .

(مارش) متعاقباً آلای ویا لوا موسیقه‌لری طرفندن چالنور .

ج — بوقلمه‌یه اصولاً صاغجناحدن و بعضکره صولجناحدن باشلانور . برنجی حالده پاشالر حضراتنك یاور حربلریله ارکان حربیه ورفاقت ضابطانیله سیرجی بولنان ضابطان بوقلمه اثناسنده بوقلمه‌یی اجرا ایدن قوماندان پاشایه التحاق ایتمکه مأذون ایسه‌ده ایکنجی حالده — سیرجی ضابطان مستثنا — معیت ورفاقت امرا وضابطانی صاغ جناحده‌کی یرلرنده قالورلر .

د — آلای قوماندانلریله نشانجی طابورلری وسائر مفرز طابور وبلوك قوماندانلری صره‌لری کلدکجه قطعه‌لرینه سلام‌طوردرر وبوقلمه‌یی اجرا ایدن باش قوماندانك کلدیکی جهته نظراً (صاغه ویاصوله باق !) قومانداسنی اعطا ومتعاقباً مشار الیهی قارشولیه‌رق معیتلرنده‌کی ضابطان وافراد وحیواناتك مقدارینی‌مشعر شفاهاً برخبر ویاتحریراً برموجود ژورنالی عرض وتقدیم ایدرلر .

ه — هر بللو باشلو جزؤ تام قوماندانی کندی معیتنك

يوقلمه‌سی ختامنه‌قدر يوقلمه‌يی اجرا ايدن قوماندانی تعقيب
ونهايتده معيننده‌كی موسيقه ويا بور يزنلره (كس !) اشارتی
ويرر ومتعاقباً عسكره راحت‌طورديرر [آتلوصنفلری‌دخی(حاضر
طور !) و بعده (راحت !) ايدرلر] .

٦ — رسم كچيد ترتيباتيله اصول اجراسی :

ب — حقنده رسم تعظيم اولنه‌جق ذات رسم كچيدك
يورويش استقـامتی وقنغی نظام ويورويش وزن وقراريله
اجرا اولنه‌جغنی امر ايدر .

ج — اصـولاً پياده صنفی بلوك جبهه‌سـيله وبعضكره
بلوك وياخود آلای قوليله [آلايك طابورلری برخـط اوزره]
وسواری ايسه بلوكله قول ويارم بلوكله وياخود طـاقمله قول
نظامنـده وصحرا طوپجيسی بلوك جبهه‌سـيله [بطريه‌لر بيننده
(٣٠) خطوه مسافه] ويا كنيش قول وياخودطاقم قولی‌نظامنده
وقلعه واستحكام عسكری يناشق بلوك قوليله [طاقملرك مسافه‌سی
(٤) خطوه‌در] ونقليه طابوری وسائر قافله‌لر طاقم جبهه‌سيله
رسم كچيدی اجرا ايدرلر .

د — بللو باشلو جزؤ تاملر بيننده بروجه آتی‌مسافه‌لرك
تركی اصولدندر .

پیاده‌نك :

	خطوه
بلوكلر بیننده	٢٠ [*]
طابورلر »	٤٠
آلایلر »	٨٠
لوالر »	١٠٠
فرقه‌لر »	١٢٠
قول اردولر بیننده	١٥٠

سوارینك :

بلوكلر بیننده — قطعه جبهه‌سنه مساوی برمسافه براقیلور .

آلای ولوالر بیننده پیاده‌ده اولدیغی كبی مسافه‌لر ترك ایدیلور .

طوبجینك طابور آلای ولوالری بیننده دخی پیاده‌نك طابور آلای ولوالری بیننده ترك اولنان مسافه‌نك عینیدر .

ه — اكر رسم كچید ایكی دفعه اجرا اولنه‌جق ایسه ایلك دفعه‌سنده پیاده بلوكلری (بلوك قولیله) ویا دها ایوسی بلوك جبهه‌سیله (بلوكله قول نظامنده) وعادی خطوهٔ

[*] پیاده قطعه‌لری طاقم جبهه‌سیله رسم كچیدینی اجرا ایده‌جك اولورسه طاقملرك بیننده (٢٠) شر خطوه براقیلور .

موزونه ايله وسواريلر طاقله قول ويا يارم بلوكله قول وعادتا يورويش وزن وقراريله وطـوپجيلر طاقم قوليله وياخـود بطريه جبهه‌سيله (طابورده درين قول نظاميله) ونقليه طابورى ويا سائر اسباب ووسائط نقليه طاقم جبهه‌سيله وعادتا يورويش قراريله اجرا اولنوب ايكنجى دفعه رسم كچيدنده [*] پياده آلايلرى [**] آلاى قولنده وقلعه طوپجى طابوريله (وارسه) استحكام طابورى يناشـق بلوكله قول نظامنـده وجمناستيق خطوسيله وسوارى آلايلرى بلوكله يناشق قول [بلوكلر (٦) شر خطوه مسافه ايله] ويا ميدانك وسعتى وارسه صف حرب نظامنده وسرعتلى يورويش وزن وقراريله وصحرا طـوپجى طابورلرى كنيش قول وياخود درين قول نظاميله ونقليه بلوكلرى بلوك جبهه‌سيله وسرعتلى ويا دورت نعـل يورويش قراريله تعظيم اولنه‌جق ذاتك اوكندن مرور ايدرلر .

٧ — رسم كچيدلره دائر تفصيلات سـائره هر صنفك مرعى الاجرا تعليمنامه‌سنه كوره ايفا اولنور .

---

[*] قنغى نظـامله تكرار رسـم كچيد اجرا اولنه‌جغنـه دائر خصوصى بر امر عالى يوقسه .

[**] برقلعه طوپجى آلايى وارسه اوده .

صوك

فهرس تحليلى

خدمت سفريه

ایکنجی قسم

عسکرك استحضارات سفریه‌سیله صوك بهار مانوره‌لرینك اصول اجراسی

برنجی باب : (قواعد عمومیه) صحیفه ٥ الی ١٦

ایکنجی باب : (زمانك وتعلیم ومانوره مدتلرینك ترتیبات عمومیه‌سی) صحیفه ١٧ الی ٣٨

اوچنجی باب : (آلای ولوا تعلیملری) صحیفه ٣٩ الی ٤٢

دردنجی باب : (ســواری فرقه‌ســنڭ مانوره‌لری) صحیفه ٤٣ الی ٤٤

بشنجی باب : (صوڭ بهار مانوره‌لری) صحیفه ٤٥

برنجی فصل : (قواعد عمومیه) صحیفه ٤٥ الی ٤٨

ایکنجی فصل : (قارشــولقلی مانوره‌لرڭ ترتیبــات عمومیه‌سی ـــ قارشــولقلی مانوره‌لرڭ اصول اجراسی ـــ مانوره‌نڭ نهایتیله مانوره مدیرینڭ مناقشه‌سی) صحیفه ٤٩ الی ٧٣

اوچنجی فصل : (مانوره‌لرده اصول اقامت ـــ مانوره‌یه تکرار مباشرت) صحیفه ٧٤ الی ٨٧

دردنجی فصل : (قطعات مفروضه علیهنه اجرا قلنان مانوره‌لر) صحیفه ٨٨ الی ٩٧

بشنجی فصل : (خصوصی مانوره‌لر) صحیفه ٩٨ الی ١٠٤

التنجی فصل : (حکملرڭ وظائف عمومیه‌سی) صحیفه ١٠٥ الی ١٣٠

یدنجی فصل : (طوپجی هدفی اشارتلری) صحیفه ١٣١ الی ١٣٢

سکزنجی فصل : (استحکام عساکری) صحیفه ۱۳۳ الی ۱۳۷

طقوزنجی فصل : (صحرا تلغراف عسکری) صحیفه ۱۳۸ الی ۱۴۱

اوننجی فصل : (اسباب ووسائط نقلیه) صحیفه ۱۴۲ الی ۱۴۷

اونبرنجی فصل : (قطعات عسکریه آغرلقلرینك سوق وادارەسیله اردوکاه تفرعاتی) صحیفه ۱۴۸ الی ۱۵۳

اون ایکنجی فصل : (قضالردن واملاك واراضیٔ مزروعەیه ضرر وزیان ویرمکدن اجتناب ایچون ایجاب ایدن تدابیر) صحیفه ۱۵۴ الی ۱۶۲

اون اوچنجی فصل : (انضباط مفرزەلری) صحیفه ۱۶۳ الی ۱۶۶

اون دردنجی فصل : (مانورەلردە حاصل اولەجق ضرر وزیان تخمینی) صحیفه ۱۶۷ الی ۱۶۹

اون بشنجی فصل : (مانورەلردە استعمال اولنەجق خریطەلر) صحیفه ۱۷۰ الی ۱۷۳

اون التنجی فصل : (علی‌العموم صـوك بهار تعـليم ومانوره‌لرینه دائر اتخـاذ قلنه‌جق تدابیر وترتیبات عمومیه) صحیفه ١٧٤ الی ١٩٠

ذیل : (تعلیم ومانوره‌لرده یازیلان‌راپور وسائر محرراتك ترتیبنه دائر تنبیهات) صحیفه ١٩١ الی ٢٠٥

جدول خطیلر : (برقول اردونك ، برپیاده‌وسواری‌فرقه‌سنك تقسیم اوقاتی مشعر مودل نومرو (١) ، (٢) ، (٣) ایله برفرقه‌نك یوقلمه ورسم کچید ترتیبات عمومیه‌سنی شامل اولان مودل نومرو (٤) صحیفه (٢٠٥) دنصکره کتابه علاوه اولنمشلردر) .

خاتمه : (یوقلمه ورسم‌کچیدلره عائد ایضاحات) صحیفه (١) الی (ط)

اعتذار

سايهٔ موفقيتسرمايهٔ حضرت تاجداريده كچن سنه جزؤ جزؤ طبع ونشرينه باشلاديغم (تعبيه) كتابندن مدخل ، تعبيه نك خلاصهٔ تاريخيه سى ، صنوف ثلثه نك تعبيهٔ اساسيه سيله تعبيهٔ تطبيقيه قسملرى موقع انتشاره قونلمش والتنجى جزؤى تعقيباً يدنجى جزؤى تشكيل ايده جك اولان مواضع ومواقع محاربه لريله حركات حربيهٔ صغيره قسمنك نشرى اقتضا ايتمشيدى . فقط شرف صادر اولان امر عالى يه امتثالاً « سفربر ضابطانه مخصوص — مخطره » و « خدمت سفريه برنجى جلد » ينك تصحيح وتكرار طبعى واشبو « خدمت سفريه ايكنجى جلد » ينك تحريرى كبى مشاغل آره سنده مذكور جزؤك طبعى موقتاً تأخير ايدلمشيدى .

واقعا يدنجى جزؤى تطبيقاتله برلكده نشر ايتمك آرزوسنده بولندمسه ده فقط حجمى يك زياده اوله جغندن شمديلك بوخصوصدن صرفنظر اولنمشدر .

الحالة هذه تعبيه نك كچن سنه باصيلان نسخه لرى قالمامش وايكنجى دفعه طبعى لزوميده مجلس معارف عسكرى قرار عاليسندن بولنمش

اولمغله آرتق مواضع ومواقع محاربه‌لريله حركات حربيهٔ صغيره‌يی تشكيل ايده‌جك اولان قسمك ، دها مكمل اصلاح وتوسيعنه‌ده چالشلمسی مجبوری اولان تعبيه‌نك طبع ثانيسنه علاوهٔ يقينده (زمانمزده — اصول تعبيه) نامی تحتنده اوله‌رق نشر اولنه‌جغنی عرض ايله سلاح ارقداشلريمه بيان اعتذار ايلرم .

احمد اسعد